

I Yleinen osa

Soveltamisala

2 § Sopimuksen soveltaminen

1 mom. Palvelussuhteen ehtojen määräytyminen

Sopimuksen piiriin kuuluvien palvelussuhteen ehdot määräytyvät tämän sopimuksen ja sen liitteiden 1–4 määräysten sekä kulloinkin voimassa olevan hyvinvointialan yleisen virka- ja työehtosopimuksen (jäljempänä HYVTES) viranhaltijoita/työntekijöitä koskevien määräysten mukaan siten kuin jäljempänä on tarkemmin määrätty.

Sekä kunta-alan että hyvinvointialan palveluksessa oleviin eläinlääkäreihin sovelletaan LS 2022-2025 31.5.2023 voimassa olevia määräyksiä sekä kulloinkin voimassa olevan kunta-alan yleisen virka- ja työehtosopimuksen KVTES:n viranhaltijoita/työntekijöitä koskevia määräyksiä siten kuin ko. Lääkärisopimuksessa on tarkemmin määritetty.

Soveltamisohje

Liitteen 5 piirissä olevat ovat Lääkärisopimuksessa 30.4.2025 saakka. ks. Virka- ja työehtosopimus eräistä pääsopimukseen liitännäisistä asioista.

3 mom. Sopimuksen liitteet ja niiden soveltamisalat

Liite nro	Soveltamispiiri	Määräykset
1 Perusterveydenhuollon lääkärit	a) perusterveydenhuollossa ml. kuntouttavalla vuodeosastolla ja kotisairaanhoidossa työskentelevät lääkärit (1.2.2024 alkaen) b) sosiaalihuollossa ml. kasvatus- ja perheneuvoloissa työskentelevät lääkärit (1.2.2024 alkaen) c) työterveyshuollon lääkärit	• Uraporrasjärjestelmä • Tehtävälisä • Suoritepalkkausjärjestelmä 1.1.2024 alkaen • Kliinisen opetuksen sivuviranhaltijat • Kliinisen lisätyön palkkiot
2 Perusterveydenhuollon hammaslääkärit	Perusterveydenhuollossa ja opetusklinikoilla työskentelevät hammaslääkärit	• Uraporrasjärjestelmä • Tehtävälisä • Toimenpidepalkkiot • Kliinisen lisätyön ja vapaa-aikana suoritettujen ensiapukäynnin käyntipalkkiot • Osa-aikatyötä tekevän kliinisen lisätyön palkkiot • Korvaus vapaa-aikana suoritettusta ensiapukäynnistä • Liite sisältää erillisen toimenpideluettelon.
3 Erikoissairaanhoidon lääkärit	Erikoissairaanhoidossa sekä perusterveydenhuollon ylläpitämässä erikoissairaanhoidossa toimivat lääkärit.	• Uraporrasjärjestelmä • Tehtävälisä • Lääkärintodistus- ja lausuntopalkkiot • Yliopistollisen sairaalan sivuviranhaltijat
4 Erikoissairaanhoidon hammaslääkärit	Erikoissairaanhoidossa työskentelevät laillistetut hammaslääkärit.	• Uraporrasjärjestelmä • Tehtävälisä • Säännöllisen työajan ja kliinisen lisätyön toimenpidepalkkiot • Kliinisen lisätyön käyntipalkkiot • Lukujen I, II, III ja IV ja liitteen 3 eräiden määräysten soveltaminen • Liite sisältää erillisen toimenpideluettelon.

II Palkkaus

Sovellettavat määräykset

3 § Palkkausjärjestelmä

Pöytäkirjamerkintä siirtymävaiheesta

Aiemmin tehtävästä maksettavan palkan määräytymisperusteena ollut tehtävän vaativuuden arviointijärjestelmä muuttuu 1.6.2023 alkaen uraporrasjärjestelmäksi sisältäen erillisen tehtävälisän. Lisäksi sopimukseen on lisätty määräykset suoritekompensaatiosta tietyissä tilanteissa. Muilta osin HYVTESissä olleita palkkausmääräyksiä on siirretty osaksi lääkärisopimusta. Niiden sisältö ei pääosin muutu. HYVTESin edelleen noudatettavat palkkausmääräykset näkyvät 1 §:ssä olevasta taulukosta. Lisäksi ks. 4 §:n soveltamisohje ja siirtymämääräys 6 § soveltamisohjeessa.

4 § Uraporraspalkka

1 mom.

Soveltamisohje

Osaaminen ja vastuu (OSVA)

Lääkärin/hammaslääkärin tehtävään sovellettava porras määräytyy tehtävien edellyttämän osaamisen ja vastuun perusteella.

Osaamisella tarkoitetaan tehtävän edellyttämää

- tutkintoa tai koulutusta,
- työuralla hankittuja keskeisiä tietoja ja -taitoja ja
- ammatillisen osaamisen kehittämistä ja ylläpitoa (eli esim. ns. täydennyskoulutus).

Vastuulla tarkoitetaan

- vastuuta aineellisista arvoista ja/tai tiedoista,
- vastuuta yksilöstä/ihmisestä, vastuuta potilaista ja/tai potilasryhmistä,
- suunnittelu-, kehitys- ja tulostuista ja/tai
- työnjohto- tai esihenkilövastuuta.

Vastuun laajuus, vaikuttavuus ja syvyys vaihtelee.

Tehtävän edellyttämään osaamiseen ja vastuuseen vaikuttaa tehtävään kuuluva itsenäisen harkinnan määrä (mm. kliininen autonomia).

Sovellettavan portaan määräytyminen

Työnantaja päättää uraporrasjärjestelmän piiriin kuuluvan lääkärin/hammaslääkärin tehtävään sovellettavan portaan. Tehtävän sijoittaminen oikealle portalle tehdään kokonaisarvioinnilla. Kokonaisarviointi suoritetaan mahdollisimman yhteismitallisesti ja porraskuvauksessa ennalta määritellyin perustein.

Lääkärin/hammaslääkäriin tehtävään sovellettava porras määräytyy sen liitteen mukaan, mitä tehtävään sovelletaan. Työnantajan on käytettävä harkintavaltaansa siten, että sovellettava porras määritellään mahdollisimman objektiivisesti. Ks. myös tässä soveltamisohjeessa ohje yhteistyöstä henkilöstön edustajien kanssa.

Siirtymävaiheessa uuteen uraporrasjärjestelmään työnantaja käy tehtävät läpi ja tekee alustavan sijoittelun tehtävistä eri portaisiin. Lähtökohtana portaille sijoittamisessa voidaan käyttää vanhan järjestelmän mukaisia hinnoittelutunnuksia liitteiden 1 §:ien porraskuvausten mukaisesti, mutta tämän lisäksi on huomioitava mahdolliset siirtymät eri portaille (esim. 2A → 2B) sekä myös uusille portaille sijoitettavat tehtävät (esim. 2B → 2C). Uraporrasjärjestelmä toimii siten, että vaativimpien tehtävien osuus korostuu uran edetessä (esim. 2C).

Työnantaja tekee selvityksen uuden uraporrasjärjestelmän tasoista ja tehtävien sijoittelusta 31.5.2024 mennessä. Tieto annetaan valtakunnallisille neuvotteluosapuolille 15.6.2024 mennessä.

Tarkastelua kaikkien portaiden käytöstä tehdään kalenterivuositain yhdessä luottamusedustajamiehen kanssa.

Liitteissä 1–4 on uraporraspalkkaa koskevan 1 §:n soveltamisohjeessa kuvattu, millaista osaamista ja vastuuta kunkin portaan soveltaminen edellyttää. Niiden tarkoitus on auttaa työnantajaa tehtävän sijoittamisessa oikealle portaalle. Paikallisesti ko. kuvauksia voi olla tarpeen täydentää paikallisen tilanteen perusteella. Palkkaportaan soveltamisen edellytyksiä ei kuitenkaan voida tiukentaa kuvauksia täydennettäessä.

Osa portaista on sidottu kriteeriin, jonka täyttyessä on siirryttävä soveltamaan uutta porrasta. Esimerkiksi kun lääkäri/hammaslääkäri saa oikeuden toimia laillistettuna lääkärinä/hammaslääkärinä tai erikoislääkärinä/erikoishammaslääkärinä. Uutta porrasta sovelletaan seuraavan kuukauden alusta lukien siitä, kun Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto Valvira on myöntänyt laillistuksen ja lääkäri/hammaslääkäri on esittänyt selvityksen asiasta työnantajalle. Kun seuraavan portaan soveltaminen edellyttää tiettyä määrää työskentelyä, sovelletaan uutta porrasta edellytyksen täyttymistä seuraavan kuukauden alusta lukien.

Tehtävä on uraporrasjärjestelmän ulkopuolinen tehtävä, mikäli uraporrasjärjestelmästä ei löydy tehtävään sovellettavaa porrasta ja tästä syystä sovellettavaa uraporraspalkkaa ei voida määrittellä. Uraporrasjärjestelmän ulkopuolisesta tehtävästä maksettava palkka määritetään 7 §:n mukaisesti tai ylemmissä johtotehtävissä kokonaispalkkana (ks. 8 §).

Lääkärille/hammaslääkärille on pyydettyäessä ilmoitettava portaalle sijoittamisen perusteet.

Lisäportaista voidaan sopia paikallisesti. Lisäportaista sopiminen paikallisella sopimuksella edellyttää **kuitenkin** KT:n ja JUKO ry:n antamaa etukäteistä hyväksyntää. **Hyväksyntää haetaan yleiskirjeestä 21/2023 löytyvällä mallilla valtakunnalliselta LS-palkkausryhmältä.**

Uraporrasjärjestelmän mukaisesta palkasta päättäminen

Työnantaja päättää sovellettavasta portaasta ja sen mukaisesta palkasta. Paikallinen uraporraspalkka määräytyy työnantajalla käytössä olevan palkkatason mukaisesti.

Samaan portaaseen kuuluvien palkat tulee olla samansuuruiset. Portaiden välillä tulee olla tarkoituksenmukainen palkkaero, joka huomioi osaamisen ja vastuun lisääntymisen.

Siirtymävaiheessa **Henkilön** maksussa oleva palkka ei saa vaikuttaa sovellettavan portaan valintaan.

Luontoisedun merkityksestä

Viranhaltijan/työntekijän luontoisedun arvo katsotaan uraporraspalkan osaksi arvioitaessa sitä, onko uraporraspalkka Lääkisopimuksen mukainen. Verovapaata ateriaetua, polkupyöraetua,

työsuhdematkalipun verovapaata osaa tai työtehtäviin liittyvää matkapuhelinetua ei kuitenkaan katsota uraportaasta maksettavaksi palkaksi.

Polkupyöräedun määräytymisestä ks. yleiskirje 19/2023.

Tehtävämuutosten vaikutus sovellettavaan uraportaaseen ja uraporraspalkkaan

Lääkärin/hammaslääkärin tehtävien tai ammattiaseman (esim. siirtyminen esihenkilöksi) muuttuminen voi merkitä myös sovellettavan portaan muuttumista. Osa liitteiden 1–4 portaiden kriteereistä on automaattisia ja osa sisältää jonkin verran harkintaa. Ks. lisäksi tehtävämuutoksen vaikutuksesta uraporraspalkkaan 5 §.

~~Yhteistyö henkilöstön edustajien kanssa palkkausjärjestelmän käyttöönotossa ja sopimuskaudella~~ Paikallinen LS-palkkausryhmä sopimuskaudella 2025–2028

~~Siirtymävaiheen ajaksi perustetaan paikallinen LS-palkkausryhmä.~~ Paikallinen LS-palkkausryhmä kokoontuu säännöllisesti ~~koko~~ tämän sopimuskauden ajan. ~~Palkkausryhmän tehtävänä on seurata ja arvioida uraporrasjärjestelmän toimivuutta paikallisesti, ratkaista soveltamiskysymyksiä sekä arvioida tarpeita kehittää palkkausjärjestelmää paikallisesti. Lisäksi sama palkkausryhmä seuraa liitteen 1 suoritepalkkausjärjestelmän käyttöönottoa ja vaikutuksia paikallisesti. Palkkausryhmän käytössä tulee olla riittävät ja ajantasaiset tiedot.~~

~~Käyttöönottovaiheessa~~ Paikallisessa LS-palkkausryhmässä neuvotellaan yhdessä paikallisesti tarkennettavista liitteiden 1–4 porraskuvauksista ja selvitetään eri ratkaisuvaihtoehtoja esille tuleviin soveltamisen ongelmiin. Neuvotteluissa pyritään yksimieliseen ratkaisuun. Lisäportaista sopiminen vaatii paikallisen sopimuksen, ks. 4 §.

~~Mikäli paikallisesti ei päästä yksimielisyyteen siitä, miten uraporrasjärjestelmää sovelletaan joissakin tilanteissa (tyyppitilanne), osapuolet voivat siirtymäkauden ajan tuoda soveltamisongelman käsiteltäväksi valtakunnalliseen LS-palkkausryhmään, joka antaa ratkaisusuosituksen.~~

Työnantaja tekee ~~kuitenkin~~ viime kädessä palkkausjärjestelmää koskevat päätökset ja linjanvedot.

Luottamus~~edustajalla~~ miehellä on oikeus saada nähtäväksi paikalliset uraporrasjärjestelmän määräykset ja portaille määritetyt tehtävät. ~~Tämä koskee sekä järjestelmän käyttöönottoa koskevaa neuvotteluvaihetta että valmiin järjestelmän soveltamisvaihetta.~~ Myös lääkäriellä/hammaslääkäriellä on oikeus saada tietoonsa hänen tehtävänsä sijoittuminen portaalle ja sen perustelut.

Siirtymäaika uraporrastajärjestelmään Uraporraspalkkojen yhteensovittaminen

Uraporrasjärjestelmään siirtymiseen on aikaa 31.12.2023 asti (siirtymäkausi). Siirtymä voi tapahtua niin pian kuin se on käytännössä mahdollista. Siirtymäaika uraporrastajärjestelmään on päättynyt 31.12.2023. Palkkoja voi olla tarpeen yhteensovittaa sekä johtuen uudesta uraporrastajärjestelmästä että hyvinvointialueiden perustamisen aiheuttamista palkkaeroista samassa portaassa. Yhteensovittaminen tehdään kohtuullisessa ajassa. Ks. lisäksi yleiskirje 1/2023.

5 § Tehtävämuutoksen vaikutus sovellettavaan portaaseen

Pöytäkirjamerkintä

Vuosilomapalkan määräytymisestä, ks. HYVTES IV luku 13 §.

6 § Tehtävälisä

Pöytäkirjamerkintä siirtymävaiheesta

Paikallisen järjestelmän mukaiset tehtävälisät edellyttävät yhteensovittamista ja muuntamista uuden palkkausjärjestelmän mukaiseksi kohtuullisessa määräajassa. Yhteensovittaminen ja muuntaminen tehdään kohtuullisessa määräajassa.

Palkan muuntamiseen liittyvät esimerkit löytyvät sähköisestä LS 2022-2025 (voimassa 1.6.2023 alkaen) -virka- ja työehtosopimuksesta.

Uraporrasjärjestelmään siirryttäessä työnantajan käytössä olevat tehtävälisät tai vastaava osa tehtäväkohtaista palkkaa (erillisestä tehtävästä maksettava palkanosa, joka pystytään kirjallisesti todentamaan) muutetaan uraporrasjärjestelmän mukaiseksi tehtävälisäksi. Mikäli ei pystytä osoittamaan tehtäväkohtaisten palkkojen erojen johtuvan lisätehtävistä, tehtäväkohtaisesta palkasta ei voi erottaa osaa tehtävälisäksi. Uraporrasjärjestelmän osaksi siirretään sellainen tehtävälisä, jota luonteensa vuoksi on maksettu kaikille tai lähes kaikille ko. portaalla olevista lääkäreistä/hammaslääkäreistä.

Esimerkki 1 perusterveydenhuollon lääkäreiden liitteestä 1

/lähtötilanne ”perusesimerkki”

Eri terveysasemilla työskentelevien kolmen terveyskeskuslääkärin nykyiset tehtäväkohtaiset palkat ovat A) 5 000 €, B) 5 500 € ja C) 6 000 €. Kaikkien kolmen tehtävät ovat sisällöltään vastaavia, eikä heistä kenellekään ole nimetty yksittäistä erityistehtävää. Kaikki kolme sijoitetaan portaalle X ja palkkojen yhteensovittamisen myötä jokaisen kolmen uraporraspalkka on 6 000 €.

Esimerkki 2 perusterveydenhuollon lääkäreiden liitteestä 1

/olemassa oleva tehtävälisä

Eri terveysasemilla työskentelevien kolmen terveyskeskuslääkärin nykyiset tehtäväkohtaiset palkat ovat A) 5 000 €, B) 5 500 € ja C) 6 000 €. Tämän lisäksi lääkäriä B on virkamääräyksessä todettuna erillinen lisä kehittämisvastuusta 300 €, joka muunnetaan tehtävälisäksi. Tämän jälkeen lääkärit sijoitetaan portaalle X, koska tehtävät ovat toisiaan sisällöllisesti vastaavia. Palkkojen yhteensovittamisen myötä jokaisen kolmen uraporraspalkka on 6 000 € ja lääkäriä B on tämän lisäksi tehtävälisä 300 €.

Esimerkki 3 perusterveydenhuollon hammaslääkäreiden liitteestä 2:

Työnantaja on Lääkärisopimuksen mukaisesti tehtävien vaativuuden arvioinnin perusteella määritellyt hammaslääkärille muita korkeamman tehtäväkohtaisen palkan X euroa, koska hänen työnkuvassaan on painottunut muita hammaslääkäreitä enemmän oikomishoito (ns. perehtynyt hammaslääkäri). Vastaavasti työnantaja on päättänyt, että ns. syventyneille hammaslääkäreille maksetaan Y euroa enemmän kuin muille hammaslääkäreille.

Hammaslääkäriin, jolle on maksettu korkeampaa tehtäväkohtaista palkkaa, koska hän on työskennellyt syventynyttä osaamista edellyttävässä tehtävässä, sovelletaan

uraporrassjärjestelmässä porrasta 1E ja Y euroa siirretään osaksi paikallista palkkatasoa ko-
portaalla. Ns. perehtyneeseen hammaslääkäriin sovelletaan palkkaporrasta 1C–1E tehtävän
edellyttämän osaamisen ja vastuun perusteella ja lisäksi maksetaan vähintään X euron suuruista
tehtävälisää.

Kummankaan tehtävästä maksettava palkka ei alene.

8 § Kokonaispalkkainen lääkäri/hammaslääkäri

Soveltamisohje

Työnantaja voi harkintansa mukaan päättää, määräytyykö ylemmissä johtotehtävissä toimivan
lääkäriin/hammaslääkäriin tehtävästä maksettava palkka 7 §:n vai 8 §:n mukaan. Kokonaispalkan
maksaminen edellyttää, että johtamistehtävissä toimivan lääkäriin/hammaslääkäriin tehtävän
edellyttämä osaaminen ja vastuu ylittää uraporrassjärjestelmän portaat (ylempi johtotehtävä).

Palkasta päätettäessä huomioidaan Lääkärisopimuksen palkkausmääräykset, joita sovelletaan
uraporrassjärjestelmässä ja sen ulkopuolella oleviin.

Mikäli lääkäriin/hammaslääkäriin palkka on määritelty kokonaispalkaksi, hänelle ei makseta
muuta palkkausluvussa tarkoitettuja palkanosia, jollei työnantajan asianomaista
lääkäriä/hammaslääkäriä koskevassa päätöksessä ole erikseen muuta todettu tai
työsopimuksessa erikseen muuta sovittu.

Tavoitteena on, että kunkin esihenkilö- tai johtavassa asemassa olevan palkka on oikeassa
suhteessa paitsi tehtävässä vaadittuun osaamisen ja vastuuseen, myös oikeassa suhteessa
hänen alaistensa palkkaan.

Kokonaispalkkaiselle lääkäriin/hammaslääkäriin maksetaan edellytysten täytyessä liitteiden 1–
4 mukaiset toimenpide- ja käyntipalkkiot tai suoritepalkkiot sekä todistus- ja lausuntopalkkiot.

Työaikorvausten maksamisesta säädetään **Lääkärisopimuksen III luvun 16 §:ssä** **HYVTESin III
luvun 21 §:ssä**. Lääkäriin/hammaslääkäriin palkan määräytyminen kokonaispalkkana ei ole
yksinään peruste työaikorvausten suorittamatta jättämiseen. Lääkäriin/hammaslääkäriin
maksetaan päivystyskorvaukset, mikäli hän päivystää.

Työnantajan edustajat ks. HYVTES II 17 §.

Siirtymämääräys

Kokonaispalkkaisten tilanne käydään paikallisesti läpi. Kokonaispalkkainen lääkäri/hammaslääkäri siirretään uraporrasjärjestelmään, mikäli hän ei ole uuden määräyksen mukaisesti kokonaispalkkainen. Paikallisen järjestelmän mukainen kokonaispalkka muunnetaan palkkausjärjestelmän mukaisiin osiin.

Ks. yleiskirjeen 21/2023 esimerkki.

10 § Työkokemuslisä

1 mom.

Soveltamisohje

Työkokemuslisä lasketaan uraporraspalkan, ja tehtävälisän ja laajennetun toiminnan korvauksen yhteenlasketusta summasta. Uraporrasjärjestelmän ulkopuolisilla (7 §) työkokemuslisän laskennassa käytetään uraporraspalkkaa vastaavan palkan, ja tehtävälisän ja laajennetun toiminnan korvauksen yhteenlaskettua summaa.

Samasta ammattialasta katsotaan olevan olennaista hyötyä (kohta 2). Pelkästä omistussuhteesta tai osakkuudesta ei katsota olevan olennaista hyötyä (kohta 3). Olennaisen hyödyn arviointiin sisältyy toimivaltaisen viranomaisen harkintaa. Olennainen hyöty ratkaistaan tapauskohtaisesti. Samankaltaisissa tapauksissa noudatetaan yhtenäistä käytäntöä.

Työkokemuslisään oikeuttavaksi ajaksi hyväksytään sama ajanjakso korkeintaan yhden kerran.

2. kohdan ja 3. kohdan muutoksia sovelletaan 1.1.2012 tai sen jälkeen alkaviin palvelussuhteisiin.

Työntekijän/viranhaltijan siirtyessä toiseen virkasuhteeseen tai työntekijän tehtävien

muuttuessa olennaisesti samalla työnantajalla voidaan työkokemuslisään oikeuttavan ajan arviointi tehdä uudelleen (1 mom. 2 ja 3 kohta).

~~Pöytäkirjamerkintä 1.5.2022 30.4.2025~~

~~Henkilöstö siirtyi hyvinvointialueelle liikkeenluovutuksen periaattein. Työkokemuslisää ei tilanteessa lasketa uudelleen vaan työntekijälle/viranhaltijalle ennen työnantajan vaihdosta hyväksi luettu työkokemus luetaan uuden työnantajan palveluksessa työkokemuslisää kerryttäväksi.~~

13 § Laajennetun toiminnan korvaus, ~~voimassa~~ ~~sopimuskauden 1.5.2022 30.4.2025~~

1 mom.

Mikäli lääkärin/hammaslääkärin säännöllisen työajan työvuoroja sijoittuu maanantaista torstaihin klo 17–20 tai perjantaisin klo 17–18 maksetaan laajennetun toiminnan korvauksena:

- 5–6 % uraporraspalkasta tai sitä vastaavasta tehtävästä maksettavasta palkasta ja tehtävälisästä, jos työvuoroja on 1–2
- 7–9 % uraporraspalkasta tai sitä vastaavasta tehtävästä maksettavasta palkasta ja tehtävälisästä, jos työvuoroja on 3–5 kalenterikuukaudessa.

Tällaisia työvuoroja voi olla enintään viisi kertaa kalenterikuukaudessa.

Soveltamisohje

Päivystys ja kiirevastaanotto eivät ole tässä pykälässä tarkoitettua työtä.

Laajennetun toiminnan korvauksen suuruutta määriteltessä otetaan huomioon se, kuinka usein säännöllistä työaika sijoitetaan em. kellonrajojen jälkeen.

Laajennetun toiminnan korvaus on osa varsinaista palkkaa. Työkokemuksellista lasketaan uraporraspalkan tai sitä vastaavasta tehtävästä maksettavasta palkan, tehtävälisän ja laajennetun toiminnan korvauksen yhteenlasketusta summasta.

Lisäksi maksetaan ~~HYVTESin III luvun 19 §:n 1~~ Lääkärisopimuksen III luvun 14 §:n 5 momentin mukainen iltatyökorvaus.

Säännöllisen työajan ylittäviltä tunneilta maksetaan lisä- tai ylityökorvaukset (LS III luvun ~~10~~ 13 §).

Suoritepalkkiot ks. liitteet 1–4.

Laajennetun toiminnan korvauksen maksamisen perusteet on tarkoituksenmukaista selvittää yhteisesti luottamus~~edustajan~~miehen kanssa. Korvauksen luonteen vuoksi asiasta ei käydä virallisia paikallisneuvotteluja.

Varsinainen palkka

14 § Varsinainen palkka

Lääkärin/hammaslääkärin varsinaiseen palkkaan kuuluvat seuraavat palkanosat:

1. uraporraspalkka tai 7 §:n mukainen vastaava tehtävästä maksettava palkka (lukuun ottamatta luontoisetua)
2. tehtävälisä
3. henkilökohtainen lisä
4. työkokemuslisä ja määrävuosilisä
5. syrjäseutulisiä (31.12.2011 mennessä myönnetty KVTES 2010–2011 palkkausluvun 10 §:n mukainen)
6. kielilisiä
7. rekrytointilisiä
8. luottamus~~edustaja~~mieskorvaus
9. työsuojeluvuorokorvauksen korvaus ja
10. laajennetun toiminnan korvaus (~~voimassa 1.5.2022–30.4.2025~~)
11. 16 §:n mukainen suoritekompensaatio (koulutus- ja ohjaustehtävissä sekä eräissä johtotehtävissä olevien suoritekompensaatio) (~~1.2.2024 alkaen~~)

Mikäli lääkärin/hammaslääkärin palkka määräytyy 8 §:n mukaisena kokonaispalkkana, kokonaispalkka on hänen varsinainen palkkansa.

15 § Varsinainen palkka palkallisen virka- tai työvapaan ajalta

1 mom.

Lääkärin/hammaslääkärin palkallisen virka- tai työvapaan ajalta maksettavaa varsinaista palkkaa korotetaan sillä prosenttiluvulla, joka saadaan laskemalla, kuinka monta prosenttia on edellisenä lomanmääräytymisvuonna säännölliseltä työajalta ansaitut tämän sopimuksen mukaiset toimenpidepalkkiot, todistus- ja lausuntopalkkiot ja suoritepalkkiot samalta ajalta ansaitusta varsinaisesta palkasta.

2 mom.

Jos palvelussuhde on alkanut vasta edellisen lomanmääräytymisvuoden päättymisen jälkeen, tai jos lääkäri/hammaslääkäri ei ole virka- tai työvapaan takia ansainnut edellisenä lomanmääräytymisvuonna säännölliseltä työajalta lainkaan toimenpidepalkkioita, todistus- ja lausuntopalkkioita ja suoritepalkkioita, käytetään korotusprosentin määrittelemisessä samaan uraportaaseen kuuluvien lääkärien/hammaslääkäreiden edellisen lomanmääräytymisvuoden ajalta keskimäärin maksettuja toimenpidepalkkioita, todistus- ja lausuntopalkkioita ja suoritepalkkioita. Korotusprosentin määrästä voidaan sopia myös paikallisesti kunta- ja hyvinvointialan pääsopimuksen 12 §:n tarkoittamalla tavalla.

Soveltamisohje (1 mom. ja 2 mom.)

Lääkäriin/hammaslääkäriin varsinaista palkkaa korotetaan myös osan päivää kestävästä palkallisen virka-/työvapaan ajalta käyttäen apuna tuntipalkkaa.

Pöytäkirjamerkintä

Määräyksen uusi sanamuoto tulee voimaan 1.4.2024. 1.4.2024 maksuun tulevat 15 § mukaiset varsinaisen palkan korotukset määräytyvät ko. sopimusmääräyksen mukaan (1.2.2024 alkaen).

16 § Suoritekompensaatio koulutus- ja ohjaustehtävissä sekä eräissä johtotehtävissä

Suorite- tai toimenpidepalkkiojärjestelmään kuuluvan lääkärin/hammaslääkäriin **tehdessä tai** siirtyessä tekemään osittain esihenkilö-/johtotehtävää, liitteen 1–2 ja 4 piirissä (**lähinnä uraportas 3A**), tai koulutus-/ohjaustehtävää (esim. 20–40 % säännöllisestä työajasta) palkkaa määriteltäessä huomioidaan myös säännölliseltä työajalta maksettavien suoritepalkkioiden/**toimenpidepalkkioiden** alentuminen tai puuttuminen.

Suoritekompensaatio lasketaan lääkärille/hammaslääkäriin maksettujen **suoritepalkkioiden/toimenpidepalkkioiden suoritekorvausten** keskiarvona työssäolokuukausilta edellisen lomanmääräytymisvuoden ajalta. Paikallisesti voidaan määritellä vaihtoehtoisesti suoritekompensaatio samaan portaaseen kuuluvien lääkäreiden/hammaslääkäreiden keskimääräisten **suoritekorvausten suoritepalkkioiden/toimenpidepalkkioiden** perusteella. Suoritekompensaatio on osa

varsinaista palkkaa.

Tätä määräystä sovelletaan suoritepalkkausjärjestelmässä/toimenpidepalkkiojärjestelmässä olevaan lääkäriin/hammaslääkäriin. Määräystä sovelletaan myös lääkäriin/hammaslääkäriin, jonka suoritepalkkiot/toimenpidepalkkiot alentuvat tai puuttuvat luottamusedustajatehtävän takia.

Soveltamisohje

Suoritteilla tarkoitetaan liitteessä liitteiden 1–2 ja 4 mukaisia säännölliseltä työajalta maksettavia suoritepalkkiota ja toimenpide- ja käyntipalkkioita.

Ko. tehtävässä olevan uraporraspalkka määritellään kokonaisharkinnalla tehtävässä edellytettävän osaamisen ja vastuun perusteella. Mikäli tehtävälisän maksamisen edellytykset täyttävät, maksetaan myös tehtävälisää. Mahdollisimman oikealla palkanmuodostuksella voidaan tukea opetuksen ja ohjauksen hyvää laatua.

Suoritekompensaation määrää tarkastellaan vähintään kerran lomanmääräytymisvuodessa, ellei paikallisesti ole muuta sovittu.

Sekä ko. tehtäviä omasta organisaatiosta tekemään siirtyvien että uutena rekrytoitavien palkkaus asetetaan tasapuolisesti ko. suoritekompensaatio huomioiden. Uusien rekrytoitavien osalta käytetään samaan portaaseen kuuluvien keskimääristä suoritekorvausta suoritepalkkiota/toimenpidepalkkiota.

Mikäli lääkäri/hammaslääkäri on ollut kokonaan poissa edellisen lomanmääräytymisvuoden esim. virka- tai työvapaan takia, lasketaan suoritekompensaatio käyttämällä samaan portaaseen kuuluvien keskimääristä suoritepalkkiota/toimenpidepalkkiota.

Liitteissä 2 ja 4 määräys tulee voimaan 1.6.2023 alkaen. Liitteessä 1 määräys tulee voimaan 1.2.2024.

17 § Vuosilomapalkka ja lomarahen laskentaperuste

3 mom.

Jos palvelussuhde on alkanut vasta edellisen lomanmääräytymisvuoden päättymisen jälkeen, tai jos lääkäri/hammaslääkäri ei ole virka- tai työvapaan takia ansainnut edellisenä lomanmääräytymisvuonna säännölliseltä työajalta lainkaan toimenpidepalkkioita, todistus- ja lausuntopalkkioita ja suoritepalkkioita, käytetään korotusprosentin määrittelemisessä samaan uraportaaseen kuuluvien lääkärin/hammaslääkärin edellisen lomanmääräytymisvuoden ajalta keskimäärin maksettuja toimenpidepalkkioita, todistus- ja lausuntopalkkioita ja suoritepalkkioita.

Pöytäkirjamerkintä

Vuosilomapalkan määräytymisestä, ks. HYVTES IV luku 13 §.

Pöytäkirjamerkintä

Määräyksen uusi sanamuoto tulee voimaan 1.4.2024. 1.4.2024 maksuun tulevat 17 § mukaiset varsinaisen palkan korotukset määräytyvät ko. sopimusmääräyksen mukaan (1.2.2024 alkaen).

18 § Osa-aikaisen palkka

Määräyksen yhteinen soveltamisohje

Sivuviroissa ja -toimissa noudatettavasta palkkauksesta ks. liitteet 1, 3 ja 4. 3-4.

Erikoissairaanhoitolain (1062/1989) 28 §:ssä Sosiaali ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain 34 b §:ssä tarkoitettujen yliopistollisten sairaaloiden sivuviran- ja sivutoimenhaltijoiden palvelussuhteen ehdot määräytyvät liitteen 3 4 §:n mukaan vastaavasti kuin päävirkaisen tai -toimisen sairaalalääkärin tai -hammaslääkärin.

III Työaika

Sovellettavat määräykset

1 § HYVTESin työaikaluvun sovellettavat määräykset

Tämän sopimuksen lisäksi sovelletaan HYVTESin työaikaluvun (III luku) seuraavia määräyksiä:

HYVTES- pykälä	HYVTES- asia	Poikkeukset HYVTES:n soveltamisesta
1 §	Työajan tehokkaan käytön periaate	-
3 §	Työaikamääräyksistä poikkeaminen	-
4 §:n 2 mom.	Eräitä erityistilanteita	-
12 §	Vuorokauden ym. alkaminen	-
18 § ja 19 §:n 1 ja 2 mom.	Epämukavan työajan korvaukset	HYVTES:ssa määrättyjä korvauksia ei suoriteta päivystykseen määrätylle eikä liitteessä tarkoitettua kliinistä lisätyötä tekeväälle, ks. erikseen määräykset liitteissä.
20 §	Työaikakorvausten yleiset suorittamisedellytykset	-
21 §	Työaikakorvausten suorittamista koskevat rajoitukset	Johtavassa asemassa olevalle suoritetaan päivystyksestä ja kliinisestä lisätyöstä liitteissä määrätty korvaukset, ks. jäljempänä 11 §.
27 §	Työajan tasoittumissuunnitelma	Ks. lisäksi työaika-asiakirjoja koskeva 15 §:n määräys jäljempänä.
30 §	Työaikapankki	-
31 §	Liukuva työaika	-
32 § 1 mom.	Liukuvan työajan ehdot	-
33 §	Säännöllisen työajan ylittävän tai alittavan kertymän rajat (saldokertymät)	-

34 §	Lisä- ja ylityö liukuvassa työajassa	Lisä- ja ylityökorvaukset määräytyvät tämän luvun 8 ja 10 pykälien mukaan
35 §	Palvelussuhteen päättymisen liukuvassa työajassa	-

Yleiset määräykset

1 § Työajan tehokkaan käytön periaate

Viranhaltijan/työntekijän työaikojen pituudet määräytyvät jäljempänä mainitulla tavalla työtehtävien laadun ja määrän mukaan sekä huomioon ottaen työajan tehokas käyttö ja se, mitä palkkausta vahvistettaessa on edellytetty.

2 § Työaikamääräyksistä poikkeaminen

1 mom.

Jos säännöllinen työaika on tarpeen järjestää tässä sopimuksessa määrätyistä yleisistä työajoista poikkeavasti, on asiasta sovittava viranhaltijan/työntekijän kanssa. Jos poikkeava työaikajärjestely koskee vähintään viittä viranhaltijaa/työntekijää, asiasta on sovittava asianomaisen luottamusedustajan tai paikallisesti asianomaisen sopijajärjestön kanssa. Tässä tarkoitetussa työaikajärjestelyssä säännöllisen työajan pituuden tulee tasoittua keskimäärin tämän luvun mukaiseksi enintään vuoden aikana.

Soveltamisohje

Työaikajärjestelyistä voidaan sopia poikkeavasti joko tilapäisesti tai pysyväisluonteisesti. Tarvittaessa voidaan sopia esim. pyhien väliin jäävän työpäivän sisään tekemisestä muuna aikana tai sopia arkipyhäjärjestelyistä tästä sopimuksesta poikkeavasti, kunhan keskimääräinen työaika on tämän sopimuksen mukainen enintään vuoden tasoittumisaikana. Jos poikkeavista työaikajärjestelyistä sovitaan paikallisesti asianomaisen sopijajärjestön (pääsopijajärjestön tai niiden alayhdistysten, joiden jäseniä asia koskee) kanssa, palkansaajien sopijaosapuolena on ko. viranhaltijoita/työntekijöitä edustavan sopijajärjestön esimerkiksi valtakirjalla valtuuttama edustaja/edustajat. Muodollisesti paikallinen sopiminen voi tapahtua esim. osapuolen allekirjoittamalla pöytäkirjalla.

Poikettaessa paikallisesti yleisistä työaikamääräyksistä on selvitettävä järjestelyn vaikutukset esim. työvuorosuunnitteluun sekä lisä- ja ylityörajoihin.

2 mom.

Jos järjestelyn tarkoituksena on jonkin työpäivän "sisääntekeminen" muuna aikana, voidaan sopia, että sisääntekoajalta ei makseta mahdollisia työaikakorvauksia.

3 mom.

Muuksi kuin määräajaksi tehty edellä tarkoitettu paikallinen sopimus voidaan milloin tahansa irtisanoa päättymään kolmen kuukauden kuluttua, minkä jälkeen noudatetaan valtakunnallisen virka- ja työehtosopimuksen määräyksiä.

3 § Työaika

Määritelmä

1 mom.

Työajaksi luetaan työhön käytetty aika sekä aika, jonka viranhaltija/työntekijä on velvollinen olemaan työntekopaikalla työnantajan käytettävissä.

2 mom. Eräitä erityistilanteita

1 Lepoajat

Päivittäisiä lepoaikoja ei lueta työaikaan, jos viranhaltija/työntekijä saa näinä aikoina esteettömästi poistua työpaikalta.

2 Matka-aika

Matkustamiseen käytettyä aikaa ei lueta työaikaan, ellei sitä samalla ole pidettävä työsuorituksena. Kuitenkin kulkeminen tai kuljetus toimivaltaisen viranomaisen tai esihenkilön määräämästä lähtöpaikasta virka- tai työtehtävän suorituspaikkaan ja sieltä lähtöpaikkaan palaaminen luetaan työaikaan.

Työnantajan velvollisuuteen ehkäistä työajan ulkopuolella tapahtuvaan matkustamiseen liittyvää liiallista rasitusta sovelletaan mitä työturvallisuuslain (738/2002) 10, 13 ja 25 §:ssä säädetään (viittausmääräys).

Soveltamisohje

Virkamatkaan käytetystä ajasta luetaan työajaksi vain virkatehtävien/työtehtävien

suorittamiseen kulunut aika. Mikäli viranhaltija/työntekijä on käyttänyt työaikaansa matkustamiseen, ei hänen työaikaansa tämän vuoksi pidennetä.

Työmatkoja asunnosta työpaikalle ja takaisin ei lueta työajaksi.

Virantoimitusmatkoilla matkustaminen työpisteestä toiseen työpäivän kuluessa luetaan työajaksi edellyttäen, että matkustetaan kustannuksiltaan edullisimmalla tavalla suorinta ja nopeinta reittiä. Virka- ja virantoimitusmatka on määritelty HYVTESin liitteen 6 1 §:ssä.

Esimerkiksi potilaan saattaminen luetaan työajaksi, mutta viranhaltijan/työntekijän ilman potilasta tapahtuvaa paluumatkaa ei lueta työajaksi.

Potilaiden tai huollettavien virkistysmatkojen ajaksi on laadittava työvuoroluettelo myös virkamatkan ajaksi. Matka-aikaa, jota ei ole työvuoroluettelossa määrätty työajaksi, ei lueta työajaksi lukuun ottamatta hoito- tms. tehtäviin käytettyä aikaa.

Pääsopimuksen 12 §:n mukaisella paikallisella työ- ja virkaehtosopimuksella voidaan sopia työajan ulkopuolella tapahtuvan matka-ajan korvaamisesta.

3 Koulutustilaisuus

Työajaksi luetaan koulutus, johon työnantaja määrää työntekijän/viranhaltijan osallistumaan.

Soveltamisohje

Mikäli kyseessä on koulutus, johon työnantaja ei ole määrännyt ja jota ei siis lueta työajaksi, työnantaja voi myöntää koulutustilaisuuteen osallistumista varten viranhaltijalle/työntekijälle virka/työvapaata.

Koska koulutustilaisuus tiedetään yleensä ennalta, tulee tämä ottaa huomioon esimerkiksi työvuoroluetteloa laadittaessa.

4 Työnantajan määräämät terveydenhoidolliset tutkimukset ja tarkastukset

Työnantajan määräämiin terveydenhoidollisiin tutkimuksiin ja tarkastuksiin taikka viranhoidon/työn edellyttämiin lakimääräisiin tarkastuksiin kulunut aika luetaan työajaksi silloinkin, kun se tapahtuu vapaa-aikana. Niihin liittyvää mahdollista matka-aikaa ei lueta työajaksi. Mikäli matka-aika ajoittuu viranhaltijan/työntekijän varsinaiseen työaikaan, työaika ei tästä syystä pidennetä.

Soveltamisohje

Viranhaltijan/työntekijän pitää tarvittaessa esittää tutkimuksen tai tarkastuksen suorittaneen henkilön tai laitoksen antama todistus varsinaiseen tutkimukseen tai tarkastukseen kuluneesta ajasta.

5 Lääkärin määräämät tutkimukset

Lääkärin läheteellä määräämiin tutkimuksiin, kuten erikoislääkärin, laboratorio- tai röntgentutkimukseen kulunutta aikaa ei lueta työajaksi, mutta mikäli viranhaltija/työntekijä todellisen tarpeen vaatiessa joutuu työaikanaan em. tutkimuksiin, järjestetään niitä varten vapautus työstä. Sama koskee synnytystä edeltäviä lääketieteellisiä tutkimuksia, mikäli tällainen tutkimus on suoritettava työaikana.

Viranhaltijalle/työntekijälle järjestetään vastaava vapautus työstä äkillisen hammassairauden johdosta työajalle sattuvan hoitotoimenpiteen ajaksi, jos äkillinen hammassairaus vaatii samana päivänä tai saman työvuoron aikana annettavaa hoitoa eikä viranhaltija/työntekijä voi saada hoitoa työajan ulkopuolella. Työkyvyttömyys ja hoidon kiireellisyys osoitetaan hammaslääkärin antamalla todistuksella.

Mikäli tutkimus tai edellisessä kappaleessa mainittu hoitotoimenpide matka-aikoiheen ajoittuu viranhaltijan/työntekijän varsinaiseen työaikaan, työaikaa ei tästä syystä pidennetä.

Soveltamisohje

Todellisella tarpeella tarkoitetaan tässä sitä, että tutkimus ei ole tehtävissä työajan ulkopuolella tai että kysymyksessä on äkillinen tutkimustarve.

Sopimusmääräys ei koske oma-aloitteista lääkärissä, hammaslääkärissä ja hoidossa käyntiä, useamman päivän kerrallaan kestäviä tutkimuksia eikä tutkimuksia, jotka on suoritettu viranhaltijan/työntekijän oma-aloitteisen lääkärissäkäynnin yhteydessä.

Synnytystä edeltävillä lääketieteellisillä tutkimuksilla tarkoitetaan sekä lääkärin että muun terveydenhoitohenkilökunnan suorittamaa tutkimusta taikka tällaiseen tutkimukseen perustuvan laboratorio- tai muun vastaavan kokeen suorittamista, joka perustuu selvitystarpeeseen raskaana olevan viranhaltijan/työntekijän tai sikiön terveydentilasta.

Mikäli raskaana olevan on käytävä tutkimuksissa työaikana, tulee tästä ilmoittaa työnantajalle niin pian kuin se on mahdollista. Työnantaja voi tällöin osoittaa viranhaltijalle/työntekijälle toisen ajankohdan tutkimusta varten huomioon ottaen tutkimuksen kiireellisyys ja ajankohta, jolloin tutkimuksia tehdään. Hyvissä ajoin tapahtuva ilmoittaminen mahdollistaa myös sen, että työvuorojärjestelyjä tehtäessä voidaan etukäteen ottaa huomioon tutkimuksissa käynnin tarve siten, että se voi pääsääntöisesti tapahtua työajan ulkopuolella.

4 § Vuorokauden, työviikon ja työaikajakson alkaminen

Vuorokauden katsotaan alkavan kello 00.00 ja työviikon ja työaikajakson sunnuntai- ja maanantaivuorokauden vaihteesta, jollei vuorokautta ole paikallisesti määrätty alkavaksi työvuoron alkamisaikana.

Säännöllisen työajan määräykset

2 5 § Säännöllinen työaika

~~1 mom. Määräyksen soveltamisrajoitus~~

~~poistettu.~~

2 1 mom. Täysi säännöllinen työaika

Sopimuksen piiriin kuuluvien säännöllinen työaika on 38 tuntia 15 minuuttia viikossa tai keskimäärin em. tuntimäärä viikossa työaikajaksossa, jonka aikana säännöllinen työaika ennalta laaditun työvuoroluettelon mukaan tasoittuu em. viikkotuntimäärään. Tasoittumisjakson enimmäispituus on 52 viikkoa.

3 2 mom. Arkipyhän sisältävän työviikon tai työaikajakson säännöllinen työaika

Pitkäperjantain, toisen pääsiäispäivän, helatorstain ja juhannusaaton sisältävillä sekä niillä viikoilla tai työaikajaksoilla, joilla uudenvuodenpäivä, loppiainen, vapunpäivä, itsenäisyyspäivä, jouluaatto, joulupäivä tai tapaninpäivä sattuu muuksi päiväksi kuin lauantaksi tai sunnuntaiksi, työviikon tai työaikajakson säännöllinen työaika on 7 tuntia 39 minuuttia lyhyempi tai, mikäli samalle työaikajaksolle sattuu kaksi tai useampi edellä mainituista arkipyhistä, kutakin yllämainittua arkipyhää kohden em. tuntimäärää lyhyempi.

Osa-aikatyöaikaa lyhennetään tällaisella työviikolla/työaikajaksolla kutakin työaikaa lyhentävää arkipyhää kohti vastaavalla osuudella em. 7 tunnista 39 minuutista kuin viranhaltijan/työntekijän osa-aikatyöaika on 2 1 momentin mukaisesta työajasta.

Tätä momenttia ei sovelleta, jos palvelussuhde ei kestä yhtään täyttä 2 1 momentissa tarkoitettua työviikkoa/työaikajaksoa.

4-3 mom. Lääkärien ja hammaslääkärien säännöllinen työaika keskeytyneellä työviikolla/työaikajaksolla

Mikäli työviikko tai työaikajakso keskeytyy virkasuhteen/työsuhteen alkamisen tai päättymisen, vuosiloman, lomarahavapaan, virka-/työvapaan, kursseihin osallistumisen (virka-/työvapaa tai virkamatkamääräys) tai päivystysvapaan johdosta, määräytyy säännöllinen työaika seuraavasti:

1. Kun keskeytys ei ole ollut tiedossa työvuoroluetteloa laadittaessa, lyhenee säännöllinen työaika sillä tuntimäärällä, joka oli merkitty työvuoroluetteloon keskeytyspäivien ajaksi.
2. Kun keskeytys on ollut tiedossa työvuoroluetteloa laadittaessa, säännöllinen työaika lyhenee keskeytyspäivää kohden 7 tunnilla 39 minuutilla edellyttäen, että keskeytyspäivä olisi muutoin ollut viikossa työpäivä. Osa-aikaisella viranhaltijalla/työntekijällä säännöllinen työaika lyhenee keskeytyspäivää kohden vastaavalla osuudella kuin viranhaltijan/työntekijän osa-aikatyöaika on 2 1 momentin mukaisesta työajasta.

Soveltamisohje

Mikäli keskeytys on tiedossa työvuoroluetteloa laadittaessa, katsotaan työpäiviksi maanantai–perjantai riippumatta siitä, miten viranhaltija/työntekijä muuten työskentelee. Keskeytysaikaan sisältyvä arkipyhä katsotaan työpäiväksi, jolloin säännöllistä työaikaa ei lyhennetä 3 2 momentin mukaisella arkipyhälyhennyksellä. Arkipyhä lyhentää säännöllistä työaikaa 3 2 momentin mukaisesti silloin, kun se on keskeytyksen ulkopuolella.

Päivystysvapaalla tarkoitetaan 11 17 §:ssä tarkoitettujen päivystyskorvausten vapaa-aikakorvausta.

Mikäli koulutus tai kurssille osallistuminen on työajaksi luettavaa aikaa, se ei aiheuta 4 3 mom. mukaista keskeytystä.

Ks. lisäksi työvuoroluettelon suunnittelusta työaikaluvun soveltamisohjeliite.

Esimerkki 1

Perusterveydenhuollon lääkärin/hammaslääkärin työvuoroluettelo laaditaan kolmen viikon työaikajaksoksi, jonka ensimmäiseen viikkoon sisältyy pitkäperjantai. Hän on vuosilomalla/virka-/työvapaalla koko ensimmäisen viikon ja päivystysvapaalla toisen pääsiäispäivän sisältävällä viikolla tiistain ja keskiviikon.

Kolmen viikon säännöllinen työaika on 114 tuntia 45 minuuttia – 38 tuntia 15 minuuttia (vuosilomaviikko) – 7 tuntia 39 minuuttia (toinen pääsiäispäivä) – 15 t 18 minuuttia (7 t 39 min + 7 t 39 min, päivystysvapaapäivät, jotka muutoin olisivat olleet työpäiviä) = 53 tuntia 33 minuuttia.

Esimerkki 2

- Osa-aikainen (työaika 90 t / 3 vk) on kolmen viikon työaikajaksossa yhden viikon virka-/työvapaalla. Jakson säännöllistä työaikaa alennetaan virka-/työvapaata vastaavasti eli 60 tuntiin.
 - Osa-aikainen on vuosilomalla osan viikkoa. Jakson säännöllistä työaikaa alennetaan vuosiloma-aikaa vastaavasti. Jos osa-aikatyötä tekevä työskentelee esimerkiksi vain 2–3 päivänä viikossa, pyritään vuosiloma antamaan mahdollisuuksien mukaan täysinä viikkoina.
 - Osa-aikainen sairastuu yllättäen. Jakson säännöllinen työaika alenee sairastumispäiville merkittytjä tunteja vastaavasti.
 - Osa-aikaisella on keskeytyneellä työaikajaksolla arkipyhä. Jakson säännöllistä työaikaa alennetaan keskeytystä vastaavasti sekä suhteutetun arkipyhälyhennyksen määrällä.
-

Esimerkki 3

Osa-aikaisen viranhaltijan/työntekijän säännöllinen työaika on 3 viikon työaikajaksossa 90 tuntia (keskimäärin 30 tuntia viikossa = 78,43 % täydestä työajasta)¹. Hän on ennalta tiedetysti vuosilomalla ensimmäisen viikon² ja kaksi päivää toisella viikolla³. Kolmannen viikon perjantaina hän sairastuu yllättäen, jolloin hänellä olisi ollut 6 tunnin työvuoro⁴.

Työaikajakson säännöllinen työaika on $90\text{ t}^1 - 30\text{ t}^2 - 6\text{ t}^3 - 6\text{ t}^3 - 6\text{ t}^4 = 42\text{ t}$, joka on samalla lisätyöraja. Työaikajakson säännöllinen työaika ja lisätyöraja lasketaan seuraavasti: $(78,43\% ((3 \times 38\text{ t } 15\text{ min})^1 - 38\text{ t } 15\text{ min}^2 - 7\text{ t } 39\text{ min}^3 - 7\text{ t } 39\text{ min}^3)) - 6\text{ t}^4 = 42\text{ t}$.

5-4 mom. Säännöllisen työajan sijoittelu sopimuskaudella 1.5.2022–30.4.2025

Työnantaja päättää säännöllisen työajan tarkoituksenmukaisesta sijoittelusta arkipäiville maanantaista torstaihin klo 7.30–20.00 ja perjantaina klo 7.30–18.00, siten kuin palvelujen saatavuus, resurssien parempi hyödyntäminen tms. syy tätä edellyttää.

Kun työnantaja valmistelee tai aikoo muuttaa säännöllisen työajan järjestelyjä, työnantajan edustajan on käytävä läpi yhdessä luottamusedustajanmiehen kanssa yksikön/klinikan resurssitilanne, työjärjestelyt ym. asiaan vaikuttavat seikat, ja varattava luottamusedustajallemiehelle tilaisuus esittää mielipiteensä.

Soveltamisohje

Määräystä sovelletaan liitteiden 1–4 piirissä oleviin lääkäreihin ja hammaslääkäreihin.

Päivystys ja kiirevastaanotto eivät ole tässä pykälässä tarkoitettua työtä.

Työaikajärjestelyjen lähtökohtana on aina toiminnan vaatimukset ja palvelujen mitoittaminen vastaamaan tarvetta. Viranhaltijoiden ja työntekijöiden työaikojen sijoittelussa on huomioitava myös muun tarvittavan henkilöstön työaikojen ja tukipalvelujen yhteensovittaminen ja käytettävissä olevat muut resurssit (esimerkiksi tilat ja laitteet). Palvelujen tarve voi muuttua ja vaikuttaa myös säännöllisen työajan järjestämistapoihin.

Säännöllinen työaika pyritään yleensä sijoittamaan mahdollisimman tasaisesti työviikon tai työaikajakson eri työpäiville, jollei toiminta tai viranhaltijan/työntekijän työajan ja vapaa-ajan suhde muuta edellytä.

Päivittäistä säännöllistä työaikaa ei ole sopimuksessa määrätty. Työpäivien määrä voi vaihdella eri viikoilla. Jollei toimintojen luonne muuta vaadi, viranhaltijan/työntekijän säännöllinen työaika sijoitetaan viidelle työpäivälle viikossa.

Osa-aikatyötä tekeville työnantaja on voinut hyväksyä työajan sijoittelusta erilaisia työaika- ja vapaajaksoja. Tällöin työaikajakson tulee olla riittävän pitkä keskimääräisen työajan tasaamiseksi.

Viranhaltijalla on säännöllisen työajan järjestelystä riippumatta päivystysvelvollisuus.

Lepoajat ja rajoitukset yötyöhön

3 6 § Päivittäinen lepoaika (ruokailutauko)

1 mom. Lääkärit ja hammaslääkärit

Viranhaltijalle/työntekijälle annetaan vähintään puolen tunnin pituinen työaikaan kuulumaton ruokailutauko tai hänen niin halutessaan tilaisuus ateriointiin työaikana työpaikalla tai työnantajan osoittamassa asianomaisen laitoksen ruokasalissa tms. siten, ettei järjestelystä aiheudu häiriötä työn kululle tai suoritettaville palveluksille ja että ruokailusta aiheutuva työstä poissaolo kestää enintään 15–20 minuuttia.

Jos työrupeaman pituus ylittää 10 tuntia, viranhaltijalle/työntekijälle on annettava edellä mainitun tauon lisäksi tilaisuus ruokailla työajalla 15–20 minuutin ajan kahdeksan tunnin työskentelyn jälkeen.

Soveltamisohje

Työaikaan kuulumattoman ruokailutauon aikana viranhaltija/työntekijä saa esteettömästi poistua työpaikalta. Sitä vastoin hän ei voi poistua työpaikalta työaikana – ei siis myöskään työaikaan kuuluvan ruokailutauon aikana – muutoin kuin viranhoitoon/työtehtäviin liittyvissä asioissa tai poikkeuksellisesti esihenkilön luvalla.

Lepoaikoja (ruokailutaukoa) ei ole välttämätöntä määrätä pidettäväksi tietyinä kellonaikana, vaan voidaan menetellä esimerkiksi siten, että lepoaika pidetään tiettyjen kellonaikojen välisenä aikana silloin kun se on virka-/työtehtävien kannalta tarkoituksenmukaisinta, jolloin tarkan ajankohdan määrää asianomainen esihenkilö tai viranhaltija/työntekijä itse.

4 7 § Palautumistauko

Viranhaltijalle/työntekijälle järjestetään päivittäin yksi 10 minuutin pituinen tauko (esimerkiksi kahvitauko), joka luetaan työaikaan ja jonka aikana viranhaltija/työntekijä ei saa poistua työpaikalta. Tauon järjestämisestä ei saa aiheutua häiriötä työn kululle tai suoritettaville palveluille. Taukoa ei saa sijoittaa työvuoron/työpäivän alkuun tai loppuun eikä päivittäisen lepoajan yhteyteen.

58 § Vuorokausilepo

1 mom.

Viranhaltijalle/työntekijälle on annettava jokaisen työvuoron alkamista seuraavan 24 tunnin aikana vähintään 11 tunnin keskeytymätön lepoaika vapaamuotoisena päivystyksenä tehtyä työtä lukuun ottamatta.

Soveltamisohje

Päivystysasetuksessa (583/2017) säädetään kiireellisen hoidon antamisesta ja päivystyksen järjestämisestä. Näiden velvoitteiden täyttäminen voi edellyttää sitä, että vuorokausilepoa lyhennetään käytettävissä olevat resurssit huomioiden tämän pykälän 2 tai 3 momentin edellytyksin.

Ks. työpaikkapäivystyksen jälkeisen työpäivän suunnitteleminen vapaaksi 17 23 §.

2 mom.

Vuorokausilepo voidaan suunnitella 11 tuntia lyhyemmäksi alla olevin edellytyksin, jos päivystysjärjestelyjä ja muuta toimintaa ei saada muutoin tarkoituksenmukaisesti järjestettyä.

- a. viranhaltijalla/työntekijällä on mahdollisuus työrupeaman aikana klo 23–8 välillä vähintään 3 tunnin keskeytymättömään lepoon tai
 - b. kyse on yhteispäivystyksen työpaikkapäivystyksestä tai jaetusta työpaikkapäivystyksestä enintään klo 23 saakka
-

Soveltamisohje

Määräyksessä yhteispäivystyksen työpaikkapäivystyksellä tarkoitetaan terveydenhuoltolain 50 §:ssä ja päivystysasetuksen (583/2017) 2 §:ssä tarkoitettua perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon yhteispäivystystä sekä terveyskeskusten mahdollisia omia kiirevastaanottoja (viittausmääräys).

Jaetulla työpaikkapäivystyksellä tarkoitetaan sekä päivystysvuoron jakamista kahteen osuuteen (ns. ilta- ja yöpäivystys) että myös ilta-ajan päivystykseen käytettävää lisäresurssia, jolla pyritään helpottamaan yöpäivystyksen potilaskuormaa. Esimerkkinä viimeksi mainitusta on tilanne, jossa kumpikin päivystäjä on ensin työskennellyt säännöllisen työaikansa ja jäänyt tämän jälkeen päivystämään. Toinen päivystäjä työskentelee klo 23:een asti tämän momentin b-poikkeuksen mukaisesti ja toinen päivystäjä päivystää seuraavaan aamuun asti a-poikkeuksen mukaisesti.

Työnantajan edustajan on käytävä läpi yhdessä luottamus**edustajan****miehen** kanssa yksikön/klinikan resurssitilanne, työjärjestelyt ym. asiaan vaikuttavat seikat ja varattava luottamus**edustajalle****miehelle** tilaisuus esittää mielipiteensä. Tarkastelu tehdään, jos palvelujen järjestämisessä tapahtuu olennainen muutos, jolla on vaikutusta työvuorojärjestelyihin.

Soveltamisohje

Tämän momentin a-kohdassa tarkoitettu kolmen tunnin keskeytymätön lepo voi rikkoutua vain, mikäli potilaan hoito tai hoidon tarpeen arviointi välttämättä edellyttää lääkärin läsnäoloa eikä käytettävissä ole muuta terveydenhuollon ammattihenkilöä, joka voi hoidon tai hoidontarpeen arvion toteuttaa. Kolmen tunnin yöaikaisen levon toteutumisesta tulee seurata ja ryhtyä toimenpiteisiin sen varmistamiseksi.

3 mom.

Mikäli 1 ja 2 momenttien mukaisten lepoaikojen yhteensovittaminen päivystysjärjestelyiden kanssa todetaan työyksikön toiminnan kannalta epätarkoituksenmukaisiksi, voi työnantaja ja henkilöstön edustaja paikallisesti sopien (pääsopimus 12 §) ottaa käyttöön liitesopimuksen 1 tai 2 mukaisen päivystysjärjestelyn. Järjestelyn tulee täyttää kunkin liitesopimuksen mukaiset edellytykset, mutta muutoin päivystys voidaan järjestää yhdessä sopien paikalliset tai yksikkökohtaiset tarpeet huomioiden.

4 mom.

Viranhaltijalle/työntekijälle on annettava saamatta jäänyt vuorokausilepo korvaavana lepoaikana seuraavan vuorokausilevon yhteydessä. Jos se ei ole työn järjestelyistä johtuvista painavista syistä mahdollista, korvaava lepoaika on annettava niin pian kuin se on mahdollista,

kuitenkin 14 vuorokauden kuluessa. Korvaava lepoaika on annettava yhdenjaksoisena, eikä sitä saa sijoittaa vapaamuotoisen päivystyksen, viikkolevon tai päivittäisen lepotauon ajalle.

Esimerkki (1 mom.)

Lääkäri työskentelee säännöllisenä työaikana maanantaina klo 8.00–15.30, jonka jälkeen hän päivystää iltapäivystyksenä klo 15.30–21.00. Seuraava työpäivä alkaa tiistaina normaalisti klo 8.00. 11 tunnin vuorokausilepo on annettu tarkasteluvälillä klo 8.00–8.00.

Esimerkki (1 mom.)

Lääkäri työskentelee säännöllisenä työaikana tiistaina klo 8.30–16.00, jonka jälkeen hän on vapaamuotoisena päivystäjänä klo 16.00 – ke klo 8.30 ja työssä jälleen säännöllisenä työaikana ke klo 8.30–16.00. Aktiiviaikaa vapaamuotoisen päivystyksen aikana on klo 16.00–19.00, klo 21.00–0.00, klo 1.00–2.00. Vuorokausilevon tarkastelujakso on klo 8.30–8.30. Tuona aikana lepoa on yhteensä 9,5 tuntia eli korvaavana lepoaikana tulee antaa 1,5 tuntia. Se annetaan seuraavan vuorokausilevon yhteydessä (11 + 1,5 tuntia) ke klo 16.00 – to klo 8.30 (16,5 tuntia).

Esimerkki (2 mom. a-kohta)

Kiireellisen hoidon turvaamiseksi edellytyksenä on, että lääkäri päivystää työpaikalla. Työpaikkapäivystyksen aktiiviyö sijoittuu yleensä päivystyksen alkupäähän. Aamuyö on useimmiten rauhallisempaa, jonne sijoitetaan vähintään 3 tunnin lepo. Työpaikkapäivystys luetaan kuitenkin kaikkien päivystystuntien osalta työajaksi. Lääkäri työskentelee maanantaina klo 8.00–15.30 säännöllisenä työaikana, jonka jälkeen hän päivystää klo 15.30 lähtien tiistaiamuun ja raporttien antamisen jälkeen päättää työskentelyn klo 10.00. Vuorokausilepo (11 tuntia) ma–ti klo 8.00–8.00 jää saamatta kokonaan, vaikka päivystäjä saa yhdenjaksoisen 3 tunnin levon klo 3.00–6.00. Seuraava työpäivä alkaa keskiviikkona klo 8. Vuorokausilepo (11 tuntia) tiistain työskentelyn jälkeen sekä maanantain korvaava lepoaika (11 tuntia) annetaan ti klo 10.00 – ke klo 8.00 (22 tuntia).

Esimerkki (2 mom. b-kohta)

Lääkäri työskentelee säännöllisenä työaikana maanantaina klo 9.00–15.30, jonka jälkeen hän siirtyy yhteispäivystykseen päivystämään iltapäivystyksenä klo 15.30–23.00. Seuraava työpäivä alkaa tiistaina klo 8.00. 11 tunnin vuorokausilevosta jää saamatta 2 tuntia, jotka annetaan välittömästi seuraavan vuorokausilevon yhteydessä (11 tuntia + 2 tuntia), joka alkaa tiistaina klo 17 ja päättyy keskiviikkona klo 7.30 (14,5 h).

69 § Viikkolepo

1 mom.

Työaika on järjestettävä niin, että viranhaltija/työntekijä saa kerran kalenteriviikossa vähintään 35 tuntia kestävän keskeytymättömän vapaa-ajan, joka on mahdollisuuksien mukaan sijoitettava sunnuntain yhteyteen. Viikkolepo 35 tuntia voi muodostua 11 tunnin vuorokausilevosta ja vähintään 24 tunnin erillisestä viikkolevosta.

Viikkolepo voidaan järjestää keskimäärin 35 tunniksi 14 vuorokauden ajanjakson aikana. Viikkolevon tulee olla kuitenkin vähintään 24 tuntia viikossa.

Viranhaltijan/työntekijän säännöllinen työaika suunnitellaan lähtökohtaisesti viidelle työpäivälle viikossa. Työvuorot suunnitellaan siten, että viranhaltijalle/työntekijälle pyritään antamaan kaksi peräkkäistä vapaapäivää viikon aikana, jotka mahdollisuuksien mukaan ovat lauantai ja sunnuntai.

Soveltamisohje

Työnantajan työnjohto- ja valvontaoikeuden piiriin kuuluu päättää, kumpaa järjestelmää viikkolevon antamisesta noudatetaan. Viikkolevon antaminen keskimääräisenä ei edellytä säännönmukaisuutta eikä pysyvyyttä, vaan viikkolepo voidaan antaa keskimääräisenä myös tilapäisesti. Selvyyden vuoksi on viikkolevon antamista koskevat yleiset periaatteet, mm. kumpaa järjestelmää lähtökohtaisesti noudatetaan, syytä sisällyttää työvuoroluetteloiden laatimista koskeviin yleisohjeisiin.

Viranhaltijalle/työntekijälle annetaan kalenteriviikon aikana 35 tunnin/keskimäärin 35 tunnin yhtäjaksoinen vapaa, jona aikana hän ei ole tehnyt työtä (esim. säännöllistä työaikaa tai vapaamuotoisen päivystyksen aikana aktiiviyötä tai puhelin- tai muuta etäkonsultaatiota). Viikkolepo voidaan järjestää joko siten, että jokaiseen kalenteriviikkoon sisällytetään vähintään

35 tunnin yhtäjaksoinen vapaa tai että viikkolepo annetaan keskimääräisenä 14 vuorokauden ajanjaksossa siten, että yhtäjaksoinen vapaa-aika on kummallakin viikolla vähintään 24 tuntia, ja toisen viikon vapaan pituus on ensimmäisen viikon vapaan pituus vähennettynä 70 tunnista, esim. 1 viikolla 24 tuntia ja 2 viikolla 46 tuntia tai 1 viikolla 30 tuntia ja 2 viikolla 40 tuntia (yhteensä viikkolepo on siis 70 tuntia). Viikkolepo 35 tuntia voi muodostua 11 tunnin vuorokausilevosta ja vähintään 24 tunnin erillisestä viikkolevosta.

Viikkolevon tulee olla viranhaltijan tiedossa etukäteen, mutta työvuoroluetteloon sitä ei tarvitse merkitä erikseen, vaan se ilmenee välillisesti työvuorojen alkamisesta ja päättymisestä. Viikkolepo voi sisältyä osaksi edelliseen ja osaksi seuraavaan kalenteriviikkoon, jolloin viikkolepo katsotaan sen kalenteriviikon viikkolevoksi, johon enin osa viikkolevosta kohdistuu.

Mikäli viranhaltijalle/työntekijälle suunnitellaan säännöllisen työajan lisäksi työpaikka- tai vapaamuotoista päivystystä tai klinistä lisätystä, vaikuttaa se viikkolevon antamiseen. Työaikajakson työ- ja päivystysjärjestelyjä suunniteltaessa tulisi huolehtia siitä, että jaksoon sisältyy myös sellaisia vapaapäiviä, jona viranhaltija/työntekijä on vapaa virka-/työtehtävistään ja päivystysvelvollisuudestaan. Vapaapäiväjärjestelyt otetaan huomioon jo työvuoroluetteloa laadittaessa, jotta vapaapäivät tulevat asianmukaisesti annetuiksi. Ks. säännöllisen työajan, päivystyksen suunnittelusta **15-21** §:n 1 mom.

Pääperiaate on, että viikkolepo pyritään turvaamaan siten, ettei samaa lääkäriä määrätä päivystämään koko viikonloppua. Kuitenkin erityisesti paljon päivystävillä aloilla huomiota tulee kiinnittää siihen, että lääkärille turvataan työstä vapaita viikonloppuja. Joissakin päivystyspisteissä päivystysjärjestelyt voivatkin poiketa pääperiaatteesta. Tällöin kyse on siitä, onko sama lääkäri työssä useampana viikonloppuna vai onko järjestely sellainen, että lääkärillä on harvempina viikonloppuina työpaikkapäivystystä, mutta viikkolepo jää viikonlopulta vajaaksi.

Mikäli viranhaltija ei ole ollut työssä koko viikkoa mm. vuosiloman, virkavapaan tai työaikakorvausvapaiden vuoksi siten, että poissaolo on kestänyt yhtäjaksoisesti vähintään 35/keskimäärin 35 tuntia, katsotaan viikkolepo annetuksi. Vapaapäiviä ovat myös esim. arkipyhät ja päivystyskorvauksena annetut vapaat. Sairauspoissaolo ja tilapäinen hoitovapaa eivät ole tässä tarkoitettua viikkolepoa.

Työnantajalla on oikeus tarvittaessa yksipuolisesti muuttaa suunnitellun viikkolevon antamisajankohtaa. Tämä voi tulla kyseeseen esim. silloin, kun viranhaltija joutuu suunnitellun viikkoleponsa tai päivystyksen aikana työhön.

Esimerkki 1

Lääkärin päivystysvuoro sunnuntaina tulee suunnitella alkamaan ja päättymään siten, että sitä ennen on voitu antaa sekä perjantain työrupeaman (säännöllinen työaika tai säännöllinen työaika + työpaikkapäivystys) jälkeinen vuorokausilepo että 24 tunnin viikkolepo.

Esimerkiksi päivystysvuoro sunnuntaina klo 8–20. Perjantaina työvuoro on päättynyt klo 16. Sen jälkeen 11 tunnin vuorokausilepo ja 24 tunnin viikkolepo. Tällöin tulee annetuksi viikkolepo 35 tuntia myös kokonaisuudessaan.

Esimerkki 2

Lääkärin päivystysvuoro lauantaina tulee suunnitella alkamaan ja päättymään siten, että sen jälkeen voidaan antaa sekä vuorokausilepo että 24 tunnin viikkolepo. Tällöin on hyvä huomioida, että viikkolepo voi sisältyä osaksi edelliseen ja osaksi seuraavaan kalenteriviikkoon, jolloin viikkolepo katsotaan sen kalenteriviikon viikkolevoksi, johon enin osa viikkolevosta kohdistuu. Tämä tarkoittaa, että osa viikkolevosta voi sijoittua myös maanantaille ja siis seuraavan kalenteriviikon puolelle.

Esimerkiksi lauantaina päivystysvuoro klo 9–21. Sen jälkeen 11 tunnin vuorokausilepo ja 24 tunnin viikkolepo. Maanantaina työvuoro alkaa klo 8. Tällöin tulee annetuksi viikkolepo 35 tuntia myös kokonaisuudessaan.

2 mom. Viikkolevon pääsäännöstä poikkeaminen

Jos pääsäännöstä joudutaan poikkeamaan, lääkäri/hammaslääkäri voidaan määrätä suunnitellusti tai yllättäen päivystämään tai kutsua työhön viikkolevon aikana, mikäli se on perusteltua toimintojen tarkoituksenmukaisen järjestämisen ja potilasturvallisuuden kannalta.

Soveltamisohje

Sopimusmääräys antaa mahdollisuuden poiketa viikkolepomääräyksestä sekä suunnitellusti että yllättäen.

Tilanne voi olla sellainen, että toimintojen järjestäminen potilasturvallisesti ei mahdollista viikkolevon toteutumista lainkaan. Myös toimintojen tarkoituksenmukainen järjestäminen voi olla perusteena viikkolevosta poikkeamiselle, jolloin otetaan huomioon työ- ja päivystysjärjestelyjen kokonaisuus ja turvataan paljon päivystävälle lääkärille pidempi lepoaika 14 vuorokauden ajanjaksolla. Viikkolepo voi näissä tapauksissa jäädä suunnitellusti alle 24 tunnin. Ks. esimerkki 3.

Myös yllättävästä työrupeamasta voi seurata, että viikkolepo jää saamatta kokonaan tai osittain. Tyypillisesti kysymys on tällöin vapaamuotoisesta päivystyksestä tilanteessa, jossa viikon täyden säännöllisen työajan (ja työpaikkapäivystyksen) päälle lääkäri/hammaslääkäri on viikonlopun vapaamuotoisessa päivystyksessä ja työhön kutsuja tulee siten, että 24 tunnin viikkolepo jää saamatta. Kyse voi olla myös esim. yllättävästä työpaikkapäivystysvuorosta tai muusta työhön kutsusta esim. hätätyöstä. Poikkeuksellisesti myös päivystyksen ruuhkautuminen voi uhata potilasturvallisuutta. Em. tilanteissa viikkolepo on suunniteltu normaalisti, mutta yllättävän muutoksen myötä se jää saamatta.

Lääkärillä/hammaslääkärillä on oikeus korvaukseen viikkolevon menettämisestä siten, kun LS III luvun **6** **9** §:n 3 momentissa todetaan, mikäli viikkolepo on jäänyt saamatta.

Esimerkki 3

Lääkäri työskentelee ma-pe säännöllisenä työaikana 38 tuntia 15 minuuttia. Perjantaina säännöllisen työajan jälkeen hän päivystää klo 15–21 ja uudelleen lauantai klo 21 – sunnuntai klo 10. Päivystysvuorojen väliin jäävä 24 tuntia on 11 ensimmäisen tunnin osalta vuorokausilepoa (pe 21 – la 8) ja 13 tuntia (la 8–21) on viikkolepoa. Viikkolepo jää tuolta kalenteriviikolta vajaaksi 11 tuntia. Seuraavalla kalenteriviikolla lääkäri työskentelee säännöllisenä työaikana ma-to (4 x 7 t 39 min). Perjantaina annetaan edellisen viikon viikkolepokorvaus lyhentämällä säännöllistä työaikaa 7 t 39 min ja lisäksi viikonlopun aikana annetaan viikkolepoa vähintään 46 tuntia. Loppuosa viikkolevon menettämiskorvauksesta (11 t – 7 t 39 min = 3 t 21 min) annetaan 3 kk sisällä säännöllistä työaikaa lyhentäen tai suostumuksella rahana. Koska tämän esimerkin työrupeamat ovat enintään 13 tuntia, vuorokausilepo tulee annetuksi.

3 mom. Viikkolevon menettämisen korvaaminen

Mikäli viikkolevon pääsäännöstä on jouduttu poikkeamaan 2 momentissa määrättyllä tavalla, viranhaltijan/työntekijän säännöllistä työaikaa lyhennetään yhtä pitkällä ajalla kuin hän ei ole saanut 1 momentissa määrättyä viikkolepoa viimeistään kolmen kuukauden kuluessa työn tekemisestä tai viranhaltijan/työntekijän suostumuksella työstä maksetaan työhön käytetyltä ajalta yksinkertainen tuntipalkka.

Jos viikkolepo jää vajaaksi muun työrupeaman kuin vapaamuotoisen päivystyksen aikaisen työrupeaman vuoksi, viikkolevoksi tai sen osaksi katsotaan tällöin pisin saatu yhtenäinen vapaa-aika ja saamatta jäänyt osuus viikkolevosta tulee korvata kuten edellä on todettu.

Mikäli viikkolepo rikkoutuu vapaamuotoisen päivystyksen aikana, viikkolevon menettämiskorvaus lasketaan siten, että etsitään 24 tunnin jakso, jossa työtä on tehty vähiten, ks. esimerkki 4.

Soveltamisohje

Ensisijainen keino korvata viikkolevon menettäminen on lääkärin säännöllisen työajan lyhentäminen ja viikkolevon menetys voidaan korvata rahakorvauksella vain viranhaltijan suostumuksella. Lyhennystä ei tarvitse antaa kokonaisena vapaapäivänä, vaan se vähentää työaikajaksolle suunniteltavaa säännöllistä työaikaa. Se voi lyhentää useammalta päivältä säännöllistä työaikaa tai lyhennys voi kohdistua yhdelle työpäivälle. Jos työajan lyhennys suunnitellaan annettavaksi myöhemmin kuin sillä työaikajaksolla, jossa viikkolevon menettämiskorvaus on syntynyt tai työaikajakso on hyvin pitkä, työnantajan velvollisuus on varmistaa, että lyhennys todella tulee annetuksi. Joka tapauksessa lyhennys on annettava kolmen kuukauden kuluessa työn tekemisestä.

Viikkolevon menettämiskorvaustilanteissa kyse on aina siitä, että työtä on tehty tarkasteltavalla jaksolla huomattavan paljon. Näin ollen myös lepoaikojen tärkeys korostuu.

Sopimuksen mukainen viikkolevon ja vuorokausilevon antojärjestys vaikuttaa viikkolevon menettämiskorvaukseen. Se osa vuorokausilevosta, joka on annettavissa 24 tunnin sisällä työvuoron alkamisesta, tulee antaa välittömästi työrupeaman jälkeen aina ennen viikkolepoa, koska vuorokausilevon tarkastelujakso on 24 tuntia. Muu osa siirtyy korvaavaksi vuorokausilevoksi, joka tulee antaa 5 8 §:n 4 mom. mukaisesti. Tämä tarkoittaa, että edellä mainituissa tilanteissa työvuoron jälkeen ei voida suoraan sijoittaa 24 tunnin viikkolepoa siten, että se voitaisiin myös katsoa annetuksi.

35 tunnin viikkolepo voi koostua 11 tunnin vuorokausilevosta ja 24 tunnin viikkolevosta, mutta 24 tunnin viikkolepo ja 11 tunnin vuorokausilepo eivät voi kulua samanaikaisesti, kuten esimerkki 3 osoittaa. Vapaamuotoinen päivystys vastaa lepoaikoja tarkasteltaessa työaikalaissa tarkoitettua varallaoloa siten, että vapaamuotoisen päivystyksen aikainen aktiivisyys ei aiheuta uuden vuorokausilevon antamista, vaan tarkastelussa on vain mahdollinen viikkolevon rikkoutuminen tässä momentissa esitetyllä tavalla. Sen sijaan muu, yllättävä työhön kutsu viikkolevon aikana vastaa lepoaikojen tarkastelun ja mahdollisen korvaamisen osalta suunniteltua viikkolevon rikkoutumistilannetta.

Esimerkki 4

Lääkärillä on vapaamuotoisen päivystyksen vuoro pe klo 15 – ma klo 8. Hänellä on puhelinkonsultaatiota läpi viikonlopun. Jotta viikkolepo tulisi annetuksi, tulisi hänellä on 24 tunnin yhdenjaksoinen aika, jonka kuluessa ei ole yhtään puhelinkonsultaatiota tai muuta työrupeamaa. Jos sellaista ei löydy, etsitään viikonlopulta sellainen 24 tunnin jakso, jonka aikana työtä on tehty vähiten. Jos tämä ajanjakso olisi esim. la klo 8 – su klo 8 ja tänä aikana olisi tehty 2 tunnin puhelinkonsultaatiota, viikkolevon menettämistä tulisi korvattavaksi 2 tunnilta.

7 10 § Raskaana olevan yötyö

Työnantajan tulee vapauttaa raskaana oleva viranhaltija/työntekijä työaikalain mukaisesta klo 23–6 välillä tapahtuvasta yötyöstä ja osoittaa viranhaltija/työntekijä työskentelemään klo 23–6 ulkopuolella, jos yötyö lääkärin lausunnon perusteella on haitallista raskaana olevan viranhaltijan/työntekijän terveydelle tai sikiön terveydelle ja kehitykselle.

Soveltamisohje

Työnantajalla on velvollisuus vapauttaa raskaana oleva viranhaltija/työntekijä yön tekemisestä.

Viranhaltijan työkyky huomioiden 28 raskausviikon jälkeen suositellaan, että viranhaltija vapautetaan kokonaan päivystysvelvollisuudesta. Mikäli päivystysjärjestelyjä ei voida toteuttaa viranhaltijan vapauttamisella toiminnallisista syistä johtuen, ao. viranhaltijan päivystysvuoroja vähennetään tai lyhennetään.

Työnantaja voi aina vapauttaa viranhaltijan päivystysvelvollisuudesta tai vähentää/lyhentää päivystysvuoroja raskausviikkojen lukumäärästä riippumatta, jos tämä on aiheellista viranhaltijan työkyky ja tilanne muuten huomioiden.

Myös päivystystä tekevän työntekijän kohdalla on huomioitava edellä mainitut seikat.

Säännöllisen työajan ylittäminen

8 11 § Lisä- ja ylityö

1 mom. Lisätyön määritelmä

Korvattavaa lisätyötä on työnantajan aloitteesta viranhaltijan/työntekijän säännöllisen työajan (2 5 §) lisäksi tehty työ, joka ei ole ylityötä eikä jäljempänä 3 momentissa tarkoitettua kliinistä lisätyötä tai 9 12 §:ssä tarkoitettua päivystystä.

2 mom. Ylityön määritelmä

Korvattavaa ylityötä on työnantajan aloitteesta tehty työ, joka ylittää seuraavan tuntimäärän eikä ole jäljempänä 3 momentissa tarkoitettua kliinistä lisätyötä tai 9 12 §:ssä tarkoitettua päivystystä: 38 tuntia 15 minuuttia kerrottuna viranhaltijaan/työntekijään sovellettavan työaikajakson viikkojen lukumäärällä.

Mikäli työviikko tai työaikajakso keskeytyy vuosiloman johdosta, määräytyy ylityöraja seuraavasti:

1. Kun vuosiloma ei ole ollut tiedossa työvuoroluetteloa laadittaessa, alenee ylityöraja sillä tuntimäärällä, joka oli merkitty työvuoroluetteloon vuosilomapäivien ajaksi. Osa-aikaisen ylityöraja alenee vastaavasti sillä tuntimäärällä, joka oli merkitty työvuoroluetteloon vuosilomapäivien ajaksi.
2. Kun vuosiloma on ollut tiedossa työvuoroluetteloa laadittaessa, ylityöraja alenee vuosilomapäivää kohden 7 tunnilla 39 minuutilla. Myös osa-aikaisella viranhaltijalla/työntekijällä ylityöraja alenee vuosilomapäivää kohden 7 tunnilla ja 39 minuutilla.

3 mom. Kliinisen lisätyön määritelmä

Kliinisellä lisätyöllä tarkoitetaan perusterveydenhuollon lääkärin/hammaslääkärin kliinistä vastaanottotyötä ja päävirassa toimivan, täyttä työaikaa tekevän, erikoishammaslääkärin oikeuden omaavan erikoissairaanhoidon hammaslääkärin kliinistä työtä, jota tehdään työnantajan aloitteesta lääkärin/hammaslääkärin säännöllisen työajan lisäksi ja joka ei tapahdu ao. lääkärin/hammaslääkärin työvuoroluetteloon merkittynä säännöllisenä työaikana eikä päivystysaikana.

Soveltamisohje

Työaikakorvaukset katso 10 13 §.

Lääkärisopimuksessa ei ole määräyksiä erikoissairaanhoidon lääkärin ns. kliinisestä lisätyöstä. Myös täyttä työaikaa tekevien erikoissairaanhoidon lääkärin ns. kliinisen lisätyön työaikakorvauksista voidaan sopia paikallisesti lääkärisopimuksen työaikamääräyksistä poiketen

esim. silloin, kun lääkärit tekevät säännöllisen työaikansa lisäksi työnantajan hyväksymään työvuoroluetteloon ennalta suunniteltua, ajanvaraukseen perustuvaa potilastyötä sairaalassa tai muussa työnantajan määräämässä paikassa (esim. terveyskeskuksessa).

Kliinisen lisätyön tarpeellisuudesta ja teettämisestä päättää paikallinen työnantaja ja kliinisestä työstä laaditaan tällöin suunnitelma, josta mm. ilmenee, mitä tutkimus- ja hoitotoimenpiteitä ko. työnä tehdään, paljonko niitä tehdään ja kustannusarvio, ja kukin ko. työn tekemiseen osallistuva lääkäri hyväksyy osaltaan suunnitelman ja sitoutuu sen toteuttamiseen.

9 12 § Päivystävät lääkärit/hammaslääkärit

9 a 12 a §:ssä ja 9 b 12 b §:ssä on määräykset koskien päivystystä. 9 a 12 a §:ää noudatetaan viranhaltijoihin ja 9 b 12 b §:ää työntekijöihin.

9 12 a § Päivystykseen liittyviä keskeisiä peruskäsitteitä lääkärisopimuksessa (viranhaltijat)

1 mom. Päivystyksen yleismääritelmä

Terveystenhuollon päivystys on kiireellistä hoitoa ja hoidon arviointia, jota ei voida siirtää ilman hengenvaaraa tai merkittävää terveydellistä haittaa. (Ks. terveydenhuoltolaki (1326/2010) 50 § ja päivystysasetus (583/2017) (viittausmääräys)).

Lääkärisopimuksessa päivystyksellä tarkoitetaan työnantajan määräykseen perustuvaa lääkärin/hammaslääkärin olemista työpaikalla tai muualla valmiina työskentelemään säännöllisen työaikansa ulkopuolella.

Päivystysmuodoista ja päivystyksen alkamis- ja päättymisajankohdista päättää työnantaja.

Soveltamisohje

Säännöllisen työajan lisäksi suoritettava päivystys kuuluu osana jokaisen lääkärin/hammaslääkärin virkavelvollisuuksia. Päivystysvelvollisuuden toteuttamisessa on otettava huomioon erityisesti yöaikaan tehtävän työn kuormittavuus ja päivystysmäärien rajoitukset.

Hyvinvointialueen tai hyvinvointiyhtymän on huolehdittava siitä, että em. kiireellistä hoitoa on saatavilla kaikkina vuorokauden aikoina.

Päivystysvelvollisuus koskee vain lainsäädännössä määriteltyä terveydenhuollon päivystystä.

Työnantaja arvioi vuosittain päivystyksen vaatimat resurssit huomioiden lepoajat ja huolehtii siitä, että päivystyksen järjestämiseksi on riittävä määrä lääkäreitä ja hammaslääkäreitä. Työnantaja seuraa päivystyksen edellyttämää lääkäri- ja hammaslääkäriresurssia ja päivystystuntien määrää viikon ja vuorokauden eri aikoina.

Päivystysmuodon (ks. 2 mom.) ja siihen liittyvän valmiuden täsmällinen määrittäminen on välttämätöntä mm. potilasturvallisuuden ja lääkärin/hammaslääkärin vastuukysymysten takia.

Lääkäriä/hammaslääkäriä ei saa ilman suostumustaan velvoittaa päivystämään työpaikkapäivystyksenä yli 85 tuntia eikä yli viittä kertaa kuukaudessa eikä vapaamuotoisena päivystyksenä yli kuutta kertaa kuukaudessa. Jos päivystys on yksinomaan vapaamuotoista päivystystä, tarkastellaan vain päivystyskertojen lukumäärää. Vapaamuotoisessa päivystyksessä yhdeksi päivystyskerraksi katsotaan enintään 24 tuntia kestävä ajanjakso.

Kun tarkastellaan rajan täyttymistä, riittää, että toinen rajoituksista (joko päivystystunnit tai päivystyskerrat) täyttyy.

Osa-aikaisen tai 55 vuotta täyttäneen lääkärin/hammaslääkärin päivystysvelvollisuutta vähennetään, mikäli tämä on toiminnallisista syistä mahdollista.

Akuuttilääkäreistä, ks. työaikaluvun soveltamisohjeliite kohta 2.

2 mom. Päivystysmuodot

Työpaikkapäivystys

Työpaikkapäivystyksellä tarkoitetaan ympärivuorokautista päivystystä (päivystys on järjestetty esim. illasta aamuun) tai osavuorokautista päivystystä (päivystys on järjestetty esim. illasta yöhön), jota lääkäri/hammaslääkäri suorittaa kummassakin tapauksessa työpaikalla.

Työpaikkapäivystystä seuraavan työpäivän suunnittelemisesta vapaaksi, ks. 17 23 §.

Vapaamuotoinen päivystys

Vapaamuotoisella päivystyksellä tarkoitetaan muualla kuin työpaikalla suoritettavaa päivystystä.

Työnantaja määrittelee vuosittain vapaamuotoisen päivystyksen valmiusajan.

Soveltamisohje

Vapaamuotoisessa päivystyksessä lääkäri/hammaslääkäri on velvollinen olemaan tavoitettavissa puhelimitse tai muulla vastaavalla tavalla ja kutsun saatuaan tarvittaessa välittömästi lähtemään työpaikalleen.

Vapaamuotoinen päivystys voi muuttua työpaikkapäivystykseksi tai työpaikkapäivystys vapaamuotoiseksi päivystykseksi kesken kalenterivuottakin, mikäli päivystystarpeessa tapahtuu olennaisia muutoksia.

Jos vapaamuotoisen päivystyksen keskimääräinen aktiivisuusaste ylittää vuositasolla 50 %, päivystysmuoto on vaihdettava työpaikkapäivystykseksi. Muutosta ei tarvitse tehdä, mikäli vapaamuotoisen päivystyksen ajankohta ei miltei osin kohdistu klo 23–08. Kun työnantaja harkitsee siirtymistä vapaamuotoisesta päivystyksestä työpaikkapäivystykseen, järjestelyä on arvioitava myös enimmäistyöaikaa koskevan määräyksen kautta (ks. 16 22 §).

Mikäli vapaamuotoisessa päivystyksessä aktiivityö painottuu yöaikaan siten, että yhtäjaksoista lepoa ei juurikaan ole, tulee päivystäneen lääkärin/hammaslääkärin tehtäviä pyrkiä keventämään päivystysyön jälkeisenä päivänä.

3 mom. Päivystysvuoro

Päivystysvuorojen pituudet voivat vaihdella tarpeen mukaan muutamasta tunnista (esim. 6–10 tunnista) aina täyteen vuorokauteen (24 tuntia). Vapaamuotoisessa päivystyksessä päivystysvuoro voi olla tätä pidempikin. (ks. esim. työaikaluvun 6-9 §:n soveltamisohje).

Esimerkki

Pitkä päivystysvuoro voi olla lauantai klo 8.00 – sunnuntai klo 8.00. Päivystysvuoro voi olla myös osavuorokautinen esim. keskiviikko klo 16.00–21.00.

Soveltamisohje

Säännöllisen työajan määräytymisestä, ks. Työaikalaki 25 §.

~~4 mom. Hammaslääkärien päivystys~~

~~Hammaslääkäreillä päivystys voi olla joko työpaikkapäivystystä (muun muassa särky- ja tapaturmapäivystys) tai vapaamuotoista päivystystä eli puhelinpäivystystä.~~

9-12 b § Päivystykseen liittyviä keskeisiä peruskäsitteitä lääkärisopimuksessa (työntekijät)

Terveystenhuollon päivystys on kiireellistä hoitoa ja hoidon arviointia, jota ei voida siirtää ilman hengenvaaraa tai merkittävää terveydellistä haittaa. (Ks. terveydenhuoltolaki (1326/2010) 50 § ja päivystysasetus (583/2017) (viittausmääräys)).

Lääkärisopimuksessa päivystyksellä tarkoitetaan työnantajan aloitteeseen perustuvaa lääkärin/hammaslääkärin olemista työpaikalla tai muualla valmiina työskentelemään säännöllisen työaikansa ulkopuolella.

Työsuhteisen lääkärin päivystäminen perustuu suostumukseen (TAL työaikalaki 5 luku 17 §, TAL työaikalaki 2 luku 4 §, viittausmääräys).

Päivystysmuodoista ja päivystyksen alkamis- ja päättymisajankohdista päättää työnantaja.

Soveltamisohje

Toimintojen tarkoituksenmukaiseksi järjestämiseksi on tärkeää, että myös työsuhteiset lääkärit ja hammaslääkärit päivystävät. Päivystyksen toteuttamisessa on otettava huomioon erityisesti yöaikaan tehtävän työn kuormittavuus ja päivystysmäärät.

Työnantaja arvioi vuosittain päivystyksen vaatimat resurssit huomioiden lepoajat ja huolehtii siitä, että päivystyksen järjestämiseksi on riittävä määrä lääkäreitä ja hammaslääkäreitä.

Työnantaja seuraa päivystyksen edellyttämää lääkäriresurssia ja päivystystuntien määrää viikon ja vuorokauden eri aikoina.

Päivystysmuodon (ks. 2 mom.) ja siihen liittyvän valmiuden täsmällinen määrittäminen on välttämätöntä mm. potilasturvallisuuden ja lääkärin/hammaslääkärin vastuukysymysten takia.

Päivystäviin työsuhteisiin lääkäreihin sovelletaan 9 **12** a §:n 2 ja 3 momentin määräyksiä päivystysmuodoista ja päivystysvuorosta. Tämän lisäksi sovelletaan 4 ja 5 momentteja.

Työaikakorvaukset

10 **13** § Lisä- ja ylityöstä sekä kliinisestä lisätyöstä maksettavat korvaukset

1 mom. Lisätyökorvaus

Lisätyökorvauksena maksetaan kultakin lisätyötunnilta korottamaton tuntipalkka tai annetaan tätä vastaava vapaa-aika.

2 mom. Ylityökorvaus

Ylityökorvauksena maksetaan kultakin ylityötunnilta 50 %:lla korotettu tuntipalkka tai annetaan vastaavasti korotettu vapaa-aika.

3 mom. Kliinisen lisätyön korvaus

Perusterveydenhuollon lääkärille ja hammaslääkärille sekä erikoissairaanhoidon hammaslääkärille suoritetaan kliinisestä lisätyöstä liitteissä erikseen määrätty lisätyökorvaukset. Em. lisätyöstä ei makseta muita työaikakorvauksia.

Soveltamisohje

Kun kyseessä on kliininen lisätyö, määräytyvät lisä- ja ylityöajalta maksettavat korvaukset yksinomaan liitteiden erityismääräysten mukaan. Merkitystä ei ole sillä, että tehty työaika tällöin

mahdollisesti ylittää edellä 2 momentissa määrätyn ylityökynnyksen. Vastaavasti suoritetaan päivystykseen määrätulle yksinomaan ~~11~~ 17 §:n taulukoissa määrättyt päivystyskorvaukset siitä riippumatta, että vapaamuotoisen päivystyksen aktiiviyö tai työpaikkapäivystyksen tunnit muodostuisivat tässä pykälässä tarkoitetuksi lisä- tai ylityöksi. Työaikakorvauksia suoritettaessa tarkastellaan siis liitteissä määrättyä lisätyötä, päivystystä ja tässä pykälässä tarkoitettua lisä-/ylityötä erikseen.

Korvaukset määritellään paikallisiin olosuhteisiin soveltuvasti ja tarpeen mukaan lääkärikohtaisesti esim. toimenpidekohtaisina palkkioina tai kokonaispalkkioina tietyistä toimenpidemäärästä. Paikallisesti sovittu korvaus sisältää lääkärille em. työstä suoritettavat kaikki työaikakorvaukset eikä lääkärille tämän lisäksi suoriteta lääkärisopimuksessa määrättyjä työaikakorvauksia.

14 § Sunnuntai-, lauantai-, aatto-, ilta- ja yötyöstä maksettavat korvaukset

1 mom.

Tässä pykälässä määrättyjä korvauksia ei suoriteta päivystykseen määrätulle, eikä klinistä lisätyötä tekeväälle.

Sunnuntaityökorvaus

2 mom.

Sunnuntaina, itsenäisyyspäivänä, vapunpäivänä, pitkäperjantaina, toisena pääsiäispäivänä, helatorstaina, juhannuspäivänä, pyhäinpäivänä, uudenvuodenpäivänä, loppiaisena, joulupäivänä ja tapaninpäivänä sekä kello 18.00–24.00 lauantaina ja vastaavalta ajalta edellä lueteltujen juhlapäivien aattona tehdystä työstä maksetaan varsinaisen palkan lisäksi korottamaton tuntipalkka kultakin työtunnilta tai annetaan vastaava vapaa-aika.

Lauantaityökorvaus

3 mom.

Arkilauantaina, lukuun ottamatta pääsiäislauantaita tai lauantaiksi sattuvaa jouluaattoja, kello 06.00–18.00 tehdystä työstä maksetaan rahakorvauksena 20 % korottamattomasta tuntipalkasta tai annetaan vastaava vapaa-aika säännöllisenä työaikana tehdyiltä työtunneilta.

Aattokorvaus

4 mom.

Pääsiäislauantaina, juhannusaattona ja muuksi päiväksi kuin sunnuntaiksi sattuvana jouluaattona klo 00.00–18.00 tehdyiltä työtunneilta maksetaan aattokorvauksena varsinaisen palkan lisäksi korottamaton tuntipalkka tai annetaan vastaava vapaa-aika.

Iltatyö

5 mom.

Iltatyöllä tarkoitetaan kello 18.00–22.00 tehtyä työtä. Iltatyöstä maksetaan rahakorvauksena 15 % korottamattomasta tuntipalkasta tai annetaan vastaava vapaa-aika.

Yötyö

6 mom.

Yötyöllä tarkoitetaan kello 22.00–07.00 tehtyä työtä. Yötyöstä maksetaan rahakorvauksena 30 % korottamattomasta tuntipalkasta tai annetaan vastaava vapaa-aika.

15 § Työaikakorvausten suorittamisen yleiset edellytykset

Lisä-, yli-, ilta-, yö-, lauantai- ja sunnuntaityökorvauksen sekä aattokorvauksen suorittamisen edellytyksenä on, että

1. työ on tehty työpaikalla tai erityisestä syystä esihenkilön määräämällä muulla paikalla
2. työhön käytetty aika tai tehdyn työn määrä on luotettavasti selvitetty
3. työ on suoritettu toimivaltaisen viranomaisen antaman kirjallisen määräyksen perusteella.

Soveltamisohje

Jos viranhaltija/työntekijä tekee kotona ylityötä, ylityön korvaaminen edellyttää kirjallisen ylityömääräyksen lisäksi esihenkilön lupaa. Ylityön tekeminen kotona tulee kysymykseen vain poikkeustapauksessa.

14 §:n mukaiset ns. epämurkavan työajan korvaukset maksetaan vain tosiasiallisesti tehdyiltä työajalta. Ne maksetaan myös lisä- ja ylityöajalta.

16 § Työaikakorvausten suorittamista koskevat rajoitukset

1 mom.

Lisä-, yli-, ilta-, yö-, vuoro-, lauantai- ja sunnuntaityön korvaamista koskevia tämän sopimuksen määräyksiä ei sovelleta viranhaltijaan/työntekijään

1. jonka säännöllistä työaikaa ei ole määrätty
2. jolle on myönnetty oikeus pitää muuta ansiotointia, jonka hoitaminen vaatii säännöllisen työajan käyttämistä, jollei hyvinvointialueen/hyvinvointiyhtymän toimivaltainen viranomainen harkitse sitä kohtuulliseksi
3. jonka palkkaus on tässä momentissa tarkoitettujen korvausten osalta työ-/virkaehtosopimuksen erityismääräyksillä järjestetty toisin

2 mom.

Johtavassa asemassa olevalle suoritetaan kuitenkin päivystyksestä päivystyskorvaukset ja kliinisestä lisätyöstä liitteissä määrätyt korvaukset.

3 mom.

Edellä 1 mom. tarkoitettuja korvauksia ei suoriteta

1. hyvinvointialuejohtajalle
2. hyvinvointiyhtymän johtavalle viranhaltijalle (laki hyvinvointialueesta 69 §)
3. hyvinvointialueen/hyvinvointiyhtymän johtoryhmän jäsenille
4. hyvinvointialueen/hyvinvointiyhtymän laajojen toimialojen, laajojen vastuualueiden tai vastaavien laajojen toimintakokonaisuuksien johtajille ja näiden johtoryhmien jäsenille
5. hyvinvointialueen liikelaitoksen johtoryhmän jäsenelle

jollei hyvinvointialueen/hyvinvointiyhtymän toimivaltainen viranomainen harkitse sitä kohtuulliseksi.

Soveltamisohje

Johtavassa asemassa olevan viranhaltijan/työntekijän tehtävien luonne on sellainen, ettei työajan käyttöä yleensä voida valvoa tai työajan käytön tarkka valvonta ei ole tarkoituksenmukaista.

Organisaatioiden rakenteet ja organisaatiotasojen nimitykset voivat vaihdella hyvinvointialueittain/hyvinvointiyhtymittäin. Toimivaltainen viranomaisen päättää, milloin kyseessä on sellainen hyvinvointialueen/hyvinvointiyhtymän toimialan, vastuualueen tai vastaavan toimintakokonaisuuden johtoryhmä, jonka jäsenelle ei suoriteta tässä pykälässä tarkoitettuja työaikakorvauksia. Päätöksessä tulee ottaa huomioon johtoryhmän jäsenten asema työnantajan organisaatiossa ja muut asiaan vaikuttavat seikat, esimerkiksi toimintakokonaisuuden tai organisaation koko. Esimerkiksi pelastuslaitos voi olla tässä tarkoitettu laaja toimintakokonaisuus.

Tarvittaessa asiasta neuvotellaan paikallisesti asianomaisten viranhaltija- ja työntekijäjärjestöjen edustajien kanssa ja asiassa pyritään yhteisymmärrykseen.

Johtoryhmän jäseniksi ei katsota varajäseniä eikä niitä, joilla on kokouksissa läsnäolo-oikeus, mutta jotka eivät virka- tms. asemansa perusteella kuulu varsinaiseen johtoryhmään.

Hyvinvointiyhtymän johtoryhmän jäsenet jäävät korvausmääräysten ulkopuolelle. Lisäksi hyvinvointiyhtymän toimivaltainen viranomaisen päättää viime kädessä, milloin kyseessä on sellainen hyvinvointiyhtymän toimialan johtoryhmä tai muun yksikön johtoryhmä, jonka jäsenelle ei suoriteta tässä pykälässä tarkoitettuja työaikakorvauksia.

11 17 § Päivystyksestä maksettavat korvaukset

1 mom. Työpaikkapäivystyksen päivystyskorvaukset

Lääkärille ja hammaslääkärille maksetaan säännöllisen työajan lisäksi tehdyn työpaikkapäivystyksen tunnilta ja kultakin vapaamuotoisen päivystyksen aktiiviyötunnilta taulukon mukaisella kertoimella korotettu varsinaisesta palkasta laskettu tuntipalkka tai annetaan vastaava vapaa-aika.

Päivystyksestä ei makseta muita työaikakorvauksia.

	klo 0–8	klo 8–15	klo 15–18	klo 18–22	klo 22–24
maanantai	3	–	1,75	1,75	2,5
tiistai–torstai	2,5	–	1,75	1,75	2,5
perjantai	2,5	–	1,75	2,25	3
lauantai– sunnuntai*	3	2,25	2,25	2,25	3

*sekä muuksi päiväksi sattuvat juhlapyhät, niiden aatot klo 18 alkaen, juhannusaatto ja muuksi päiväksi kuin sunnuntaiksi sattuva jouluaatto. Ks. esimerkit 1 ja 2.

Soveltamisohje

Lääkärien ja hammaslääkärien päivystysidonnaisuuden määrä huomioon ottaen on perusteltua, että osa päivystyskorvauksista annetaan vapaa-aikana.

Esimerkki 1

Lääkäri päivystää tiistaista klo 15.00 keskiviikkoon klo 8.00. Työnantaja antaa osan päivystyskorvauksista vapaa-aikana ja maksaa loput rahana. Lääkärin tuntipalkka on 33 euroa.

Tosiasiallisia päivystystunteja on 17 tuntia, joista 7 tunnilta maksetaan 1,75:llä korotettu tuntipalkka ja 10 tunnilta 2,5:lla korotettu tuntipalkka. Yhteensä kertoimilla korotettuja tunteja on 37,25, joista työnantaja antaa vapaa-aikana päivystystä seuraavana päivänä aktiivivapaana 5 tuntia ja myöhemmin yhteensä 15 tuntia. Rahana korvattavaksi jää 17,25 tuntia eli 569,25 euroa.

Esimerkki 2 arkipyhiä koskevista päivystyskorvauksista

Arkipyhäkorvaukset suoritetaan kuten sunnuntaikorvaukset.

Lääkäri päivystää loppiaisena. Loppiaisen 6. tammikuuta on tiistai.

Lääkärin päivystysrupeama alkaa tiistaina klo 9 ja kestää keskiviikkoamuun klo 8.

Korvaukset menevät kuten viikonloppuna eli klo 22 asti kertoimella 2,25 ja klo 22 alkaen klo 8 keskiviikkoamuun asti kertoimella 3.

2 mom. Vapaamuotoisen päivystyksen korvaukset

Kultakin vapaamuotoisen päivystyksen päivystystunnilta maksetaan vähintään alla olevan taulukon mukainen peruskorvaus.

Vapaamuotoisen päivystyksen peruskorvauksen prosenttia paikallisesti määritettäessä otetaan alla olevassa taulukossa mainittuja prosentteja korottavana huomioon mm. päivystyksen

- sitovuus (lääkärille/**hammaslääkärille** määrätty valmiusaika),
- rasittavuus (aktiiviyöajan osuus ja aktiiviyöjaksojen toistuvuus, sekä jaksojen välisen lepoajan pituus) ja
- toistuvuus (päivystyskertojen keskimääräinen lukumäärä päivystykseen osallistuvaa lääkäriä/**hammaslääkärinä** kohden kuukaudessa).

Viikonloppukorvaus maksetaan perjantaista/arkipyhää tai joului- ja juhannusaattoja edeltävästä arkipäivästä klo 18.00 maanantaihin/ensiksi seuraavaan arkipäivään klo 8.00.

Korvaus lasketaan lääkärin/hammaslääkärin korottamattomasta tuntipalkasta tai annetaan vastaava vapaa-aika.

Ajankohta	Viranhaltijalle/työntekijälle määrätty valmiusaika	
	Enintään 30 minuuttia	Yli 30 minuuttia
Arkipäivä	25 %	19 %
Viikonloppu	36 %	26 %

Aktiiviyöstä maksetaan 1 momentin mukainen korvaus tai annetaan vastaava vapaa-aika. Lisäksi maksetaan liitteissä 1–3 tarkemmin määritellyt toimenpide-, lausunto- ja todistuspalkkiot.

Soveltamisohje

Valmiusajalla tarkoitetaan sitä aikaa, jona päivystäjän tulee työhön kutsumisesta olla työpaikalla valmiina työhön.

Vapaamuotoisen päivystyksen aktiiviyön katsotaan alkavan siitä, kun päivystäjä kutsun saatuaan on saapunut työpaikalle ryhtyäkseen välittömästi työhön. Aktiiviyö päättyy siihen, kun työ on suoritettu.

Peruskorvauksen suorittaminen

Peruskorvaus maksetaan jokaiselta päivystystunnilta, jonka lääkäri/hammaslääkäri on vahvistetun päivystysuunnitelman mukaisesti päivystänyt. Mikäli päivystys kestää pidempään kuin etukäteen on suunniteltu, työnantaja vahvistaa jälkikäteen päivystysuunnitelman ylittävät tunnit ja korvaus maksetaan tehtyjen tuntien mukaan.

Vapaamuotoisessa päivystyksessä työnantaja voi tarjota lääkärille/**hammaslääkärille** mahdollisuuden päivystää työpaikalla tai sen välittömässä läheisyydessä silloin, jos lääkäri/**hammaslääkäri** ei ehdi saapua edellytetyssä ajassa työpaikalle normaalista asuinpaikastaan. Vapaamuotoinen päivystys ei kuitenkaan muutu tästä syystä työpaikkapäivystykseksi, vaan korvaukset maksetaan edelleen vapaamuotoisen päivystyksen korvausten mukaan.

3 mom. Alle tunnin aktiiviyö

Mikäli vapaamuotoisen päivystyksen aktiiviyö kestää alle tunnin, suoritetaan aktiiviyöstä 1 momentin mukainen korvaus kuitenkin yhdeltä tunnilta. Mikäli samaan tuntiin sisältyy useampia alle tunnin mittaisia aktiiviyörupeamia tai aktiiviyön ohella puhelinkonsultaatioita, suoritetaan näistä yhteensä enintään yhden tunnin korvaus. Saman tunnin tarkastelu tehdään kronologisessa järjestyksessä aktiiviyörupeaman alkamisesta eteenpäin.

4 mom. Puhelinkonsultaatio tai muu päivystykseen liittyvä etäkonsultaatio

Puhelinkonsultaatioon tai muuhun päivystykseen liittyvään etäkonsultaatioon käytetty aika katsotaan aktiiviyöksi. Vapaamuotoisen päivystyksen aikana tapahtuneesta puhelin- tai etäkonsultaatiosta suoritetaan konsultaatioon kulunutta aikaa vastaava korvaus, paitsi jos samalta tunnilta suoritetaan yllä todettu enintään yhden tunnin korvaus.

Puhelinkonsultaatiolla ja muulla päivystykseen liittyvällä etäkonsultaatiolla tarkoitetaan potilaan hoitoa koskevaa neuvottelua ja ohjeistusta päivystävän lääkärin/**hammaslääkärin** ja saman sairaalan toisen päivystävän lääkärin/**hammaslääkärin** (yleensä ns. etu- tai takapäivystäjien) tai potilaan hoidosta lääkärin/**hammaslääkärin** poissa ollessa lähinnä vastuussa olevan hoitohenkilökuntaan kuuluvan kanssa taikka toisen sairaalan tai perusterveydenhuollon päivystävän lääkärin/**hammaslääkärin** kanssa.

Puhelinkonsultaatiosta tai muusta etäkonsultaatiosta ei suoriteta korvausta, mikäli lääkäri/**hammaslääkäri** pelkästään kutsutaan sairaalaan, taikka hän mahdolliset hoito-ohjeet annettuaan lähtee soiton johdosta sairaalaan.

Soveltamisohje

Puhelinkonsultaatiosta ja muusta päivystykseen liittyvästä etäkonsultaatiosta tulee olla luotettava selvitys (päiväys, kellonaika, konsultoinnin pyytäjä ja syy sekä kesto).

Puhelinkonsultaatiosta ja muusta etäkonsultaatiosta suoritetaan korvaus siltä ajalta, joka lääkäriltä/**hammaslääkäriltä** on kulunut potilasasiakirjoihin tutustumiseen ja hoito-ohjeiden kirjaamiseen ja/tai antamiseen (esim. jos kesto on 16 minuuttia, merkitään tämä määrä konsultaation kestoksi ja korvaus suoritetaan 16 minuutilta).

5 mom. Päivystäjän matkakulujen korvaaminen

Työpaikkapäivystäjälle ei korvata asunnosta päivystyspaikalle saapumisesta eikä paluumatkasta asunnolle aiheutuvia matkakuluja (kyseessä työmatka). Jos em. työmatka ylittää lääkärin/**hammaslääkärin** tavanomaisen työmatkan hänen pysyväisluonteiseen toimipaikkaansa, tästä aiheutuvat ylimääräiset kustannukset korvataan lääkärille/**hammaslääkärille** (**HYVTES:n** **HYVTESin** liite 6 2 §:n 2 momentti). Työpaikkapäivystäjän koti- ym. käynnit ovat virantoimitusmatkoja, jotka korvataan **HYVTES:n** **HYVTESin** liitteen 6 mukaisesti.

Mikäli vapaamuotoista päivystystä suorittava joutuu päivystysaikana virka-/työtehtäviensä vuoksi saapumaan työpaikalle, korvataan tarkoituksenmukaiset matkakulut (yleensä oma auto tai mahdollisesti taksi) varsinaisesta asunnosta ja kodista työpaikalle ja takaisin. Päivystysaikana vapaa-ajan asunnosta tapahtuvasta matkasta työpaikalle ja takaisin maksetaan korvaus enintään kuten varsinaisesta asunnosta ja kodista.

HYVTES:n **HYVTESin** liitteen 6 6 §:n 2 momentin perusteella perusterveydenhuollon päivystäville lääkäreille/**hammaslääkäreille** maksetaan päivystykseen liittyvältä virantoimitusmatkalta päiväraha, mikäli

- lääkäri/**hammaslääkärin** joutuu viranomaisen määräämän päivystysvuoron aikana yöpymään muualla kuin asunnossaan
- ko. virantoimitusmatka ulottuu yli 15 kilometrin etäisyydelle lääkärin/**hammaslääkärin** asunnosta ja virkapaikasta
- päivärahan maksamisedellytykset muutoin täyttyvät.

Mikäli päivystyspaikka on samalla perusterveydenhuollon lääkärin/**hammaslääkärin** pääasiallinen viranhoitopaikka (virkapaikka)/pysyväisluonteinen toimipaikka, päivärahaa ei makseta. Päivystyspaikka katsotaan lääkärin/**hammaslääkärin** tässä tarkoitetuksi pääasialliseksi virkapaikaksi/pysyväisluonteiseksi toimipaikaksi myös silloin, kun lääkäri/**hammaslääkärin** ao. päivystyspaikassa suorittaa keskimäärin yli 15 % (noin työpäivän verran) säännöllisestä työajastaan.

12 **18** § Tuntipalkan laskeminen sekä raha- ja vapaa-aikakorvausten suorittamisajankohta

1 a mom. Tuntipalkan laskeminen 1.5.2025- 31.1.2026

Lisä-, yli-, ilta-, yö-, lauantai-, sunnuntai- ja aattotyön sekä päivystyskorvausten rahakorvauksen laskemiseksi tarvittava tuntipalkka saadaan jakamalla kalenterikuukauden varsinainen palkka

1. luvulla 160 (perusterveydenhuollon lääkärit ja perusterveydenhuollon hammaslääkärit)
2. luvulla 163 (erikoissairaanhoidon lääkärit, erikoissairaanhoidon hammaslääkärit)

1 b mom. Tuntipalkan laskeminen 1.2.2026 alkaen

Lisä-, yli-, ilta-, yö-, lauantai-, sunnuntai- ja aattotyön sekä päivystyskorvausten rahakorvauksen laskemiseksi tarvittava tuntipalkka saadaan jakamalla kalenterikuukauden varsinainen palkka luvulla 160.

2 mom. Tuntipalkan laskeminen osa-aikatyössä

Osa-aikatyötä tekevän tuntipalkka saadaan jakamalla kalenterikuukauden varsinainen palkka (osa-aikapalkka) luvulla, joka lasketaan siten, että osa-aikaisen säännöllinen työaika (osa-aikatyöaika) jaetaan täydellä työajalla ja kerrotaan 1 momentin mukaisella, täyttä työaikaa tekevän kuukausipalkan jakajalla.

Soveltamisohje

Tuntipalkan laskukaava:

$$\text{Tuntipalkka} = \text{osa-aikapalkka} : \left(\text{kk-palkan jakaja} \times \frac{\text{osa-aikatyöaika}}{\text{täysi työaika}} \right)$$

3 mom.

Muissa kuin 1 ja 2 momenteissa tarkoitetuissa tapauksissa saadaan tarvittava tuntipalkka jakamalla varsinainen palkka kuukauden aikana säännölliseen työhön käytettävää tuntimäärää vastaavalla luvulla.

13 19 § Raha- ja vapaa-aikakorvausten suorittaminen

1 mom. Rahakorvausten suorittamisajankohta

Rahakorvaus on maksettava viimeistään korvaukseen oikeuttavan työn tekemistä seuraavan kalenterikuukauden aikana, paitsi jos säännöllinen työaika on vahvistettu viikkoa pitemmäksi työaikajaksoksi, tällaisen työaikajakson päättymistä seuraavan kalenterikuukauden aikana.

2 mom. Vapaa-aikakorvausten suorittaminen

Tässä sopimuksessa tarkoitettujen työaikakorvausten vapaa-aikakorvaukset annetaan viimeistään korvaukseen oikeuttavan työviikon tai työaikajakson päättymistä seuraavan kolmen kuukauden aikana, ellei viranhaltijan/työntekijän kanssa tai paikallisesti toisin sovita.

Jos suunniteltua vapaa-aikakorvausta ei ole voitu antaa em. määräajassa, rahakorvaus maksetaan viimeistään vapaa-aikakorvauksen antamiseen määrätyn ajan päättymistä seuraavan kalenterikuukauden aikana.

Soveltamisohje

Päivystyksen vapaa-aikakorvaus (päivystysvapaa) tulisi yleensä antaa täyden työviikon pituisena. Tällöin vastaa 38 tuntia 15 minuuttia päivystysvapaata viikon vapaata säännöllisessä työajassa, arkipyhäviikolla alennettua säännöllistä työaikaa vastaavasti vähemmän.

Jos päivystysvapaa annetaan alle kalenteriviikon mittaisena, noudatetaan ohjeellisena soveltuvien osin työaikaluvun 2-5 §:n 4-3 momentin keskeytyneen työviikon määräyksiä. Tällaisen viikon säännöllinen työaika on viikon säännöllinen työaika (38 tuntia 15 minuuttia), arkipyhäviikoilla arkipyhälyhennyksen verran lyhyempi, vähennettynä päivystysvapaan määrällä riippumatta siitä, miten ao. viikon työaika on jaettu eri työpäiville. Mikäli päivystysvapaa annetaan ko. viikon työvuoroluettelon tiedoksi antamisen jälkeen, päivystysvapaa vastaa työvuoroluetteloön suunniteltuja säännöllisen työajan tunteja. Vastaavasti menetellään työaikajakson ollessa kyseessä.

Osa työpaikkapäivystyksen korvauksesta pyritään antamaan vapaa-ajan muodossa välittömästi ao. päivystystä seuravana lääkärin/**hammaslääkärin** työpäivänä (aktiivivapaa ks. 17-23 §), mikäli vuorokausilepoa (5-8 §) ei pystytä muutoin järjestämään.

Vapaa-aikakorvaus annetaan siinä virassa/työsuhteessa, jossa vapaa on ansaittu tai muussa saman työnantajan palveluksessa saman palkkatason virassa/työsuhteessa. Mikäli vapaa-aikakorvausta ei ole määräajassa pystytty antamaan, rahakorvaus maksetaan maksuajankohtana voimassa olevan virka- ja työehtosopimuksen mukaan. Rahakorvaus maksetaan maksuajankohdan palkan perusteella.

Esimerkki

Perusterveydenhuollon lääkärin työvuoroluettelo laaditaan kolmen viikon työaikajaksoksi, jonka ensimmäiseen viikkoon sisältyy pitkäperjantai. Lääkäri on päivystysvapaalla koko pitkäperjantain sisältävän viikon ja vuosilomalla toisen pääsiäispäivän sisältävällä viikolla tiistain ja keskiviikon. Kolmen viikon työaikajakson säännöllinen työaika on 114 tuntia 45 min – 38 tuntia 15 min (päivystysvapaata annettu 30 tuntia 39 minuuttia, lyhennys pitkäperjantaista on 7 t 39 min) – 7 t 39 min (toinen pääsiäispäivä) – 15 tuntia 18 minuuttia (7 t 39 min + 7 t 39 min vuosilomapäivät, jotka muutoin olisivat olleet työpäiviä) = 53 tuntia 33 minuuttia.

3 mom. Työaikakorvausvapaan siirtyminen viranhaltijan/työntekijän sairastuessa

Ennen työaikakorvausvapaan alkamista tai sen aikana sairastuttaessa menetellään kuten vuosiloman siirtämisessä vastaavissa tilanteissa (HYVTES:n HYVTESin vuosilomaluvun 11 §), jolloin työnantajalla on oikeus sairausajalta maksettua palkkaa vastaavaan osaan sairauspäivärahasta. Mikäli jälkikäteen todetaan, ettei sairauspäivärahaa makseta työnantajalle, työaikakorvausvapaa katsotaan saaduksi ja kuluneeksi alkuperäisen vahvistuksen mukaisena.

14 20 § Korvaus vapaa-aikana työhön kutsutulle

Vapaa-aikanaan työhön kutsutulle lääkärille/hammaslääkärille suoritetaan ao. työstä korvaukset tämän sopimuksen mukaisesti työaikaluvun 1 §:n ja 10 §:n 1 ja 2 momentin mukaan tai noudattaen soveltuvin osin ao. liitteiden määräyksiä siten kuin paikallisesti tarkemmin päätetään.

Työaikojen suunnittelu

15 21 § Työaika-asiakirjat

1 mom. Työvuoroluettelo

Työnantajan velvollisuutena on laatia etukäteen työvuoroluettelo työaikajakson työajan käyttämistä varten. Työvuoroluetteloa laadittaessa varataan viranhaltijoille/työntekijöille

itselleen tai heitä edustavalle luottamusedustajalle miehelle tilaisuus esittää mielipiteensä, mikäli viranhaltija/työntekijä tai luottamusedustajamies sitä pyytää.

Työvuoroluettelo on saatettava kirjallisesti viranhaltijan/työntekijän tietoon hyvissä ajoin ja vähintään viikkoa ennen työviikon tai työaikajakson alkamista. Tiedoksi annettua työvuoroluetteloa voidaan muuttaa viranhaltijan/työntekijän suostumuksin tai perustellusta syystä.

Soveltamisohje

Työvuoroluettelosta ilmenevät päivittäiset työajan alkamis- ja päättymisajat sekä riittävän yksilöitynä työajan käyttö viranhaltijalle/työntekijälle määrättyjen tehtävien osalta. Säännöllisen työajan ohella työvuoroluetteloon merkitään myös viranhaltijan/työntekijän päivystykset (päivystyksen alkamis- ja päättymisajat ja muoto) ja kliininen lisätyö, jotta voidaan seurata mm. enimmäistyöajan täyttymistä ja työhönsidonnaisuutta (mm. rasittavuustekijät, töiden tasapuolinen ja tarkoituksenmukainen jakautuminen) sekä vapaapäivien antamista ja toteutumista.

Osa-aikaisia koskevat samat työvuoroluettelon laatimista koskevat velvollisuudet ja periaatteet kuin täyttä työaikaa tekeviä.

Pääsääntö on, että vahvistettua ja tiedoksi annettua työvuoroluetteloa noudatetaan.

Työvuoroluettelon suunnittelussa tulee huomioida vastaanottoaikojen järjestelyt ja se että säännöllinen työaika riittää työtehtävien suorittamiseen. Mikäli työvuoroluettelosta joudutaan poikkeamaan, mahdolliset muutokset merkitään työvuoroluetteloon (mahdollista käyttää lisäksi erillistä selvitystä).

Perustellun syyn olemassaolo työvuoroluettelon muutokseen harkitaan kussakin tapauksessa erikseen. Näitä ovat mm. toiminnalliset syyt, jotka voivat johtua esim. potilaiden määrästä, laadusta ja hoidollisista tarpeista, tai henkilöstön yllättävästä poissaolosta. Perusteltu syy on myös se, jos viranhaltija/työntekijä ei esim. sairauden takia tee hänelle merkittyä työ- tai päivystysvuoroa, josta on työvuoroluetteloön suunniteltu vapaa-aikakorvaus, tai kun työvuoroluettelo on laadittu virheellisesti. Perusteltu syy ja myös suositeltava menettely on se, että kun työtä joudutaan jonakin päivänä tekemään suunniteltua enemmän, vähennetään työaikajakson muiden työpäivien työaikaa, mikäli se toiminnan kannalta on mahdollista, vastaavasti siten, että säännöllinen työaika pysyy keskimäärin edellä 2 5 §:n mukaisena viikkotuntina.

Muutoksiin on saatava työvuoroluettelon vahvistajan lupa, joka kiireellisissä tapauksissa voidaan hankkia jälkikäteen. Jos työvuoroluetteloa on välttämätöntä muuttaa siten, että säännöllistä työaikaa muutetaan kliiniseksi lisätyöksi tai lisä-/ylityöksi, tähän on saatava etukäteen työvuoroluettelon vahvistajan lupa.

Työnantaja ei voi korvata työvuoroluettelon laatimista millään muulla asiakirjalla.

2 mom. Työajan tasoittumissuunnitelma

Jos tämän sopimuksen työaikaluvun 25 §:n mukainen säännöllinen työaika on järjestetty viikkoa pidemmäksi työaikajaksoksi, on työtä varten ennakolta laadittava työaikalain alaisista töistä työajan tasoittumissuunnitelma vähintään ajaksi, jonka kuluessa säännöllinen työaika tasoittuu määrättyyn keskimäärään. noudatetaan HYVTES:n työaikaluvun 27 §:n pykälän määräyksiä työajan tasoittumissuunnitelmasta.

Soveltamisohje

Mikäli käytössä on niin pitkä työaikajakso, että työvuoroluettelon laatiminen etukäteen koko ajaksi on vaikeaa, laaditaan erikseen HYVTES:n työaikaluvun 27 §:ssä tarkoitettu työajan tasoittumissuunnitelma ja vahvistetaan kulloinkin lyhyemmäksi ajanjaksoksi erikseen työvuoroluettelo. Ennen kuin työnantaja muuttaa työaikajakson pituutta, kuullaan viranhaltijoita/työntekijöitä edustavaa luottamusmiestä tai viranhaltijoita/työntekijöitä itseään.

Työajan tasoittumissuunnitelmasta on erotettava 1 mom. mukainen työvuoroluettelo. Jos koko tasoittumisjaksoksi on mahdollista laatia työvuoroluettelo, työvuoroluettelo korvaa tässä pykälässä tarkoitetun tasoittumissuunnitelman. Mikäli käytössä on niin pitkä työaikajakso, että työvuoroluettelon laatiminen etukäteen koko ajaksi on vaikeaa, laaditaan erikseen työajan tasoittumissuunnitelma ja vahvistetaan kulloinkin lyhyemmäksi ajanjaksoksi erikseen työvuoroluettelo. Tasoittumissuunnitelmasta pitää käydä ilmi tasoittumisjakso ja kunkin viikon säännöllinen työaika ja mahdollisuuksien mukaan vapaapäivät.

3 mom.

Valmistellessaan tai aikoessaan muuttaa työajan tasoittumissuunnitelmaa tai työaikajaksoa työnantajan on varattava luottamusedustajalle tilaisuus esittää mielipiteensä. Tasoittumissuunnitelmaluonnokseen perehtymiseen on varattava riittävä aika. Työajan tasoittumissuunnitelman muutoksista on ilmoitettava viranhaltijalle/työntekijälle hyvissä ajoin.

16 22 § Työajan enimmäismäärä

1 mom. Työajan enimmäismäärän tarkastelujakso

Työaikalain (872/2019) 18 §:n 1 momentissa tarkoitettuna työajan enimmäismäärän tarkastelujaksona käytetään 12 kuukautta.

2 mom. Työajan enimmäismäärän ylittäminen

Työnantaja ja sairaalassa päivystystyöhön osallistuva viranhaltija/työntekijä voivat sopia enimmäistyöajan ylittämisestä enintään vuodeksi kerrallaan. Sopimus on tehtävä kirjallisesti. Sairaalassa päivystävien viranhaltijoiden/työntekijöiden enimmäistyöaika voi ylittyä työaikalain 34 §:n 5 momentin mukaisesti ei-aktiivisten tuntien osalta.

Jos työnantaja suunnittelee tässä määräyksessä tarkoitetun järjestelyn käyttöön ottamista tietyissä toiminnoissa, työnantajan on ennen viranhaltijoiden/työntekijöiden kanssa sopimista varattava luottamus~~edustajalle miehelle~~ tilaisuus esittää järjestelystä, sen tarpeesta ja viranhaltijalle/työntekijälle tarjottavan sopimuksen ehdoista mielipiteensä. Luottamus~~edustajalle miehelle~~ on annettava järjestelyn tarpeellisuuden arvioimiseksi tarvittavat tiedot ja riittävä aika perehtyä järjestelyä koskevaan esitykseen. Työnantajan ja luottamus~~edustajan miehen~~ on vuosittain käytävä lävitse määräyksessä tarkoitettu järjestely ja luottamus~~edustajalle miehelle~~ on annettava mahdollisuus lausua järjestelyn tarkoituksenmukaisuudesta. Luottamus~~edustajalla miehellä~~ on oikeus saada tietää, missä, kuinka paljon ja minkälaisin ehdoin kirjallisia sopimuksia on tehty.

Soveltamisohje

Työnantajan on huolehdittava päivystystoimintojen turvaaminen työaika- ja päivystysjärjestelyjen avulla. Työnantajan on huolehdittava päivystysvuorojen suunnittelussa ja jakamisessa henkilöstön tasapuolisesta kohtelusta. Enimmäistyöajan ylittäminen on mahdollista vain, jos päivystystä ei voida muuten turvata. Työnantajan on seurattava työajan kertymistä säännönmukaisesti.

Työpaikalla tapahtuva työpaikkapäivystys luetaan kokonaisuudessaan työajaksi.

Työaikalain 18 §:ssä säädetty enimmäistyöaika on 12 kuukauden aikana enintään hallituksen esityksessä (HE 158/2018 vp) todettu tuntimäärä (48 tuntia x 48 viikkoa).

Enimmäistyöaikaan luetaan työhön käytetty aika ja aika, jolloin viranhaltija/työntekijä on velvollinen olemaan työntekopaikalla työnantajan käytettävissä. Esimerkiksi lepoaikoja tai

vapaa-aikana annettuja työaikakorvauksia (esim. päivystysvapaa) ei lueta tässä tarkoitetuksi työajaksi.

Päivystysmuodon muuttamisesta ks. **9-12 a §**

17 23 § Työpaikkapäivystystä seuraavan työpäivän suunnitteleminen vapaaksi

1 mom.

Työnantajan on järjestettävä viranhaltijalle/työntekijälle riittävä, tämän sopimuksen edellyttämä lepoaika työrupeaman päättymisen ja seuraavan työrupeaman alkamisen väliin.

2 mom.

Mikäli viranhaltija/työntekijä on ollut kello 23:n jälkeen työpaikkapäivystyksessä, seuraava työpäivä (maanantai–perjantai) suunnitellaan vapaaksi päivystyksen vapaa-aikakorvauksia hyväksi käyttäen kokonaan tai osittain siten, että ao. työpäivän säännöllinen työaika on enintään vaihtoon mahdollisesti tarvittava aika (0,5–2 tuntia).

3 mom.

Edeltävän momentin lepoaika voi olla osa työaikaluvun **5-8 §**:ssä tarkoitettua vuorokausilepoa (1 mom.) tai korvaavaa lepoaikaa (3 mom.). Päivystyksen jälkeinen vapaa ei kuitenkaan lyhennä vuorokausilepoa tai sitä korvaavaa lepoaikaa, vaan se tulee antaa **5 8 § 3 4** momentin mukaisesti.

4 mom.

Mikäli kyse on usean työnantajan yhteispäivystyksen päivystysvuorosta, tulisi työnantajien huolehtia vastaavalla tavalla lääkärin riittävästä lepoajasta ennen seuraavan työrupeaman alkamista.

Soveltamisohje

Määräys perustuu työsuojelullisiin ja potilasturvallisuussyihin. Määräyksen tavoitteena on yhtäjaksoisten työrupeamien lyhentäminen. Työ- ja päivystysjärjestelyjen suunnittelussa ja

toteutuksessa tulee muutoinkin kiinnittää huomiota siihen, etteivät yhtäjaksoisten työrupeamien pituudet ja työhönsidonnaisuus työpäivän ja päivystysajan kuormittavuus huomioon ottaen muodostu kohtuuttomaksi. Toisiaan seuraavien työ- ja päivystysvuorojen rasittavuutta voidaan vähentää rytmittämällä työrupeamia, vapaa-aikoja ja eri päivystysmuotoja paikallisesti tarkoituksenmukaiseksi katsottavalla tavalla käyttäen hyväksi päivystyksen vapaa-aikakorvauksia, muita ansaittuja vapaita ja erilaisia työjärjestelyjä kuten eripituisia työ- ja päivystysvuoroja, työaikojen porrastusta ja yhdistämällä em. tekijöitä (ks. lisäksi työaikaluvun ~~2 §, 5 §, 6 §, 10 §, 13 §:n~~ 5 §, 8 §, 9 §, 13 §, 19 §:n 2 momentin soveltamisohjeet sekä työaikaluvun soveltamisohjeliite).

Työaikapankki ja liukuva työaika

24 § Työaikapankki

1 mom.

Hyvinvointialueella/hyvinvointiyhtymässä voidaan ottaa käyttöön työaikapankki sopimalla sen käyttöönotosta ja ehdoista kunta- ja hyvinvointialan pääsopimuksen 12 §:n mukaisella paikallisella työ-/ ja virkaehtosopimuksella.

2 mom.

Työaikapankilla tarkoitetaan vapaaehtoisuuteen perustuvaa järjestelmää, joilla vapaa-ajaksi muutettuja rahamääräisiä etuuksia voidaan säästää pidettäväksi vapaana pidemmällä aikavälillä.

3 mom.

Paikallisessa sopimuksessa tulee määritellä ainakin sopimuksen piiriin kuuluva henkilöstö, pankkiin siirrettävät erät ja korvaukset, työaikapankin vapaa-aikasaldon enimmäismäärät, työaikapankkivapaan pitämisen ehdot, pankkiin kertyneen vapaan korvaaminen rahassa sekä menettelytavat työaikapankkiin liityttäessä ja irtauduttaessa siitä.

Soveltamisohje

Sopijaosapuolet ovat antaneet tarkemmat työaikapankkia koskevat ohjeet. Nämä ohjeet eivät ole osa lääkärin virka- ja työehtosopimusta.

25 § Liukuva työaika

1 mom.

Liukuvalla työajalla tarkoitetaan säännöllisen työajan järjestämistä siten, että työntekijä voi kiinteään työajan ulkopuolella annetuissa rajoissa määrätä työnsä päivittäisen alkamis- ja päättymisajankohdan.

2 mom.

Työnantaja voi ottaa käyttöön toiminnan kannalta tarkoituksen mukaisen liukuvan työajan järjestelmän tässä pykälässä määrätyin ehdoin ja rajoituksin. Työnantaja voi myös lakkauttaa järjestelmän kokonaan tai osittain.

Soveltamisohje

Työnantaja päättää liukuvan työajan ehdoista ja käyttöönotosta sekä siitä, mihin henkilöstöryhmiin järjestelmää sovelletaan. Ellei viranhaltija/työntekijä nimenomaisesti ilmoita jättäytyvänsä järjestelmän ulkopuolelle, työnantajan ja työntekijän/viranhaltijan kesken katsotaan sovitun liukuvasta työajasta. Työnantaja voi muuttaa tai lakkauttaa liukuvan työajan järjestelmän irtisanomalla järjestelmän päättymään kolmen kuukauden irtisanomisaikaa noudattaen. Työnantaja tai työntekijä/viranhaltija voi irtisanoa sopimuksen päättymään kuukauden irtisanomisaikaa noudattaen.

26 § Liukuvan työajan ehdot

1 mom.

Työnantaja määrittää liukuvassa työaikajärjestelmässä olevan kiinteän työajan, jonka aikana viranhaltijan/työntekijän on oltava työpaikalla tai työnantajan muussa hyväksymässä paikassa työnantajan käytettävissä. Työnantaja määrittää myös liukuma-ajat. Liukuma-aika ja kiinteä työaika yhdessä voivat muodostaa enintään 12 tunnin pituisen ajanjakson ruokatauko mukaan lukien.

Soveltamisohje

Vuorokausilevosta, ks. 8 §.

Liukuma-aikana viranhaltija/työntekijä voi pääsääntöisesti itse päättää työhön tulo- ja lähtöaikansa. Työnantajalla on työnjohto-oikeutensa nojalla oikeus tarvittaessa yksittäistapauksessa päättää, että viranhaltijan/työntekijän on oltava työssä tietyinä esimerkiksi liukuma-ajaksi sattuvana aikana. Työnantaja ei saa käyttää työnjohto-oikeutta ko. asiassa säännönmukaisesti liukuvan työajan tarkoitus huomioon ottaen. Lisäksi työnantaja voi tarvittaessa antaa lisä- ja ylityömääräyksen.

Määräyksen mukaan liukuma-ajan enimmäismäärä voi olla esim. klo 7–9 sekä 15–19. Kiinteän työajan on oltava vähintään 5 tuntia, jollei työnantaja toisin päättä.

27 § Säännöllisen työajan ylittävän tai alittavan kertymän rajat (saldokertymät)

Liukuvassa työajassa säännöllinen työaika voi ylittyä enintään 50 tuntia (+saldo) tai alittua enintään 6 tuntia (-saldo).

Soveltamisohje

Työnantaja ja työntekijä voivat sopia, että työajan ylitysten kertymää vähennetään työntekijälle annettavalla palkallisella vapaa-ajalla. Työnantajan on työntekijän sitä pyytäessä pyrittävä antamaan vapaa-aika kokonaisina työpäivinä.

28 § Lisä- ja ylityö liukuvassa työajassa

1 mom.

Lisätyönä korvataan työ, jota viranhaltija/työntekijä tekee työnantajan nimenomaisen aloitteen perusteella säännöllisen työajan lisäksi, mutta joka ei ole ylityötä, kliinistä lisätyötä, eikä päivystystä.

2 mom.

Ylityönä korvataan työ, jota viranhaltija/työntekijä suorittaa työnantajan nimenomaisen aloitteen perusteella ja joka ylittää tämän sopimuksen työaikaluvun 11 §:n 2 momentin mukaisen ylityörajan.

Soveltamisohje

Lisä- tai ylityömääräyksen voimassaoloaikana ei sovelleta liukuvan työajan määräyksiä.

Lisä- ja ylityö liukuvassa työajassa määräytyy tämän luvun 11 §:n 1 momentin ja 11 §:n 2 momentin mukaan.

29 § Palvelussuhteen päättymisen liukuvassa työajassa

1 mom.

Mikäli liukuvassa työajassa säännöllinen työaika jää vajaaksi virka- tai työsuhteen päättyessä, vähennetään palkasta vajaaksi jääneiden työtuntien osuus korottamattoman tuntipalkan mukaan.

2 mom.

Mikäli liukuvassa työajassa säännöllinen työaika ylittyy virka- tai työsuhteen päättyessä, korvataan säännöllisen työajan ylittäneet työtunnit korottamattoman tuntipalkan mukaan.

Liitesopimus 1: Vuorokausilevosta poikkeaminen jaetun työpaikkapäivystyksen yöpäivystyksessä

1) Sopimuksen tarkoitus

Tämän paikallisen sopimuksen tarkoituksena on mahdollistaa paikallisesti toimiva työ- ja päivystysjärjestely, jolla poiketaan Lääkärisopimuksen vuorokausilepomääräyksestä.

2) Sopimuksen solmimisedellytykset

Paikallisesti arvioidaan sopimuksen tarkoituksenmukaisuus, toteuttamismahdollisuus ja tarve. Paikallinen luottamusedustajamies arvioi paikallisen sopimuksen solmimisedellytykset kuultuaan edustettaviaan lääkäreitä.

3) Poikkeukset Lääkärisopimukseen

Sopimuksella sovitaan toisin Lääkärisopimuksen III luvun 5 8 §:n 1 momentista ja 2 momentin a-kohdasta. Sopimuksen tarkoittamissa työvuorojärjestelyissä ei toteudu 11 tunnin vuorokausilepo työrupeaman alkamista seuraavan 24 tunnin aikana (1 mom.). Tämän lisäksi työtä tässä yli 13 tunnin työrupeamassa tehdään klo 23–08 välillä, mutta tuolloin ei tarvitse järjestää 3 tunnin lepoaikaa (2 mom. a-kohta).

Tällä sopimuksella ei voida poiketa Lääkärisopimuksen vuorokausilepo- tai muistakaan määräyksistä muutoin kuin kohdassa 4 esitetyllä tavalla.

4) Soveltamisala ja reunaehdot

Sopimusta sovelletaan xx ja xx klinikassa/yksikössä/toimialalla lääkäreiden jaetun työpaikkapäivystyksen järjestämiseksi.

Päiväaikaisen säännöllisen työajan ja yön päivystyksen välissä on oltava vähintään 5 tunnin työaikaan kuulumaton lepoaika.

Esimerkki

Järjestely toteutetaan siten, että päiväaikaisen säännöllisen työajan jälkeen osa lääkäreistä työskentelee päivystyksessä klo 15.30–22.00 ja voi Lääkärisopimuksen (LS) III luvun 5 8 §:n 2 mom. b-poikkeuksen mukaisesti poiketa vuorokausilevosta, kunhan saamatta jäänyt vuorokausilepo saman pykälän 3 mom. mukaisesti korvataan. Osa lääkäreistä päättää työskentelynsä säännöllisen työajan jälkeen klo 15.30, mutta palaa jatkamaan samaa työrupeamaa päivystyksenä klo 21.00. Työskentely jatkuu aamuun klo 9.00 asti LS III luvun 5 8 §:n 2 mom. a-kohdan mukaisesta 3 tunnin levosta poiketen.

Vuorokausilepoa annetaan säännöllisen työajan ja päivystyksen väliin jääneenä aikana ja saamatta jäänyt osuus tulee korvata LS III luvun 5 8 §:n 4 mom. mukaisesti.

Kellonajat ovat esimerkinomaisia.

5) Sopimuksen voimassaolo ja irtisanominen

Sopimus on voimassa enintään sopimuskauden 1.5.2022–30.4.2025 ja se on molemmin puolin irtisanottavissa yksipuolisesti 3 kuukauden irtisanomisaikaa noudattaen.

Liitesopimus 2: Vuorokausilevosta poikkeaminen toimipaikoissa, joissa on erittäin paljon työpaikkapäivystystä

1) Sopimuksen tarkoitus

Tämän paikallisen sopimuksen tarkoituksena on potilasturvallisuuden varmistaminen saman lääkärin yhtäjaksoisella läsnäololla päivystysaikana. Tällä sopimuksella mahdollistetaan sekä 13 tuntia pidemmät yöpäivystystä sisältävät työrupeamat että Lääkärisopimuksen määrittelemän yölevon lyhentäminen siten, että viikkolepo kuitenkin taataan täysimääräisenä joka kalenteriviikolle.

2) Sopimuksen solmimisedellytykset

Paikallisesti arvioidaan sopimuksen tarkoituksenmukaisuus, toteuttamismahdollisuus ja tarve. Paikallinen luottamusedustajamies arvioi paikallisen sopimuksen solmimisedellytykset kuultuaan edustettaviaan lääkäreitä.

3) Poikkeukset Lääkärisopimukseen

Sopimuksella sovitaan toisin Lääkärisopimuksen III luvun 5 8 §:n 1 momentista ja 2 momentin a-kohdasta. Sopimuksen tarkoittamissa työvuorojärjestelyissä ei toteudu 11 tunnin vuorokausilepo työrupeaman alkamista seuraavan 24 tunnin aikana (1 mom.). Tämän lisäksi työtä tässä yli 13 tunnin työrupeamassa tehdään klo 23–08 välillä, mutta 2 mom. a- kohdan mukainen lepoaika on 1,5 tuntia.

Tällä sopimuksella ei voida poiketa Lääkärisopimuksen vuorokausilepo- tai muistakaan määräyksistä muutoin kuin kohdassa 4 esitetyllä tavalla.

4) Soveltamisala ja reunaehdot

Sopimusta sovelletaan xx ja xx klinikassa/yksikössä/toimialalla lääkäreiden työpaikkapäivystyksen järjestämiseksi.

Seuraavien ehtojen on täyttyttävä:

- Työrupeaman pituus (sisältäen säännöllistä työaikaa ja päivystystä tai vain päivystystä) on enimmillään 18 tuntia.

- Lääkärille on järjestettävä työrupeaman aikana klo 23–08 välillä vähintään 1,5 tunnin keskeytymätön lepo Lääkärisopimuksen 5–8 §:n 2 mom. soveltamisohjeen ehdoin.
- Viikkolepo tulee olla kullakin kalenteriviikolla 35 tuntia, eikä sitä voida järjestää Lääkärisopimuksen 6–9 §:n mahdollistamalla tavalla keskimääräisenä 14 vuorokauden aikana. Mikäli viikkolepo jää kalenteriviikolla vajaaksi, tulee se korvata säännöllistä työaikaa Lääkärisopimuksen mukaisesti lyhentäen välittömästi seuraavan kalenteriviikon aikana.
- Päivystystä ei suunnitella perättäisille viikonlopuille (poikkeuksena loma-ajat)
- Järjestelyssä tulee kiinnittää huomiota säännöllisen työajan sijoitteluun ja järjestämiseen.
- Sopimuksen osana tulee tarkastella työntekijän palkkaa kokonaisuutena huomioiden runsas työsidonnaisuus ja epämukavan työajan määrä. Samalla tulee huomioida myös erilaisten poissaoloaikojen palkkaus.

5) Sopimuksen voimassaolo ja irtisanominen

Sopimus on voimassa enintään sopimuskauden 1.5.2022–30.4.2025 ja se on molemmin puolin irtisanottavissa yksipuolisesti 3 kuukauden irtisanomisaikaa noudattaen.

IV Muut määräykset

1 § HYVTESin muut sovellettavat määräykset

Lisäksi sovelletaan seuraavia HYVTESin lukuja ja niihin sisältyviä liitteitä:

Luku I	Yleinen osa, 2 § (sopimuksen suhde aikaisempiin palvelussuhteen ehtoihin), 5–9 §
Luku IV	Vuosiloma Vuosilomapalkasta, vuosilomakorvauksesta ja lomarahen laskentaperusteesta ks. LS:n palkkausluku 17 §.
Luku V	Virka- ja työvapaat sekä perhevapaat
Luku VI	Kustannusten ja luontoissuoritusten korvaukset
Luku VII	Luottamus edustajat miehet
Luku VIII	Lomauttaminen, osa-aikaistaminen ja palvelussuhteen päättymisen
Luku IX	Työsuojeluvaltuutetun irtisanomissuoja ja työsuojeluvaltuutetun korvaus
Liite 6	Matkakustannusten korvaukset

2 mom.

Paikallisella sopimuksella ei kuitenkaan saa sopia tämän sopimuksen mukaan vähintään maksettavaa pienemmästä uraporraspalkasta eikä poiketa tämän sopimuksen säännöllisen työajan keskimääräistä pituutta, vuosiloman pituutta eikä sairauspoissaolo- ja raskausvapaa- ja vanhempainvapaatuuksia koskevista määräyksistä. Jos hyvinvointialueen/hyvinvointiyhtymän ylläpidettäväksi siirretään toisen hyvinvointialueen/hyvinvointiyhtymän, valtion tai yksityisen

yhteisön ylläpitämä laitos tai toimintayksikkö, siirtyvän henkilöstön vuosiloman pituudesta voidaan sopia HYVTESin vuosilomamääräyksistä poikkeavasti.

Edellä esitetystä poiketen voidaan kuitenkin paikallisella virka- ja työehtosopimuksella sopia työajaksi työaikaluvun mukainen koulutukseen osallistuminen. Paikallisella virka- ja työehtosopimuksella voidaan sopia toisin myös työntekijän/viranhaltijan eduksi työaikaluvun 3 § 2 momentin 5. kohdasta (lääkärin läheteellä määräämät tutkimukset).

Liite 1 Perusterveydenhuollon lääkärit

I Palkkaus

1 § Uraporrasjärjestelmä

Sovellettava porras valitaan kokonaisharkinnalla tehtävässä vaadittavan osaamisen ja vastuun perusteella. Portaikossa on kolme erillistä lohkoa (opiskelijat/lääkärit/erikoistumassa olevat lääkärit, erikoislääkärit ja johtamistyötä tekevät).

LIITE 1		
PERUSTERVEYDENHUOLLON LÄÄKÄRIT 1.6.2023 lukien		
Tehtävä ja kriteerit		
		L1TK003C Erittäin vaativat johtamistehtävät OSVA 3 6 450,98 €
		L1TK003B Vaativat johtamistehtävät OSVA 2 6 143,78 €
	L1TK002C Erikoislääkäri, erittäin vaativat tehtävät OSVA 3 5 672,10 €	L1TK003A Johtamistehtävät OSVA 1 5 672,10 €
	L1TK002B Erikoislääkäri, vaativat tehtävät OSVA 2 5 165,93 €	
	L1TK002A Erikoislääkäri OSVA 1 4 919,93 €	

L1TK001E Lääkäri / erikoistuva lääkäri, vaativat tehtävät OSVA 3 4 458,88 €		
L1TK001D Lääkäri /erikoistuva lääkäri, 3 vuotta OSVA 2 4 142,98 €		
L1TK001C Lääkäri / erikoistuva lääkäri OSVA 1 3 779,37 €		
L1TK001B Lääketieteen opiskelija 2 809,58 €		
L1TK001A Amanuenssi 1 746,00 €		

LIITE 1	PERUSTERVEYDENHUOLLON LÄÄKÄRIT		
Portaat	Uraporraspalkka	Uraporraspalkka	Uraporraspalkka
	1.6.2024 alkaen	1.10.2025 alkaen	1.8.2026 alkaen
3A-3C			
L1TK003C	6 598,16 €	6 763,11 €	6 916,63 €
L1TK003B	6 283,96 €	6 441,06 €	6 587,27 €
L1TK003A	5 801,52 €	5 946,56 €	6 081,55 €
2A-2C			

L1TK002C	5 801,52 €	5 946,56 €	6 081,55 €
L1TK002B	5 283,80 €	5 415,90 €	5 538,84 €
L1TK002A	5 032,18 €	5 157,98 €	5 275,07 €
1A-1E			
L1TK001E	4 560,61 €	4 674,63 €	4 780,74 €
L1TK001D	4 237,50 €	4 343,44 €	4 442,04 €
L1TK001C	3 865,60 €	3 962,24 €	4 052,18 €
L1TK001B	2 873,68 €	2 945,52 €	3 012,38 €
L1TK001A	1 785,83 €	1 830,48 €	1 872,03 €

Portaat 1A–1E

L1TK001A Lääkärikoulutusta suorittava opiskelija (amanuenssi).

L1TK001B Lääketieteen opiskelija, joka on suorittanut 4. vuoden opinnot (~~ent. L1TK6200~~).

L1TK001C Lääkäri, jolla on oikeus harjoittaa lääkärin ammattia laillistettuna ammattihenkilönä. Sovelletaan myös erikoistuvaan lääkäriin. (~~ent. L1TK6100~~).

L1TK001D Lääkäri/erikoistuva lääkäri, jolla on oikeus harjoittaa lääkärin ammattia laillistettuna ammattihenkilönä, ja joka on toiminut yhteensä vähintään 3 vuotta laillistetun lääkärin virassa/tehtävässä tai laillistettua lääkäriä, jolla on yleislääketieteen erikoiskoulutus (YEK) (~~ent. L1TK5200~~).

Sovelletaan tämän sopimuksen palkkausluvun 10 § työkokemuslisämääräyksiä.

L1TK001E Erikoistumisensa loppuvaiheessa oleva lääkäri, jonka työnkuva on lähes 2A - portaalla. (~~osa ryhmästä ent. L1TK5200~~).

Ei erikoistuneet:

Työnkuvassa painottuu muita lääkäreitä enemmän jonkin erityisryhmän (esim. diabetes-, keuhko-, reuma-) potilaiden hoito tai muu esimerkiksi sektorikohtainen erityisvastuu. Tätä porrasta voidaan soveltaa myös toimipisteessä, jossa työskentelee vain muutama lääkäri ja

tähän liittyen tehtävässä vaaditaan monipuolista osaamista ja vastuuta työnkuvan laaja-alaisuuden ja kollegiaalisen tuen puutteen vuoksi.

Huom. Erittäin kokeneen erikoistumattoman klinikon tehtävä on porraspalkkajärjestelmän ulkopuolinen. Tällaisessa tehtävässä painottuu esim. hoidon jatkuvuuden varmistaminen. Palkan muodostamisesta ks. 7 §.

Ks. 6 § tehtävilisä.

Portaat 2A–2C

Portaiden 2A–2C soveltaminen edellyttää, että lääkäriellä on oikeus harjoittaa erikoislääkärin ammattia laillistettuna ammattihenkilönä.

L1TK002A Erikoislääkäriellä on erikoisalansa ammatilliset perustaidot ja erikoislääkäri työskentelee erikoisalansa perustyönkuvassa. (osa ryhmästä L1TK4100)

L1TK002B Erikoislääkäri, vaativat tehtävät

Tässä ryhmässä olevien päätyönä on kliininen työ (ml. kliininen tutkimus). Kyse on laaja-alaisesta erikoisalan syventynyttä osaamista edellyttävästä työnkuvasta. Tehtävässä edellytettävä osaaminen saavutetaan yleensä noin kymmenessä vuodessa erikoislääkärin tehtävissä. Kliininen osaaminen voi koostua usealta erikoisalalta.

Tehtävien hallinta edellyttää perustason tehtäviin (porras 2A) verrattuna selvästi syvällisempää ja/tai laaja-alaisempaa osaamista tai perehtyneisyyttä/erityisosaamista.

Tähän siirretään osa ryhmästä L1TK4100 ja siirretään osa ryhmästä L1TK4200.

L1TK002C Erikoislääkärit, erittäin vaativat tehtävät

Tehtävässä vaaditaan enemmän osaamista ja/tai sisältää enemmän vastuuta kuin tasolla L1TK002B.

Omaa yksikköä laajempi erityisvastuualue tai hoitoketjuvastuu tai ainoa erikoisalan tehtävä.

Omaa yksikköä laajempi kehittämis- tai tutkimusvastuu (uusien menetelmien ja hoitojen käyttöönotto ja kehittäminen).

Vastaa yksikön kehittämistoiminnasta tai tutkimustoiminnasta olematta ylilääkäri. Yksikkö määritellään paikallisesti.

Tähän siirretään osa ryhmästä L1TK4200 tai poikkeuksellisesti ryhmästä L1TK4100.

Portaat 3A–3C

Johtamistehtävillä tarkoitetaan kliinistä, hallinnollista ja/tai lääketieteellistä johtamista. Työnkuva voi sisältää myös kliinistä työtä.

Eri organisaatioissa johtaminen on järjestetty eri tavoin ja tämä vaikuttaa siihen, mitä portaita sovelletaan. Johtotehtävissä toimivien virka/tehtävänimike ei yksinomaan ratkaise portaan valintaa.

Johtotehtävissä toimivan lääkärin tehtävä kuuluu Lääkärisopimuksen soveltamisalaan, mikäli tehtävään sisältyy lääketieteellisen substanssin johtamista, muuta Lääkärisopimuksen piiriin kuuluvaa hallinnollista työtä tai joissakin tapauksissa myös kliinistä työtä.

Kun kehittämis-, tutkimus- tai muu projektitehtävä edellyttää lääketieteellistä osaamista, kyseessä on LS:n soveltamisalaan kuuluva tehtävä. Tehtävästä maksettava palkka ks. palkkausluku 7 § (uraporrasjärjestelmän ulkopuolinen).

Katso myös palkkausluvun 16 §.

L1TK003A Johtamistehtävät

Lääkäri/erikoislääkäri, joka on lähiesihenkilö tai jolla on tietyn osa-alueen kokonaisvastuu. Ko. lääkärin esihenkilönä useimmiten ylilääkäri. Tässä ryhmässä ovat myös apulaisylilääkärit (ja muut verrattavassa asemassa olevat)

Tehtävä vaatii yleensä erikoislääkärin koulutuksen/tutkinnon. Tehtävä voi sisältää myös hallinnollista työtä. ~~(ent. L1TK2000, tähän ryhmään voi siirtyä myös osa ent. ryhmästä L1TK4200).~~

L1TK003B Vaativat johtamistehtävät

Kyse kliinisestä, hallinnollisesta tai/ja lääketieteellisestä johtamisesta.

Johdettavan yksikön koko, yksikössä toimivien erikoisalojen määrä ja moninaisuus tai yhteistyövaatimus hyvinvointialueen muiden toimijoiden tai palveluntuottajien kanssa ovat suurempia kuin portaalla 3A. Lääkäri toimii usein 3A-portaalla olevien esihenkilönä.

Tehtävässä edellytetään lähtökohtaisesti erikoislääkärin oikeutta. Tehtävä voi sisältää myös kliinistä työtä.

~~Tähän siirretään myös osa ryhmästä L1TK2000.~~

2 § Tehtävälisä

1 mom.

Koulutus- ja ohjaustehtävä

Koulutus- ja ohjaustehtävissä toimivilla tarkoitetaan lääkäreitä/erikoislääkäreitä, jotka kouluttavat/ohjaavat lääketieteen lisensiaatin perustutkintoa suorittavia lääkäreitä, yleislääketieteen erityiskoulutuksesta olevia (YEK) tai erikoistuvia lääkäreitä. Tehtävän vaatiessa pedagogista pätevyyttä tämä huomioidaan tehtävälisän määrässä.

Koulutus- ja ohjaustehtävissä vaadittava osaaminen ja vastuu vaihtelee, mikä huomioidaan maksettavan lisän suuruudessa. Esim. erikoislääkärikouluttajalta vaaditaan laajempaa pedagogista pätevyyttä kuin YEK-ohjaajalääkärinä toimimisessa.

Katso myös palkkausluvun 16 §.

3 § Suoritepalkkaus

1 mom.

Soveltamisohje

Suoritepalkkausjärjestelmään siirrytään 1.1.2024 alkaen. Valtakunnalliselta LS-palkkaustyöryhmältä voi hakea kirjallisesti perustellusti mahdollisuutta poiketa suoritepalkkausjärjestelmästä tai sen käyttöönottoaikataulusta. Malli löytyy yleiskirjeen 21/2023 liitteistä 5 ja 6.

Suoritepalkkausjärjestelmään siirryttäessä jokaiselle järjestelmässä mukana olevalle lääkärille määritellään henkilökohtainen suoriteosa.

Suoriteosa lasketaan lääkärille maksettujen suoritepalkkioiden tai vastaavien keskiarvona työssäolokuukausilta edellisen lomanmääräytymisvuoden ajalta. Suoriteosaa tarvitaan esimerkiksi tilanteessa, jossa korvaus on ennen muutosta maksettu esimerkiksi kokonaisuutena, joka on käsittänyt sekä tehtäväkohtaisen palkan että toimenpidepalkkio-osuuden.

Suoritepalkkausjärjestelmästä ks. yleiskirje 9/2022, kohta 11.3.

Suoritepalkkausjärjestelmän ulkopuolelle jää lähtökohtaisesti vuodeosastolla, kotisairaanhoidossa, sosiaalihuollossa ml. kasvatus- ja perheneuvoloissa työskentelevät lääkärit. Ko. ryhmien tasapuolisesta palkkauksesta on tarpeen huolehtia. Vastaavansuuruinen palkanosa muodostetaan ko. ryhmille suunnatun tehtävälisän avulla. Tehtävälisä lasketaan suoritekorvausjärjestelmässä samalla uraportaalla olevien lääkärien keskimääräisen suoriteosan perusteella. Yksilön palkkatasoon vaikuttaa lisäksi mm. työkokemuksia ja henkilökohtainen lisä (1.2.2024 alkaen).

II Sivuviran-/sivutoimenhaltijoiden palvelussuhteen ehdot

4 § Kliinisen opetuksen tehtävissä työskentelevien sivuviran-/sivutoimenhaltijoiden palvelussuhteen ehdot

Kliinisen opetuksen piirissä työskentelevien sivuviran-/sivutoimenhaltijoiden palvelussuhteen ehdot määräytyvät tämän pykälän mukaan.

Soveltamisohje

Tässä tarkoitetut sivuviran-/sivutoimenhaltijat ovat ao. yliopiston pääviroissa/päätoimissa, minkä lisäksi he toimivat hyvinvointialueen palveluksessa kliinisen opetuksen tehtävissä sivuvirassa/sivutoimessa. Ylilääkärin ja apulaisylilääkärin (professori) sivuvirkojen/sivutoimien palkkioista hinnoittelemattomina päättää työnantaja.

1 mom. Vähintään maksettava uraporraspalkka

		Uraporraspalkka €/kk 1.6.2023 lukien
L1TK9001	Erikoislääkärin erittäin vaativat tehtävät (kliininen opettaja tai vastaava)	35 % liitteen 1 1 §:n portaan 2C (erikoislääkäri, erittäin vaativat tehtävät) uraporraspalkasta
L1TK9002	Erikoislääkärin vaativat tehtävät (kliininen opettaja tai vastaava)	35 % liitteen 1 1 §:n portaan 2B (erikoislääkäri, vaativat tehtävät) uraporraspalkasta
L1TK9003	Erikoislääkäri (kliininen opettaja tai vastaava)	35 % liitteen 1 1 §:n portaan 2A (erikoislääkäri) uraporraspalkasta
L1TK9004	Erikoistuva lääkäri (assistentti)	20 % liitteen 1 1 §:n portaan 2A (erikoislääkäri) uraporraspalkasta

2 mom. Työkokemuslisä

Sivuviranhaltijoilla noudatetaan II luvun 10 §:n määräystä työkokemuslisästä. Työkokemuslisä lasketaan sivuviran-/sivutoimienhaltijan tehtävästä maksettavasta palkasta. Lisään oikeuttavana palveluna pidetään myös toimimista tässä tarkoitetuissa sivuviroissa/sivutoimissa.

3 mom. Henkilökohtainen lisä ja tehtävälisä

Edellä 2 mom:ssa määrätyn lisäksi voidaan sivuviran-/sivutoimienhaltijalle maksaa II luvun 9 §:n mukaista henkilökohtaista lisää ja tavanomaisten tehtävien lisäksi määrätystä lisätehtävistä II luvun 6 §:ssä tarkoitettua tehtävälisää. Lisät ovat varsinaista palkkaa.

Soveltamisohje

Mikäli sivuviran-/sivutoimienhaltijan tehtävänkuvaan kuuluu opetusta ja ohjausta, hänelle ei makseta erillistä lääkärisopimuksen liitteen 1, 2 §:n mukaista tehtävälisää koulutus- ja ohjaustehtävästä.

4 mom. Päivystyskorvaukset

Sivuviran-/sivutoimenhaltijan päivystyskorvaukset määräytyvät työaikaluvun 17 §:n 1 ja 2 momentin mukaan kuitenkin siten, että ao. korvausmääräyksissä tarkoitettuna kuukausi- ja varsinaisena palkkana pidetään vastaavan perusterveydenhuollon lääkärin kuukausi- ja varsinaista palkkaa. Päivystyksen aikaista aktiiviyötä korvattaessa otetaan huomioon vain perusterveydenhuollon lääkärin tehtäviin käytetty aika. Korvattaessa päivystyksenaikainen aktiiviyö vapaa-aikana se annetaan viikon pituisina vapaina, jolloin lääkärin palkkiosta vähennetään vastaava osuus, joka on viikkoa kohden palkkion euromäärä jaettuna luvulla 4,3.

Soveltamisohje

Sivuviran-/sivutoimenhaltijoiden työaika ei ole sopimuksessa määritelty, vaan sen suhteen noudatetaan aiemmin yleisesti omaksuttua käytäntöä. Yliopistoviranhaltijoiden/-toimenhaltijoiden työaika ei ole tarkoituksenmukaista erotella toisaalta terveystieteiden ja toisaalta yliopiston viran tai toimen hoidosta aiheutuviin tehtäviin.

Sivuviran-/sivutoimenhaltijoiden päivystyskorvaukset määräytyvät pääsääntöisesti samalla tavoin kuin muiden perusterveydenhuollon lääkärin. Päivystyksenaikaisena aktiiviyönä otetaan huomioon vain perusterveydenhuollon lääkärin tehtävissä toimittu aika. Mikäli lääkäri päivystysaikanaan suorittaa yliopiston päävirkaan/-toimeen kuuluvia tehtäviä, näihin kulunutta aikaa ei oteta huomioon päivystyksenaikaista aktiiviyötä korvattaessa.

5 mom. Vuosiloma ja sairauspoissaolo sekä raskaus- ja vanhempainvapaa

Sivuviran-/sivutoimenhaltijan vuosiloma, lomarahaa sekä sairauspoissaolo, raskausvapaa ja vanhempainvapaa määräytyvät kuten päävirassa/-toimessa toimivan perusterveydenhuollon lääkärin. HYVTESin ao. määräyksissä tarkoitettuna varsinaisena palkkana pidetään edellä 1 momentissa mainittua uraporraspalkkaa mahdollisine 2 ja 3 momenteissa määrättyine lisineen.

Liite 2 Perusterveydenhuollon hammaslääkärit

1 § Uraporrasjärjestelmä

Sovellettava porras valitaan kokonaisharkinnalla tehtävässä vaadittavan osaamisen ja vastuun perusteella. Portaikossa on kolme erillistä lohkoa (opiskelijat/hammaslääkärit/erikoistumassa olevat hammaslääkärit, erikoishammaslääkärit ja johtamistyötä tekevät).

LIITE 2			
PERUSTERVEYDENHUOLLON HAMMASLÄÄKÄRIT 1.6.2023 lukien			
Porr as	Tehtävä ja kriteerit		
			L2TH003C Erittäin vaativat johtamistehtävät OSVA 3 5 866,22 €
			L2TH003B Vaativat johtamistehtävät OSVA 2 5 586,88 €
		L2TH002C Erikoishammaslääkäri, erittäin vaativat tehtävät OSVA 3 5 320,84 €	L2TH003A johtamistehtävät OSVA 1 5 320,84 €
		L2TH002B erikoishammaslääkäri, vaativat tehtävät OSVA 2	

		4 845,93 €	
	L2TH002A erikoishammaslääkärit OSVA 1	4 615,17 €	
	L2TH001E hammaslääkäri/erikoistuva hammaslääkäri, vaativat tehtävät OSVA 3	4 371,85 €	
	L2TH001D hammaslääkäri/erikoistuva hammaslääkäri 3 vuotta OSVA 2	4 163,66 €	
	L2TH001C hammaslääkäri/erikoistuva hammaslääkäri OSVA 1	3 965,39 €	
	L2TH001B hammaslääketieteen opiskelija (syventävää käytännön harjoittelua suorittava)	2 534,06 €	
	L2TH001A hammaslääketieteen opiskelija	2 413,39 €	

LIITE 2	PERUSTERVEYDENHUOLLON HAMMASLÄÄKÄRIT		
Portaat	Uraporraspalkka	Uraporraspalkka	Uraporraspalkka
	1.6.2024 alkaen	1.10.2025 alkaen	1.8.2026 alkaen
3A-3C			
L2TH003C	6 024,89 €	6 175,51 €	6 315,69 €
L2TH003B	5 737,99 €	5 881,44 €	6 014,95 €
L2TH003A	5 464,76 €	5 601,38 €	5 728,53 €
2A-2C			
L2TH002C	5 464,76 €	5 601,38 €	5 728,53 €
L2TH002B	4 977,00 €	5 101,43 €	5 217,23 €
L2TH002A	4 740,00 €	4 858,50 €	4 968,79 €
1A-1E			
L2TH001E	4 490,10 €	4 602,35 €	4 706,82 €
L2TH001D	4 276,28 €	4 383,19 €	4 482,69 €
L2TH001C	4 072,64 €	4 174,46 €	4 269,22 €
L2TH001B	2 602,60 €	2 667,67 €	2 728,23 €
L2TH001A	2 478,66 €	2 540,63 €	2 598,30 €

Soveltamisohje

PORTAAT 1A–1E

L2TH001A Hammaslääketieteen opiskelija, joka voi tilapäisesti toimia hammaslääkärin tehtävissä laillistetun hammaslääkärin johdon ja valvonnan alaisena suoritettuaan vähintään neljään ensimmäiseen opintovuoteen kuuluvat opinnot. ~~(ent. L2TH6200)~~

L2TH001B Hammaslääketieteen opiskelija, joka suorittaa tutkintoon sisältyvää syventävää käytännön harjoittelua. Sovelletaan myös opiskelijaan, joka on suorittanut hyväksytysti syventävän käytännön harjoittelun sekä tutkinnon suorittaneeseen siihen saakka, kunnes hänelle lisenssiaatin tutkinnon suorittamisen jälkeen on myönnetty oikeus toimia laillistettuna hammaslääkärinä.

Sovelletaan myös muuhun kuin opiskelijaan, joka työskentelee hammaslääkärinä toisen laillistetun hammaslääkärin johdon ja valvonnan alaisena.

L2TH001C Hammaslääkäri/erikoistuva hammaslääkäri, jolla on oikeus harjoittaa hammaslääkärin ammattia laillistettuna ammattihenkilönä. ~~(ent. L2TH5200)~~

L2TH001D Hammaslääkäri/erikoistuva hammaslääkäri, jolla on oikeus harjoittaa hammaslääkärin ammattia laillistettuna ammattihenkilönä, ja joka on toiminut yhteensä vähintään kolme vuotta laillistetun hammaslääkärin virassa/ tehtävissä.

Sovelletaan tämän sopimuksen palkkausluvun 10 § työkokemuslisämääräyksiä.

L2TH001E Hammaslääkäri/erikoistuvat hammaslääkäri, vaativat tehtävät

Hammaslääkäri/erikoistuva hammaslääkäri, jonka ammatillinen osaaminen on kehittynyt uran aikana siten, että hammaslääkäri suunnittelee ja toteuttaa kokonaisvaltaisia hoitoratkaisuja ja vaativampia hoitokokonaisuuksia kuin alemmilla portailla oleva. Tehtävässä edellytetty osaaminen saavutetaan yleensä kymmenessä vuodessa hammaslääkärin tehtävissä. Tätä palkkaporrasta voidaan soveltaa myös hammaslääkärin, joka työskentelee toimipisteessä, jossa työskentelee vain muutama hammaslääkäri ja tähän liittyen tehtävässä vaaditaan monipuolista osaamista ja vastuuta työnkuvan laaja-alaisuuden vuoksi ja kollegiaalisen tuen puutteen vuoksi.

Ks. myös liitteen 2 2 § tehtävälisästä, jota maksetaan hammaslääkärille, jonka työnkuvassa painottuu muita enemmän jonkin hammaslääketieteen erikoisalan/painotusalan tehtävät tai jonkin erityisryhmän potilaiden hoito.

PORTAAT 2A–2C

Portaiden 2A–2C soveltaminen edellyttää, että hammaslääkärillä on oikeus harjoittaa erikoishammaslääkärin ammattia laillistettuna ammattihenkilönä. Määräyksiä sovelletaan myös erikoishammaslääkärin, joka työskentelee muussa kuin erikoishammaslääkärin virassa/tehtävässä.

L2TH002A Erikoishammaslääkäri

Erikoishammaslääkärillä on erikoisalansa/painotusalan ammatilliset perustaidot ja hän työskentelee erikoisalansa/painotusalan perustyönkuvassa. ~~(ent. L2TH4100)~~

L2TH002B Erikoishammaslääkäri, vaativat tehtävät

Päätyönä on kliininen työ (ml. kliininen tutkimus). Kyse on laaja-alaisesta erikoisalan/painotusalan syventynyttä osaamista edellyttävästä tehtävästä. Tehtävän edellyttämä osaaminen saavutetaan yleensä noin kymmenessä vuodessa erikoishammaslääkärin tehtävissä. Kliininen osaaminen voi koostua usealta eri erikoisalalta/painotusalalta. (ent. L2TH4200)

L2TH002C Erikoishammaslääkäri, erittäin vaativat tehtävät

Tehtävässä vaaditaan enemmän osaamista ja/tai se sisältää enemmän vastuuta kuin tasolla 2B.

Vastuu oman erikoisalansa/painotusalan klinisestä toiminnasta, kehittämisestä ja/tai suunnittelusta toimimatta esihenkilö- ja johtotehtävissä.

Hoitoketjuvastuu ja/tai muu omaa yksikköä laajempi vastuualue. Vastaa yksikön kehittämistoiminnasta ja/tai tutkimustoiminnasta toimimatta esihenkilö- ja johtotehtävissä.

Yksikkö määritellään paikallisesti.

Esimerkki

Erikoishammaslääkärin uran alkuvaiheessa olevaan erikoishammaslääkäriin sovelletaan yleensä porrasta 2 A. Jos tällainen erikoishammaslääkäri kuitenkin työskentelee perusterveydenhuollon ainoansa erikoisalansa/painotusalan hammaslääkärinä, tehtävässä vaadittu osaaminen ja vastuu ovat kuitenkin yleensä korkeammalla kuin mitä portaalla 2 A on tarkoitettu. Jos seuraavien portaiden edellytykset eivät täyty, mutta työnkuvaan sisältyy tehtäviä, joita muilla samalle portaalille sijoitetuilla ei ole, maksetaan tehtävälisää. Jos portaiden 2B tai 2 C soveltamisen edellytykset täyttyvät, esimerkiksi hammaslääkärillä on hoitoketjuvastuu, sovelletaan ko. portaita.

PORTAAT 3A–3C

Johtamistehtävillä tarkoitetaan kliinistä, hallinnollista ja/tai hammaslääketieteellistä johtamista. Työnkuva voi sisältää myös kliinistä työtä.

Eri organisaatioissa suun terveydenhuollon johtaminen on järjestetty eri tavoin ja tämä vaikuttaa siihen, mitä tämän urapolun portaita sovelletaan. Johtotehtävissä toimivien virka/tehtävänimike ei vaikuta portaiden soveltamiseen.

Johtotehtävissä toimivan hammaslääkärin tehtävä kuuluu Lääkärisopimuksen soveltamisalaan, mikäli tehtävään sisältyy hammaslääketieteellisen substanssin johtamista, muuta Lääkärisopimuksen piiriin kuuluvaa hallinnollista työtä tai joissakin tapauksissa myös kliinistä työtä.

Kun kehittämis-, tutkimus- tai muu projektitehtävä edellyttää hammaslääketieteellistä osaamista, kyseessä on LS:n soveltamisalaan kuuluva tehtävä. Tehtävästä maksettava palkka ks. palkkausluku 7 § (uraporrastajajärjestelmän ulkopuolinen).

Esihenkilön palkan tulee olla oikeassa suhteessa verrattuna alaistensa palkkaan. Vertailussa huomioidaan tehtävästä maksettavan palkan lisäksi säännölliseltä työajalta maksetut toimenpidepalkkiot. **Portailla 3B ja 3C ei yleensä makseta suoritekompensaatiota.**

Katso myös palkkausluvun 16 §.

Siirtymämääräys

Hammaslääkäri/erikoishammaslääkäri, joka sijoitetaan portaalle 3B tai 3C ja jolle on maksettu todennetusti toimenpidepalkkiokompensaatiota muutoin kuin osana tehtäväkohtaista palkkaa, toimenpidepalkkiokompensaatio siirretään paikalliseen uraporraspalkkaan.

L2TH003A Johtamistehtävät

Hammaslääkärillä on vastuu laajan alueen suun terveydenhuollon yksiköiden tai suuren yksikön toiminnasta, ja toimii hammaslääkärien lähiesihenkilönä; tai

Erikoishammaslääkärien lähiesihenkilö tai jonkin erikoishammaslääkäritasoista osaamista edellyttävän osa-alueen kokonaisvastuu, tehtävä vaatii yleensä oikeutta toimia erikoishammaslääkärinä.

Hammaslääkärille/erikoishammaslääkärille, joka vastaa esimerkiksi hammashoitolan toiminnasta ja/tai toimii hammaslääkärien esihenkilönä, mutta portaiden 3A–3C edellytykset eivät täyty, maksetaan tästä tehtävästä tehtävälisää.

L2TH003B Vaativat johtamistehtävät

Kyse on kliinisestä, hallinnollisesta tai/ja hammaslääketieteellisestä johtamisesta. Johdettavan yksikön koko, yksikössä toimivien erikoisalujen määrä ja moninaisuus tai

yhteistyövaatimus hyvinvointialueen muiden toimijoiden tai palveluntuottajien kanssa ovat suurempia kuin portaalla 3A.

Tehtävässä edellytetään lähtökohtaisesti erikoishammaslääkärin oikeutta. Tehtävä voi sisältää myös jossain määrin kliinistä työtä.

Tähän siirretään myös osa ryhmästä L2TH2000.

L2TH003C Erittäin vaativat johtamistehtävät

Kyse on kliinisestä, hallinnollisesta tai/ja hammaslääketieteellisestä johtamisesta.

Kokonaisvastuu hyvinvointialueen tietyn alueeltaan tai henkilöstömäärältään merkittävän kokonaisuuden johtamisesta tai tietyn suurehkon kokonaisuuden johtamisesta (esimerkiksi lähipalvelut)

Tehtävässä edellytetään lähtökohtaisesti erikoishammaslääkärin oikeutta.

Tehtävä voi sisältää myös jossain määrin kliinistä työtä.

Tähän siirretään myös osa ryhmästä L2TH2000.

Opetusklinikan hammaslääkärit

Uraporrasjärjestelmää sovelletaan myös opetusklinikan hammaslääkäreihin/erikoishammaslääkäreihin.

Opetuslinikalla työskenteleville hammaslääkäreille/erikoishammaslääkäreille maksetaan samalla uraportaalla työskentelevien hammaslääkärien/erikoishammaslääkärien säännöllisen työajan toimenpidepalkkioiden keskiarvosta laskettava suoritekompensaatio.

2 § Tehtävälisät

1 mom. Koulutus- ja ohjaustehtävä

Koulutus- ja ohjaustehtävissä toimivilla tarkoitetaan hammaslääkäreitä/erikoishammaslääkäreitä, jotka kouluttavat/ohjaavat hammaslääketieteen liseniaatin perustutkintoa tai syventävää käytännön harjoittelua suorittavia, perehtyviä hammaslääkäreitä ja erikoistuvia hammaslääkäreitä sekä henkilöitä, jotka työskentelevät hammaslääkärinä toisen laillistetun hammaslääkärin johdon ja valvonnan alaisena.

Koulutus- ja ohjaustehtävissä vaadittava osaaminen ja vastuu vaihtelee, mikä huomioidaan maksettavan lisän suuruudessa.

Katso myös palkkausluvun 16 §.

4 § Kliinisen lisätyön ja vapaa-aikana suoritettun ensiapukäynnin käyntipalkkiot

2 mom.

Soveltamisohje

Kunkin potilaan osalta maksetaan yksi korvaustaulukosta ilmenevä käyntipalkkio, **vaikka saman käynnin yhteydessä tehdään useampia palkkioon vaikuttavia tutkimus- ja hoitotoimenpiteitä, ja tehdyistä toimenpiteistä 3 §:n mukaiset toimenpidepalkkiot.**

Edellä taulukossa mainitulla viikonlopulla tarkoitetaan aikaa perjantaista klo 18.00 maanantaihin klo 8.00 sekä arkipyhää tai joul- ja juhannusaattoja edeltävästä arkipäivästä klo 18.00 ensiksi seuraavaan arkipäivään klo 8.00.

Hammaslääkärin erillinen käynti potilaan luona on harvinainen ja koskee yleensä vain huoltolaitoksessa tai vuodeosastolla hoidettavia potilaita.

Huomautus

Työpaikkapäivystyksen korvaukset määräytyvät tämän sopimuksen työaikaluvun **11-17** §:n 1 momentin mukaan.

Vapaamuotoisen päivystyksen peruskorvaukset määräytyvät tämän sopimuksen työaikaluvun **11-17** §:n 2 momentin mukaan ja aktiiviyön korvaukset **11-17** §:n 1 momentin mukaan.

Liite 3 Erikoissairaanhoidon lääkärit

I Palkkaus

1 § Uraporrasjärjestelmä

Sovellettava porras valitaan kokonaisharkinnalla tehtävässä vaadittavan osaamisen ja vastuun perusteella. Portaikossa on kolme erillistä lohkoa (opiskelijat/lääkärit/erikoistumassa olevat lääkärit, erikoislääkärit ja johtamistyötä tekevät).

LIITE 3			
ERIKOISSAIRAANHOIDON LÄÄKÄRIT 1.6.2023 lukien			
Porras	Tehtävä ja kriteerit		
			L3SL003C Erittäin vaativat johtamistehtävät OSVA 3 6 449,71 €
			L3SL003B Vaativat johtamistehtävät OSVA 2 6 142,58 €
		L3SL002C Erikoislääkäri, erittäin vaativat tehtävät OSVA 3 5 670,99 €	L3SL003A Johtamistehtävät OSVA 1 5 670,99 €
		L3SL002B Erikoislääkäri, vaativat tehtävät OSVA 2 5 290,31 €	

		L3SL002A- Erikoislääkärit, OSVA 1 5 038,38 €	
	L3SL001E- Lääkäri/ erikoistuva lääkäri vaativat tehtävät OSVA 3 4 458,01 €		
	L3SL001D- Lääkäri/erikoistuva lääkäri 3 vuotta OSVA 2 4 243,52 €		
	L3SL001C- Lääkäri/erikoistuva lääkäri OSVA 1 3 778,67 €		
	L3SL001B- Lääketieteen opiskelija 2 696,84 €		
	L3SL001A- Amanuenssi 1 746,00 €		

LIITE 3	ERIKOISSAIRAANHOIDON LÄÄKÄRIT		
Portaat	Uraporraspalkka	Uraporraspalkka	Uraporraspalkka
	1.6.2024 alkaen	1.10.2025 alkaen	1.8.2026 alkaen
3A-3C			
L3SL003C	6 596,86 €	6 761,78 €	6 915,27 €
L3SL003B	6 282,73 €	6 439,80 €	6 585,98 €
L3SL003A	5 800,38 €	5 945,39 €	6 080,35 €
2A-2C			
L3SL002C	5 800,38 €	5 945,39 €	6 080,35 €
L3SL002B	5 411,02 €	5 546,30 €	5 672,20 €
L3SL002A	5 153,34 €	5 282,17 €	5 402,08 €
1A-1E			
L3SL001E	4 559,73 €	4 673,72 €	4 779,81 €
L3SL001D	4 340,34 €	4 448,85 €	4 549,84 €
L3SL001C	3 864,89 €	3 961,51 €	4 051,44 €
L3SL001B	2 758,37 €	2 827,33 €	2 891,51 €
L3SL001A	1 785,83 €	1 830,48 €	1 872,03 €

Portaat 1A–1E

L3SL001A Lääkärikoulutukseen vaadittavaa sairaalapalvelua suorittava opiskelija

L3SL001B Lääketieteen opiskelija, joka on suorittanut 4. vuoden opinnot (ent. L3SL5000)

L3SL001C Lääkäri, jolla on oikeus harjoittaa lääkärin ammattia laillistettuna ammattihenkilönä. Sovelletaan myös erikoistuvaan lääkäriin (ent. L3SL4100)

L3SL001D Lääkäri/erikoistuva lääkäri, jolla on oikeus harjoittaa lääkärin ammattia laillistettuna ammattihenkilönä, ja joka on toiminut yhteensä vähintään 3 vuotta laillistetun lääkärin virassa/tehtävässä (ent. L3SL4103)

Sovelletaan tämän sopimuksen palkkausluvun 10 § työkokemuslisämääräyksiä.

L3SL001E Lääkäri/ erikoistuva lääkäri vaativat tehtävät. Erikoistumisensa loppuvaiheessa oleva lääkäri, jonka työkuva on lähes 2A-portaan tasolla.

Portaat 2A–2C

L3SL002A Erikoislääkärillä on erikoisalan ammatilliset perustaidot ja erikoislääkäri työskentelee erikoisalansa perustyönkuvassa (ent. L3SL3100).

L3SL002B Erikoislääkäri, vaativat tehtävät

Päätyönä on kliininen työ (ml. kliininen tutkimus). Kyse on laaja-alaisesta erikoisalan syventynyttä osaamista edellyttävästä työnkuvasta. Tehtävässä edellytettävä osaaminen saavutetaan yleensä noin kymmenessä vuodessa erikoislääkärin tehtävissä. Kliininen osaaminen voi koostua usealta erikoisalalta. Tehtävien hallinta edellyttää perustason tehtäviin (porras 2A) verrattuna selvästi syvällisempää ja/tai laaja- alaisempaa osaamista tai perehtyneisyyttä/ erityisosaamista. Tähän ryhmään siirretään osa ent. L3SL3100 ja L3SL3200.

L3SL002C Erikoislääkäri, erittäin vaativat tehtävät

Tehtävässä vaaditaan enemmän osaamista ja/tai sisältää enemmän vastuuta kuin tasolla 2B.

Laaja erityisvastuualue tai hoitoketjuvastuu ilman esihenkilövastuuta tai ainoa erikoisalan tehtävä.

Erikoisalan sisällä suppea erityisvastuu tehtävineen (hoitopolku).

Laaja kehittämis- tai tutkimusvastuu (uusien menetelmien ja hoitojen käyttöönotto ja kehittäminen).

Vastaa klinikan kehittämistoiminnasta tai tutkimustoiminnasta olematta ylilääkäri.

Tähän ryhmään siirretään osa ent. L3SL3200 tai poikkeuksellisesti ryhmästä L3SL3100.

Portaat 3A–3C

Johtamistehtävillä tarkoitetaan kliinistä, hallinnollista ja/tai lääketieteellistä johtamista. Työkuva voi sisältää myös kliinistä työtä.

Eri organisaatioissa hallinnon tasot ja johtotehtävissä toimivien tehtävät nimetään keskenään eri tavoin. Johtotehtävissä toimivien virka-/tehtävänimike ei yksinomaan ratkaise portaan valintaa.

Johtotehtävissä toimivan lääkärin tehtävä kuuluu Lääkärisopimuksen soveltamisalaan, mikäli tehtävään sisältyy lääketieteellisen substanssin johtamista, muuta Lääkärisopimuksen piiriin kuuluvaa hallinnollista työtä tai joissakin tapauksissa myös kliinistä työtä.

Hallinnolliset johtotehtävät, joissa päätehtävänä on johtaa koko toimialuetta tai vastaavaa eikä tehtäviin kuulu lääketieteellisen toiminnan johtamista tai tehtäviä, kuuluvat HYVTESin piiriin.

Johtajaylilääkäri, hallintoylilääkäri ja vastaavat päätoimiset virat ovat uraporrasjärjestelmän ulkopuolella.

Kun kehittämis-, tutkimus- tai muu projektitehtävä edellyttää lääketieteellistä osaamista, kyseessä on LS:n soveltamisalaan kuuluva tehtävä. Tehtävästä maksettava palkka, ks. palkkausluku 7 §.

L3SL003A Johtamistehtävät

Lääkäri/erikoislääkäri, joka on lähiesihenkilö tai jolla on tietyn osa-alueen kokonaisvastuu. Ko. lääkärin esihenkilönä on ylilääkäri (porras 3 B tai 3 C). Tässä ryhmässä ovat myös hallinnolliset apulaisyylilääkärit (kliininen työnjohto).

Tehtävä vaatii yleensä erikoislääkärin koulutuksen/tutkinnon. Tehtävä voi sisältää myös hallinnollista työtä.

~~Tähän ryhmään siirretään myös osa ent. L3SL1200.~~

L3SL003B Vaativat johtamistehtävät

Tehtäväkokonaisuudessa johtaminen (kliininen, hallinnollinen ja/tai tieteellinen) on merkittävässä roolissa.

Muun muassa johdettavan yksikön koko, yksikössä toimivien erikoisalojen määrä ja moninaisuus tai yhteistyövaatimus hyvinvointialueen muiden toimijoiden tai palveluntuottajien kanssa ovat suurempia kuin portaalla 3A.

Voi toimia 3A-portaalla olevien esihenkilönä.

Tehtävään voi kuulua kliinistä työtä.

Esimerkki: Organisaation rakenteen mukaan tässä ryhmässä ovat esimerkiksi osastonylilääkäri, ylilääkäri, vastuuyksikköpäällikkö (VYP) tai muu vastaava.

~~Tähän ryhmään siirretään myös osa ryhmästä L3SL1200 ja osa ryhmästä L3SL1100.~~

L3SL003C Erittäin vaativat johtamistehtävät

Kyse kliinisestä, hallinnollisesta tai/ja lääketieteellisestä johtamisesta.

Kokonaisvastuu hyvinvointialueen tietyn alueeltaan tai henkilöstömäärältään merkittävän kokonaisuuden johtamisesta tai tietyn suurehkon kokonaisuuden johtamisesta.

Tehtävässä edellytetään lähtökohtaisesti erikoislääkärin oikeutta. Lääkäri toimii 3A-/3B portailla olevien esihenkilönä.

Tehtävä voi sisältää myös jossain määrin kliinistä työtä. ~~Tähän ryhmään siirretään osa ent. L3SL1100.~~

II Päivystys

3 4 § Työpaikkapäivystyksen korvaukset sekä poikkeavan työpaikkapäivystyksen ja vapaamuotoisen päivystyksen aktiiviyön korvaukset

Huomautus

Työpaikkapäivystyksen korvaukset määräytyvät työaikaluvun ~~11~~ 17 §:n 1 momentin mukaan.

Vapaamuotoisen ja poikkeavan työpaikkapäivystyksen peruskorvaukset määräytyvät tämän sopimuksen työaikaluvun ~~11~~ 17 §:n 2 momentin mukaan ja aktiiviyön korvaukset ~~11~~ 17 §:n 1 momentin mukaan.

III Sivuviran-/sivutoimienhaltijoiden palvelussuhteen ehdot

4 5 § Yliopistollisten sairaaloiden sivuviran-/sivutoimienhaltijoiden palvelussuhteen ehdot

~~Erikoissairaanhoitolain (1062/89) 28~~ Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain 34 b §:ssä tarkoitettujen sivuviran-/sivutoimienhaltijoiden palvelussuhteen ehdot määräytyvät tämän pykälän mukaan.

Pöytäkirjamerkintä

Yliopistollisissa sairaaloissa sovelletaan edelleen 30.11.1994 voimassa olleen lääkärisopimuksen 6 §:n 7 momentin (KVTES 1992–1993 liite 35 6 § 7 momentti) siirtymämääräyksiä.

Soveltamisohje

Tässä tarkoitettut sivuviran-/sivutoimienhaltijat ovat ao. yliopiston pääviroissa/päätoimissa, minkä lisäksi he toimivat yliopistollisen sairaalan sivuvirassa/sivutoimessa. Ylilääkärin ja apulaisylilääkärin (professori) sivuvirkojen/sivutoimien palkkioista hinnoittelemattomina päättää työnantaja.

1 mom. Vähintään maksettava uraporraspalkka

Sivuviran-/sivutoimenhaltijoille maksetaan sairaalatyöstä vähintään seuraava uraporraspalkka:

		Uraporras Perus palkka €/kk 1.6.2023 lukien
L3SL9001	Erikoislääkärin erittäin vaativat tehtävät (kliininen opettaja tai vastaava)	35 % liitteen 3 1 §:n portaan 2C (erikoislääkäri, erittäin vaativat tehtävät) uraporraspalkasta
L3SL9002	Erikoislääkärin vaativat tehtävät (kliininen opettaja tai vastaava)	35 % liitteen 3 1 §:n portaan 2B (erikoislääkäri, vaativat tehtävät) uraporraspalkasta
L3SL9003	Erikoislääkäri (kliininen opettaja tai vastaava)	35 % liitteen 3 1 §:n portaan 2A (erikoislääkäri) uraporraspalkasta
L3SL9004	Erikoistuva lääkäri (assistentti)	20 % liitteen 3 1 §:n portaan 2A (erikoislääkäri) uraporraspalkasta

2 mom. Työkokemuslisä

Sivuviranhaltijoilla noudatetaan ~~HYVTESin palkkausluvun 12 §:n~~ Lääkärisopimuksen palkkausluvun 10 §:n määräystä työkokemuslisästä. Työkokemuslisä lasketaan sivuviran-/sivutoimenhaltijan ~~tehtäväkohtaisesta~~ tehtävästä maksettavasta palkasta. Lisään oikeuttavana palveluna pidetään myös toimimista tässä tarkoitetuissa sivuviroissa/sivutoimissa.

3 mom. Henkilökohtainen lisä ja tehtävälisä

Edellä 2 mom:ssa määrätyn lisäksi voidaan sivuviran-/sivutoimenhaltijalle maksaa ~~HYVTESin~~ Lääkärisopimuksen tarkoittamaa henkilökohtaista lisää ja tavanomaisten tehtävien lisäksi määrättyistä lisätehtävistä erillistä tehtävälisää ~~yhteensä enintään 840,94 €, ellei paikallisesti erityisestä syystä toisin päätetä~~. Lisät ovat varsinaista palkkaa.

Soveltamisohje

Mikäli sivuviran-/sivutoimenhaltijan tehtävänkuvaan kuuluu opetusta ja ohjausta, hänelle ei makseta erillistä Lääkärisopimuksen liitteen 3 2 §:n mukaista tehtävälisää koulutus- ja ohjaustehtävästä.

4 mom. Päivystyskorvaukset

Sivuviran-/sivutoimenhaltijan päivystyskorvaukset määräytyvät työaikaluvun **11 17** §:n 1 ja 2 momentin mukaan kuitenkin siten, että ao. korvausmääräyksissä tarkoitettuna kuukausi- ja varsinaisena palkkana pidetään vastaavan erikoissairaanhoidon lääkärin kuukausi- ja varsinaista palkkaa. Päivystyksen aikaista aktiiviyötä korvattaessa otetaan huomioon vain erikoissairaanhoidon lääkärin tehtäviin käytetty aika. Korvattaessa päivystysenaikainen aktiiviyö vapaa-aikana se annetaan viikon pituisina vapaina, jolloin lääkärin palkkiosta vähennetään vastaava osuus, joka on viikkoa kohden palkkion euromäärä jaettuna luvulla 4,3.

Soveltamisohje

Sivuviran-/sivutoimenhaltijoiden työaikaa ei ole sopimuksessa määriteltä, vaan sen suhteen noudatetaan aiemmin yleisesti omaksuttua käytäntöä. Yliopistoviranhaltijoiden/-toimenhaltijoiden työaikaa ei ole tarkoituksenmukaista erotella toisaalta sairaalatyöhön ja toisaalta yliopiston viran tai toimen hoidosta aiheutuviin tehtäviin.

Sivuviran-/sivutoimenhaltijoiden päivystyskorvaukset määräytyvät pääsääntöisesti samalla tavoin kuin muiden erikoissairaanhoidon lääkärin. Päivystysenaikaisena aktiiviyönä otetaan huomioon vain erikoissairaanhoidon lääkärin tehtävissä toimittu aika. Mikäli lääkäri päivystysaikanaan suorittaa yliopiston päävirkaan/-toimeen kuuluvia tehtäviä, näihin kulunutta aikaa ei oteta huomioon päivystysenaikaista aktiiviyötä korvattaessa.

~~5 a mom. Vuosi- ja sairauspoissaolo sekä äitiys- ja isyysvapaa~~

~~Sivuviran-/sivutoimenhaltijan vuosiloma, lomaraha sekä sairauspoissaolo, äitiys- ja isyysvapaa määräytyvät kuten päävirassa/-toimessa toimivan sairaalalääkärin. HYVTESin ao. määräyksissä tarkoitettuna varsinaisena palkkana pidetään edellä 1 momentissa mainittua tehtäväkohtaista palkkaa mahdollisine 2 ja 3 momenteissa määrättyine lisineen.~~

5 b mom. Vuosi- ja sairauspoissaolo sekä raskausvapaa ja vanhempainvapaa

Sivuviran-/sivutoimenhaltijan vuosiloma, lomaraha sekä sairauspoissaolo, raskausvapaa ja vanhempainvapaa määräytyvät kuten päävirassa/-toimessa toimivan sairaalalääkärin. HYVTESin

ao. määräyksissä tarkoitettuna varsinaisena palkkana pidetään edellä 1 momentissa mainittua tehtäväkohtaista **uraporras** palkkaa mahdollisine 2 ja 3 momenteissa määrättyine lisineen.

Soveltamisohje

Perhevapaauudistuksen johdosta mm. sairausvakuutuslakia, työsopimuslakia, lakia kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijasta ja vuosilomalakia on muutettu. Lainsäädännön voimaantulossa on siirtymämääräyksiä, joissa viitataan sairausvakuutuslakiin tehtyjen muutosten voimaan tuloon.

Tämän momentin (5 b mom.) määräyksiä noudatetaan, jos lapsen laskettu synnytysaika on 4.9.2022 tai sen jälkeen, tai jos adoptiolapsen hoitoonottopäivä on 31.7.2022 tai sen jälkeen.

Katso tämän sopimuksen allekirjoituspöytäkirjan 11 §.

Liite 4 Erikoissairaanhoidon hammaslääkärit

1 § Uraporrasjärjestelmä

Sovellettava porras valitaan kokonaisharkinnalla tehtävässä vaadittavan osaamisen ja vastuun perusteella. Portaikossa on kolme erillistä lohkoa (hammaslääkärit/erikoistumassa olevat hammaslääkärit, erikoishammaslääkärit ja johtamistyötä tekevät).

LIITE 4			
ERIKOISSAIRAANHOIDON HAMMASLÄÄKÄRIT 1.6.2023 lukien			
Porras	Tehtävä ja kriteerit		
			L4SH003C Erittäin vaativat johtamistehtävät OSVA 3 6 449,71 €
			L4SH003B Vaativat johtamistehtävät OSVA 2 6 142,58 €
		L4SH002C Erikoishammaslääkäri, erittäin vaativat tehtävät OSVA 3 5 670,99 €	L4SH003A Johtamistehtävät OSVA 1 5 670,99 €
		L4SH002B Erikoislääkäri, vaativat tehtävät OSVA 2 5 290,31 €	
		L4SH002A Erikoishammaslääkäri OSVA 1 5 038,38 €	

L4SH001E Hammaslääkäri/ erikoistuva hammaslääkäri, vaativat tehtävät OSVA 3 4 349,28 €		
L4SH001D hammaslääkäri/erikoistuva hammaslääkäri, 3 vuotta OSVA 2 4 243,52 €		
L4SH001C hammaslääkäri/erikoistuva hammaslääkäri OSVA 1 3 718,51 €		

LIITE 4	ERIKOISSAIRAANHOIDON HAMMASLÄÄKÄRIT		
Portaat	Uraporraspalkka	Uraporraspalkka	Uraporraspalkka
	1.6.2024 alkaen	1.10.2025 alkaen	1.8.2026 alkaen
3A-3C			
L4SH003C	6 596,86 €	6 761,78 €	6 915,27 €

L4SH003B	6 282,73 €	6 439,80 €	6 585,98 €
L4SH003A	5 800,38 €	5 945,39 €	6 080,35 €
2A-2C			
L4SH002C	5 800,38 €	5 945,39 €	6 080,35 €
L4SH002B	5 411,02 €	5 546,30 €	5 672,20 €
L4SH002A	5 153,34 €	5 282,17 €	5 402,08 €
1C-1E			
L4SH001E	4 448,51 €	4 673,72 €	4 779,81 €
L4SH001D	4 340,34 €	4 448,85 €	4 549,84 €
L4SH001C	3 803,35 €	3 898,43 €	3 986,92 €

Soveltamisohje

Portaat 1C–1E

L4SH001C Hammaslääkäri, jolla on oikeus harjoittaa hammaslääkärin ammattia laillistettuna ammattihenkilönä. Sovelletaan myös erikoistuvaan hammaslääkäriin (ent. L4SH7000)

L4SH001D Hammaslääkäri/erikoistuva hammaslääkäri, jolla on oikeus harjoittaa hammaslääkärin ammattia laillistettuna ammattihenkilönä, ja joka on toiminut yhteensä vähintään 3 vuotta laillistetun hammaslääkärin virassa/tehtävässä (ent. L4SH7003)
Sovelletaan tämän sopimuksen palkkausluvun 10 § työkokemuslisämääräyksiä.

L4SH001E Hammaslääkäri/erikoistuva hammaslääkäri, vaativat tehtävät. Erikoistumisensa loppuvaiheessa oleva hammaslääkäri, jonka työnkuva on lähes 2A-portaan tasolla.

Portaat 2A–2C

L4SH002A Erikoishammaslääkärillä on erikoisalan/painotusalan ammatilliset perustaidot ja erikoishammaslääkäri työskentelee erikoisalansa/painotusalansa perustyönkuvassa. (ent. L4SH4100)

L4SH002B Erikoishammaslääkäri, vaativat tehtävät

Päätyönä on kliininen työ (ml. kliininen tutkimus). Kyse on laaja-alaisesta erikoisalan/painotusalan syventynyttä osaamista edellyttävästä työnkuvasta. Tehtävässä edellytettävä osaaminen saavutetaan yleensä noin kymmenessä vuodessa erikoishammaslääkärin tehtävissä.

Kliininen osaaminen voi koostua usealta erikoisalalta/painotusosalta. Tehtävien hallinta edellyttää perustason tehtäviin (porras 2A) verrattuna selvästi syvällisempää ja/tai laaja-alaisempaa osaamista tai perehtyneisyyttä/erityisosaamista. Tähän ryhmään siirretään osa ent. L4SH4100 ja L4SH4200

L4SH002C Erikoishammaslääkäri, erittäin vaativat tehtävät

Tehtävässä vaaditaan enemmän osaamista ja/tai se sisältää enemmän vastuuta kuin tasolla 2B.

Laaja erityisvastuualue tai hoitoketjuvastuu ilman esihenkilövastuuta tai ainoa erikoisalan/painotusalan tehtävä.

Erikoisalan sisällä suppea erityisvastuu tehtävineen (hoitopolku)

Laaja kehittämis- tai tutkimusvastuu (uusien menetelmien ja hoitojen käyttöönotto ja kehittäminen).

Vastaa klinikan kehittämistoiminnasta tai tutkimustoiminnasta olematta ylihammaslääkäri.

Tähän ryhmään siirretään osa ent. L4SH4200

Portaat 3A–3C

Johtamistehtävillä tarkoitetaan kliinistä, hallinnollista ja/tai hammaslääketieteellistä johtamista. Työnkuva voi sisältää myös kliinistä työtä.

Eri organisaatioissa hallinnon tasot ja johtotehtävissä toimivien tehtävät nimetään keskenään eri tavoin. Johtotehtävissä toimivien virka-/tehtävänimike ei yksinomaan ratkaise portaan valintaa.

Johtotehtävissä toimivan hammaslääkärin tehtävä kuuluu LS:n soveltamisalaan, mikäli tehtävään sisältyy hammaslääketieteellisen substanssin johtamista, muuta LS:n piiriin kuuluvaa hallinnollista työtä tai joissakin tapauksissa myös kliinistä työtä.

Hallinnolliset johtotehtävät, joissa päätehtävänä on johtaa koko toimialuetta tai vastaavaa eikä tehtäviin kuulu hammaslääketieteellisen toiminnan johtamista tai tehtäviä, kuuluvat HYVTESin piiriin.

Kun kehittämis-, tutkimus- tai muu projektitehtävä edellyttää hammaslääketieteellistä osaamista, kyseessä on LS:n soveltamisalaan kuuluva tehtävä. Tehtävästä maksettava palkka, ks. palkkausluku 7 §.

Katso myös palkkausluvun 16 §.

L4SH003A Johtamistehtävät

Hammaslääkäri/erikoishammaslääkäri, joka on lähiesihenkilö tai jolla on tietyn osa-alueen kokonaisvastuu.

Tehtävä edellyttää yleensä oikeutta toimia erikoishammaslääkärinä.

Tähän ryhmään siirretään myös osa ent. L4SH2000

L4SH003B Vaativat johtamistehtävät

Tehtäväkokonaisuudessa johtaminen (kliininen, hallinnollinen ja/tai tieteellinen) on merkittävässä roolissa. Arvioinnissa merkityksellistä ei ole johtamiseen osoitettu työajan käyttö vaan johtamistehtävään kuuluvan vastuun sisältö ja sen edellyttämä osaaminen.

Muun muassa johdettavan yksikön koko, yksikössä toimivien erikoisaloiden määrä ja moninaisuus tai yhteistyövaatimus hyvinvointialueen muiden toimijoiden tai palveluntuottajien kanssa ovat suurempia kuin portaalla 3A.

Tehtävään voi kuulua kliinistä työtä.

Tähän ryhmään siirretään myös osa ryhmästä L4SH2000 ja osa ryhmästä L4SH1000.

L4SH003C Erittäin vaativat johtamistehtävät

Kyse kliinisestä, hallinnollisesta tai/ja hammaslääketieteellisestä johtamisesta.

Kokonaisvastuu alueeltaan tai henkilöstömäärältään merkittävän kokonaisuuden johtamisesta tai tietyn suurehkon kokonaisuuden johtamisesta.

Tehtävässä edellytetään lähtökohtaisesti erikoishammaslääkärin oikeutta.

Tehtävä voi sisältää myös jossain määrin kliinistä työtä. ~~Tähän ryhmään siirretään osa ent. ryhmästä L4SH1000.~~

2 § Tehtävälisä

Tehtävälisien maksamisen yleisistä edellytyksistä ks. II luvun 6 §.

1 mom.

Koulutus- ja ohjaustehtävät

Koulutus- ja ohjaustehtävissä toimivilla tarkoitetaan erikoishammaslääkäreitä, jotka kouluttavat/ohjaavat perehtyviä hammaslääkäreitä tai erikoistuvia hammaslääkäreitä.

Koulutus- ja ohjaustehtävissä vaadittava osaaminen ja vastuu vaihtelee, mikä huomioidaan maksettavan lisän suuruudessa.

Katso myös palkkausluvun 16 §.

3 § Säännöllisen työajan ja klinisen lisätyön toimenpidepalkkiot

Korvaustaulukko 1.10.2025 lukien

	Säännöllinen työaika		Kliininen lisätyö
Toimenpideryhmä	Laillistettu hammaslääkäri	Erikoishammaslääkärin oikeuden omaava	Täyttä työaikaa tekevä erikoishammaslääkärin oikeuden omaava
	Palkkio, €	Palkkio, €	Palkkio, €
SHL 4	0,97	2,05	15,95
SHL 5	1,18	2,46	20,87
SHL 6	1,49	3,05	31,69
SHL 7	1,98	4,09	31,69
SHL 8	2,91	5,86	56,18
SHL 9	3,52	7,01	58,52
SHL 10	4,11	8,19	64,40
SHL 11	5,86	12,30	76,10
SHL 12	8,44	17,57	103,01
SHL 13	10,67	22,23	–
SHL 14	13,22	28,11	–
SHL 15	18,73	35,12	–
SHL 16	29,54	61,22	

Soveltamisohje

Kirurgisissa toimenpiteissä, joihin osallistuu useampi hammaslääkäri, maksetaan päävastuulliselle toimenpidepalkkiot kuten erikoishammaslääkärin oikeuden omaavalle ja avustajille kuten laillistetulle hammaslääkärille.

Toimenpidepalkkion maksamisen edellytyksenä on, että hammaslääkäri tekee toimenpiteen ym. täysin itsenäisesti ja omalla vastuullaan.

Erikoistumiskoulutusvaiheessa olevan hammaslääkärin katsotaan toimivan em. tavalla sen jälkeen, kun paikallisesti määritelty ajanjakso toimenpiteen ym. oppimiselle (ns. oppimisjakso) on kulunut.

Potilastietojärjestelmien muutoksista ja palkkauksesta, ks. liitteen 2 ~~2~~3 §:n 3 mom.

4 § Kliinisen lisätyön käyntipalkkiot

Päävirassa/-toimessa toimivalle, täyttä työaikaa tekeväälle, erikoishammaslääkärin oikeuden omaavalle erikoissairaanhoidon hammaslääkärille maksetaan kliinisestä lisätyöstä jokaiselta potilaalta käyntipalkkio seuraavasti:

Korvaustaulukko ~~1.6.2023 lukien~~

Potilaskäynti	Palkkio/€ 1.6.2023 lukien	Palkkio/€ 1.10.2025 lukien
Potilaan käynti hammaslääkärin luona	3,68	3,83
Hammaslääkärin erillinen käynti potilaan luona (kutsutaan työhön vapaa-aikana työpaikalta poistuttua)	23,20	24,14
Yli 45 minuuttia kestävä käynti, lisäys kultakin alkavalta neljänneštunnilta (erillisessä käynnissä potilaan luona käyntiaika luetaan matka-aikaan)	5,82	6,06

5 § Työaikaluvun ja liitteen 3 eräiden määräysten soveltaminen

Edellä sanotun lisäksi noudatetaan työaikaluvun ~~9~~ 12 ja ~~11~~ 17 §:n määräyksiä päivystyskorvauksista sekä liitteen 3 määräyksiä yliopistollisten sairaaloiden sivuviran-/sivutoimenhaltijoiden palvelussuhteen ehdoista.

Tässä tarkoitettuja sivuviran-/sivutoimenhaltijoita ovat

		UraporrasPeruspalkka €/kk 1.6.2023 lukien
L4SH9001	Erikoishammaslääkärin erittäin vaativat tehtävät (kliininen opettaja tai vastaava)	35 % liitteen 4 1 §:n portaan 2C (erikoishammaslääkäri, erittäin vaativat tehtävät) porraspalkasta
L4SH9002	Erikoishammaslääkärin vaativat tehtävät (kliininen opettaja tai vastaava)	35 % liitteen 4 1 §:n portaan 2B (erikoishammaslääkärin vaativat tehtävät) porraspalkasta
L4SH9003	Erikoishammaslääkäri (kliininen opettaja tai vastaava)	35 % liitteen 4 1 §:n portaan 2A (erikoishammaslääkäri) porraspalkasta
L4SH9004	Erikoistuva hammaslääkäri (assistentti)	20 % liitteen 4 1 §:n portaan 2A (erikoishammaslääkäri) porraspalkat

Soveltamisohje

Uraporrasjärjestelmän ulkopuoliset ylihammaslääkärin ja apulaisylihammaslääkärin (professori) sivuvirat, ks. liitteen 3 ~~5~~-4 §:n soveltamisohje.

Työaikaluvun soveltamisohjeliite

1 Lääkärien ja hammaslääkärien eri tehtäviin varattavista ajoista työvuoroluettelossa

1.1.3 Osaamisen kehittäminen

Lääkäreille on varattava riittävät täydennyskoulutus- ja konsultaatiomahdollisuudet, etenkin työuransa alkuvaiheessa oleville. **Osapuolten yhteinen täydennyskoulutussuositus on Lääkärisopimuksen allekirjoituspöytäkirjan liitteenä.**

1.2 Perusterveydenhuollon hammaslääkärit

1.2.1 Kliininen vastaanottotyö

Kliinisenella vastaanottotyöllä tarkoitetaan sekä hammashoitolassa että neuvolassa suoritettavaksi määrättyä vastaanottotyötä, mikä käsittää potilaalle suoritettavia hampaiden, suun ja koko purentaelimen terveydentilan säilyttämiseksi ja parantamiseksi tarpeellisia tutkimuksia ja hoitotoimenpiteitä.

Työuran alkuvaiheessa olevien hammaslääkärien osalta on huomioitava riittävät konsultaatiomahdollisuudet sekä se, että potilaan vastaanottoaika voi olla pidempi.

Koulutus-, Opetus- ja ohjaustehtävissä toimiville hammaslääkäreille on varattava riittävä aika myös tämän tehtävän hoitoon.

1.2.2 Muu kuin kliininen työ

Työvuoroluetteloon tulee varata riittävästi aikaa viikoittaiseen potilastyön suunnitteluun, potilashallintoon, väestön suusairauksien ehkäisyyn, valistustyöhön ja muuhun kliiniseen potilastyöhön sisältymättömään tehtävään, esimerkiksi oppilaitokset, työn ohjaus ja vastaanoton toiminnan suunnittelu yms.

1.2.3 Osaamisen kehittäminen

Hammaslääkärille on varattava riittävästi aikaa ammatillisen osaamisen suunnitelmalliseen kehittämiseen yksilöllisen tarpeen mukaan. **Osapuolten yhteinen täydennyskoulutussuositus on Lääkärisopimuksen allekirjoituspöytäkirjan liitteenä.**

1.5 Erikoissairaanhoidon lääkärit

1.5.1 Yleistä

Työvuoroluetteloon merkitään kellonaikoina ainakin ne lääkärin työskentelyajat, jotka vaikuttavat muun henkilökunnan toimintaan. Mahdollisesti kellonaikoihin sitomatonkin työ on mahdollisimman tarkasti määriteltävä ja sellaisena tulee kysymykseen vain toiminnan kannalta tarpeellinen sairaala- ja poliklinikkatyö. Kellonaikoihin sitomattoman säännöllisen työajan suoritusajat merkitään työvuoroluetteloon. Myös mahdolliset ns. iltakierrot merkitään työvuoroluetteloon.

Koulutusvastuulääkäreille on varattava riittävä aika työtehtävän hoitoon.

1.5.3 Kliininen lisätyö

Kliininen lisätyö merkitään etukäteen lääkärin työvuoroluetteloon (ks. työaikaluvun **10** **21** §:n 3 momentin soveltamisohje).